

Voorwoord

28 december 2016

Honderd jaar NOG

Een eeuw georganiseerde geitenhouderij in Nederland

Een prachtige prestatie die het afgelopen jaar is gevierd met mooie keuringen en activiteiten.

Het bestuur van de NOG hechtte waarde aan een boekwerkje als tastbare herinnering aan dit mooie jubileum.

Een “grote” commissie bestaande uit een achttal geitenmensen heeft de hoofdlijnen uitgezet, waarna midden 2016 door een “klein” comité, bestaand uit Corrie Hoorweg, Kees van Dongen, Piet van Haperen en Ivar ten Tuijnte de finale uitwerking in de hand is genomen. Op de Algemene Ledenvergadering van de NOG in april 2017 is het resultaat gepresenteerd.

Voor de opzet en de inhoud is de keuze gemaakt om via de fokcommissies en de verenigingen geitenmensen in Nederland te benaderen om hun “verhaal” aan het papier toe te vertrouwen. En wij zijn verheugd met het resultaat, schitterende verhalen van alle verenigingen en fokcommissies, bestuurders en oud-bestuurders, en ga zo maar door. Daar komt bij dat Kees van Dongen het op zich heeft genomen om alle uitgaven van ons Vakblad, vanaf het begin, te digitaliseren en op de NOG-website te laten plaatsen, een monnikenwerk, maar geweldig waardevol om de geschiedenis zo te kunnen behouden. Grote dank gaat uit naar iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het tot stand komen van deze verhalenbundel.

Inhoudsopave

Bestuurders en oud-bestuurders

Verenigingen van de NOG

Fokcommissies van de NOG

Landelijke keuringen

Verhalen uit het verleden

Geschiedenis van ons vakblad

Foto's

Vrijwel alle foto's die in deze uitgave zijn gebruikt, zijn afkomstig van de fotografen die op de NOG-website www.geiten.org hun foto's met de bezoekers delen.

Doede de Jong, voorzitter van de NOG

Geiten, een passie voor het leven. . . .

Het begin “van het geitenvirus”

In m'n jeugd jaren, ik was 5 jaar, heeft mijn “pake” (grootvader) mij met “het virus besmet”. Alles begon met een mooi getekende bonte geit met zowaar ook nog geen Toggenburger kenmerken als “een masker”. In mijn latere jeugd jaren kwam ik in contact met de plaatselijke vereniging waar op de jaarlijkse keuring een speciale rubriek voor “wilde geiten” in het leven was geroepen.

Het meedoen aan deze jaarlijkse keuringen smaakte spoedig naar meer, ik mocht met mijn dieren alleen naar de afdelingskeuring: de interesse voor de aanschaf van een stamboekgeit was gewekt!

Begin met wat goeds, de Sariestam!

In 1970 heb ik mij met mijn ouders georiënteerd op de aanschaf “van wat goeds”. . . . De interesse was inmiddels gewekt voor Toggenburgers, de geit die zijn bakermat in het Drentse land had. Ik kreeg de kans om een geitlam uit te zoeken van een drieling, uit de vermaarde keuringskampioen Sarie 3695 KS toentertijd van de familie Gerrits uit Zuidvelde bij Norg. Alhoewel deze eerste geit, Sarie 2 van de bekende vererfer Edison, geen keuringskampioene werd, was het wel de basis voor mijn fokkerij. De stelling: “Een gewone geit uit een beste stam levert meer op dan een topper uit een matige stam” was hiermee bewaarheid. De lijn die al ontstaan is in de dertiger jaren van de vorige eeuw stond namelijk bekend om zijn rasuitstraling sinds jaar en dag.

In de loop der jaren, vanaf 1970 tot heden, heb ik steeds doorgefokt met deze stam waarbij mijn visie is en blijft dat je enerzijds heel kritisch moet zijn en blijven op wat je hebt maar dit wel moet verankeren in je fokkerij: lijnenteelt, een mooi woord voor doelbewust gebruik maken van inteelt, heeft mij door de jaren heen het meeste succes gebracht. Anderzijds moet de blik gericht zijn “naar buiten”, gebruik maken van kwaliteiten bij andere fokkers, aanvankelijk vooral gezocht bij Drentse fokkers zoals wijlen Sikkenga en Klaassens om zo je visie te verwezenlijken. Vele reizen met geiten achter in de kofferbak om te laten dekken door de bok van mijn dromen waren het gevolg. Soms viel het resultaat zwaar tegen maar vaak ook alles mee, superieure dieren in de directe moederlijn zijn hierbij essentieel

volgens mij. Een mooi voorbeeld hiervan is Sarie 135, een geit doelbewust teruggefokt op mijn eigen lijn die vervolgens in combinatie met de bok Cobie's Freerk van Akke v.d. Zijpp acht modeldieren heeft voorgebracht. Het meest recente voorbeeld van lijnenteelt is het gebruik van de bok Sarie's Hindrik JH, een bok voortgekomen uit één van mijn beste geiten, Sarie 144, ook een product van lijnenteelt uit Sarie 135, die aangepaard is met de bok Johan. Deze Johan, een zoon van de vermaarde Nellie 51 behept met een superieur uier, is een fokproduct van Kees van Dongen, de stamlegger van “de Nellielij”. .

De uitkomst van deze aanparing zal zich nog moeten bewijzen, maar voorreerst lijkt het resultaat veelbelovend. De Sarie's hebben zich inmiddels vermeerderd tot ruim 200 stuks, de bokken met het voorvoegsel Tjedmar verwijzend naar mijn geboortedorp Tzummarum, hebben vaak een Friese naam om hun afkomst niet te verloochenen. . . .

Visie → Actie → Passie

Duidelijk is dat in de fokkerij een passie voor geiten niet genoeg is, probeer vanuit een visie actie te ondernemen, het maakt de kansen op succes vele malen groter. Samen met de fokkerijbedrijven als fokkers geeft daarnaast voor jezelf het meeste plezier maar ook het meeste resultaat (krijgen van positieve feedback). Het kennen van de voorouders maakt hierbij de kans op succes nog vele malen groter! Verankeren van de positieve eigenschappen van je dieren en middels een positief-kritische houding kenmerken verbeteren door gebruik te maken van mannelijk fokmateriaal van collega's met enthousiasme en wederzijdse gunning is volgens mij de kern waar het om gaat. Bestuurlijke bemoeienis, de plaatselijke vereniging “de Werkmanskoe”, de Friese Bond en de Fokcommissie Toggenburger, Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij. Als fokker krijg je natuurlijk allereerst te maken met de afdeling, hier moet het enthousiasme aangekweekt worden. Voor mij was dit “de Werkmanskoe”, een afdeling die in de 70 en 80'er jaren

maar liefst 3-4 verenigingsbokken in eigendom had van zowel het Witte, Toggenburger als later ook het Bonte ras. Aanvankelijk was het gebruik van verenigingsbokken “een must”, later was het mogelijk “met sponsoring van de verenigingskas” toch andere bokken te gebruiken waar je een speciaal gevoel bij had.

In deze vereniging hebben we tesamen als bestuur vanuit een aangepaste visie, de fokker in de 80'er jaren van de vorige eeuw wilde vrijer zijn in zijn/haar bokkeuze en niet meer uitgaan van “verplichte winkelnering”, de fokkerij op een andere leest geschoeid”. Het resultaat was een meer ongedwongen i.p.v. gedwongen hobby bedrijven.

Friese Bond van Geitenhouders

In de 80'er en 90'er jaren van de vorige eeuw was sprake van een hausse in de geitenfokkerij. De tijd dat ik voorzitter mocht zijn van de Friese Bond van Geitenhouders werden jaarlijks ruim 1000 geiten aangevoerd op de provinciale keuring, een keuring waar gekeurd werd in maar liefst 10-12 ringen! Op de provinciale keuringen die veelal gehouden werden in de Veemarkthal in Sneek was het gebruikelijk dat de inzenders “in de nog aanwezige schaphokjes zaten” en de geiten eromheen, een uniek schouwspel en vaak aanleiding voor extra aandacht van journalisten. Voor de Witte lammeren was door het grote aantal lammeren vaak sprake van een voorkeuring voor de kampioenskeuring, de ringen waren anders te bemeten van omvang. Vooral de kwaliteit van de Witte geiten in Friesland was bijzonder hoog, dit fokmateriaal is nu de basis van vele commerciële geitenstallen waar gefokt wordt met visie! De MKZ-crisis in 2001 heeft samen met de splitsing in respectievelijk certificaatwaardige en niet-certificaatwaardige bedrijven de interesse danig verminderd, op provinciaal niveau worden heden ten dage nog ca. 200 dieren geshowd. Ook speelt hierbij natuurlijk een uitdrukkelijke rol dat “de moderne mens” minder geënthousiasmeerd wordt door onze fijne hobby. Het houden van kleinvee is “vergrijsd”, het is zo het is. . . . Wel aanleiding om “de tering naar de nering te zetten” en vanuit een andere mindset met de positionering van de fokkerij aan de slag te gaan.

Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij

Hiermee is “de brug geslagen” naar de NOG, de organisatie waarvan ik de laatste vier jaren voorzitter mocht zijn. Jaren waarin feitelijk de reset van onze organisatie centraal heeft gestaan: hoe maken we de NOG vooreerst decenniumproof?

Binnen de NOG heb ik daarnaast sinds jaar en dag veel plezier beleefd aan het voorzitterschap van de Fokcommissie Toggenburger, met als hoofddoel “het verbinden van de fokkers”. De fokcommissies vormen “het foktechnisch hart” van onze organisatie: het verbindt de fokkers, vergroot hun visie door doelbewust in te zetten op fokfamilies en vormen de verbinding via de scholingscommissie met de inspecteurs en keurmeesters: Binnen de NOG een kostbaar goed dat we moeten blijven koesteren !

Honderd jaar NOG, met vereende krachten veel bereikt maar nu bakens verzetten.

De verschillende besturen hebben de afgelopen 100 jaren veel bereikt. De kwaliteit van de geitenstapel staat landelijk maar ook mondiaal gezien op een hoog peil. Toch is het zaak om de blik naar buiten te richten en middels een heldere visie de organisatie “toekomstbestendig te maken”. De contouren voor deze visie staan momenteel, de structuur met verenigingen aan de basis en een grote foktechnische inbreng van de fokcommissies met een meer sturende rol van de NOG. Daarnaast is het zaak om dingen te veranderen die meer in deze tijd passen: bijvoorbeeld de stamboekadministratie meer door de fokkers zelf laten doen en bijvoorbeeld het introduceren van meer rasgebonden inspectie. Het laatste om meer vanuit borging van de kwaliteit (uniformiteit) te denken dan vanuit kwantiteit. Verder kan bij deze herpositionering de samenwerking met andere geitenstamboeken en geitenorganisaties vergroot worden, uitgaan van bundeling van krachten maakt “de uitstraling groter” en komt de efficiëntie zeker ook ten goede. Wie weet wordt de NOG nog eens het foktechnische geitenplatform van ons land of ook daar buiten! Het recentelijke georganiseerde “geitenevent” heeft laten zien dat “de NOG-etage” veel meer gebruikt kan worden voor de productie van “elitemateriaal” voor de commerciële geitenhouderij, over kansen gesproken. . . . Ook over een kans gesproken: alle geiten in NOG-verband een gezondheidsstatus: levert én attractievere keuringen op én maakt de uitwisseling van fokmateriaal vele malen gemakkelijker.

Het minisymposium georganiseerd in het kader van 100 jaren NOG was een mooi voorbeeld van wat bundeling van krachten kan opleveren, vanuit een heldere visie van “samen sterk”.

Stap terug, nieuwe bestuur in de startblokken.

Voor mij zit de vier jaren voorzitterschap samen met Janny den Braber als penningmeesteresse en Jan Hoogenvorst als secretaris er bijna op. Het nieuwe bestuur staat in de startblokken en zal “middels een frisse wind” en een zekere herpositionering van een aantal kerntaken aan de slag gaan, ze gaan er voor! Het komende decennium kunnen we zeker vooruit met het inhoud geven aan onze slogan “samen op weg nog beter”. Persoonlijk probeer ik betrokken te blijven bij het fokken van Toggenburgers, mijn passie en probeer met visie en inzet (actie) geiten te fokken waar ik samen met mijn collega-fokkers nog jaren plezier aan beleef. Geiten, het blijft een passie voor het leven.

Jan Hogervorst, secretaris van de NOG

Het zal 1977 geweest zijn toen er een oplossing gezocht werd voor de grasranden om het tuinbouwbedrijf in Berkel en Rodenrijs waar ik toen werkte. Die oplossing had ik, en al snel werd er een klein stalletje gebouwd waar zo'n vier à vijf geiten in konden vertoeven. Deze dieren hadden de meest uiteenlopende kleuren en aftekeningen maar ik vond ze prachtig. Na ± twee jaar, ik kreeg steeds meer contacten in de geitenwereld, werd besloten om over te schakelen naar stamboekgeiten en direct lid te worden van een geitenvereniging. Dat werd in mijn geval geitenfokvereniging “De Cirkel” in Berkel en Rodenrijs. Bloed tappen was een must daar het een cw-vereniging was en ik ook graag naar de keuring wilde gaan. Bovengenoemde stamboekgeiten waren Witte en Zwartbonte geiten. We maken een sprong in de tijd en gaan naar 1990. De Bonte geiten zijn verdwenen en met de Witte werd verder gefokt.

Nog steeds niet echt fanatiek, er werden jaarlijks één, hooguit twee keuringen bezocht en voor de rest was het genieten van de dieren. Weer enkele jaren verder (geitenfokvereniging “De Cirkel” was ter ziele) interesseerde ik mij als lid van

geitenfokvereniging “De Rijnstreek” te Zoeterwoude meer voor de fokkerij en afstammingen. Fokboeken werden binnenstebuiten gekeerd en ik liep in de geitenwereld als een spons in het rond. Inmiddels werd er naar de Betuwe verhuisd. In een niet ideaal onderkomen bleef ik de geiten houden, al was het wel behelpen. Het zou voor een bepaalde periode zijn en bij de uiteindelijke woning mocht een stal gebouwd worden. Ik werd bij geitenfokvereniging “Streven naar Verbetering” gastlid en ging ook naar keuringen in deze regio. Deze beginperiode in Lexmond begon meteen goed door een leerzame en gezellige trip naar Göttingen, om de Boergeiten van een Afrikaanse professor te gaan bezichtigen. Het was in 2012 op de ALV van de NOG waar gevraagd werd of er iemand interesse had om mee te lopen met het bestuur. Het ging allemaal niet geweldig dus werd er besloten om een steentje bij te dragen. Dat steentje werd door vervelende zaken in no time een rotsblok. Zoals u weet viel het bestuur uit elkaar en bleef de penningmeesteres en ondergetekende in verslagen toestand achter. Met z'n tweeën besloten wij er het beste van te maken en samen met de Scholingscommissie werd er een periode van vier jaar afgesproken om lopende zaken op te pakken en af te ronden en, niet onbelangrijk, mensen te vinden die idee hadden om in het bestuur plaats te nemen. Ondertussen werd er aan het thuisfront opgezegd bij geitenfokvereniging “De Rijnstreek” waar ik inmiddels met veel plezier veertien jaar secretaris was geweest, maar het nu toch echt te veel werd. Met de Witte geiten werd er nog steeds rustig doorgefokt en er werd fanatiek kaas gemaakt die via de Landgoedwinkel zijn weg vond. De laatste sprong naar 2016.

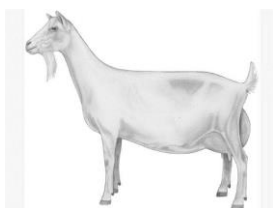
We houden de NOG nog steeds levend en het 100-jarig bestaan is gevierd met prachtige keuringen en bijeenkomsten. Het eindpunt van de eerder genoemde vier jaar komt met rasse schreden naderbij en zal uiteindelijk nieuwe mensen, ideeën en richtingen gaan brengen. En ik. . . ik blijf ondanks onzekere tijden gewoon doorgaan met geiten fokken en geloven in de NOG. Niet verder vertellen hoor, maar er loopt weer een Bonte tussen het Wit. Voor de leut !!!!

Frans Stolk, “Samen NOG Beter”

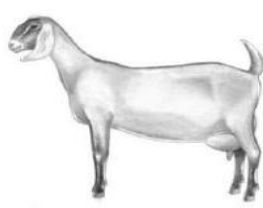
Toen ik als lid van de Geitenfokvereniging “Streven naar Verbetering” en als bestuurslid van de “Fokgroep Nubische Geiten” in 2003 tot voorzitter werd gekozen van de “Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij” waren wij net begonnen met het besturen volgens “De bakens verzet”.

De keuze hiertoe was gemaakt tijdens een Algemene Ledenvergadering en het zag er heel positief uit. In de ongeveer tien jaar dat ik in het bestuur zat, bleek dat er prima met de vastgestelde uitgangspunten kon worden gewerkt. Als voorzitter heb ik een heel fijne tijd gehad in een toch wel wisselend bestuur, waarin altijd prettig werd samengewerkt. Wij hebben ons voortdurend ingezet voor de verbeteringen in de fokkerij en samen met de bestaande commissies werden veel ideeën uitgewerkt. Opvallend in die periode was vooral het komen tot True Types voor alle rassen. Dit heeft heel wat discussies gevraagd maar gaf uiteindelijk een resultaat, waarmee iedereen tevreden was. Jammer dat het in die tijd al steeds moeilijker werd om enthousiaste bestuursleden te vinden voor de diverse besturen.

True Type Witte geit

True Type Nubische geit

Heel bijzondere, waardevolle herinneringen bewaar ik in elk geval aan de periode van ongeveer tien jaar in het NOG-bestuur. Zo werden er regiobijeenkomsten georganiseerd, waardoor wij als bestuur dichtbij de fokkers kwamen. In principe was alles bespreekbaar, als het maar met respect gebeurde. Tijdens de eerste bijeenkomst die ik leidde, in Tolbert, wilde ik in de pauze een fokker de hand schudden, maar hij dacht waarschijnlijk dat ik een agressief type ben, integendeel, want hij stond direct met gebalde vuisten tegenover mij. Achteraf viel het gelukkig mee en hebben wij elkaar nog vaak op een prettige manier gesproken. In die bestuurlijke jaren hebben wij uiteraard heel veel keuringen bezocht. De ontvangsten verschilden vaak, écht, van achterdocht tot veel waardering voor de belangstelling. Het kwam weleens voor dat je tweehonderd kilometer moest rijden en bij aankomst

nauwelijks werd begroet en zeker geen kopje koffie kreeg aangeboden, terwijl wij toch hetzelfde doel hadden: samen werken aan verbetering van de fokkerij. Gelukkig was dit een uitzondering. Beter troffen wij het bijvoorbeeld bij de keuring van de vereniging “Avereest” in de voortuin van de familie Schuurman in Dalfsen, waar tussen de middag altijd door het hele team een heerlijke maaltijd werd genuttigd, onvergetelijk! Iets dergelijks gebeurde ook bij de keuringen die door de Noordelijke Bonden werden georganiseerd: na afloop een gezamenlijke maaltijd en met een Friese lekkernij naar huis. Dat waren ook de plaatsen waar je dan graag nog eens naartoe ging. Een keuring om van te genieten is elk jaar de Landelijke Nubische keuring, met de laatste jaren ook fokkers van Boergeiten die deelnemen. Er heerst altijd een fantastische sfeer.

Met heel veel genoeg zijn wij altijd bij de NOG betrokken geweest en maakten contact met zeer verschillende mensen en dat maakte het ook zo aantrekkelijk. Dat collega-fokkers hun waardering uitspreken is prettig om te horen en in zo'n lange periode leer je elkaar ook beter kennen. Het uitstapje naar Engeland met een groot deel van de Nubische fokkers werd voor alle deelnemers onvergetelijk door de geweldige sfeer en de leuke dingen die wij met elkaar beleefden. Als ik terugdenk aan de Engelse steward die met ons de “Breedshow” van Warwickshire evalueerde en onder het genot van een hapje en een drankje het stukje kaas (met plastic) direct in zijn mond stak en probeerde op te eten, weet ik zeker dat toenmalige deelnemers op zijn minst zullen glimlachen. Dit geldt ook voor de door de NOG georganiseerde busreis naar de Universiteit van Göttingen met fokkers die geïnteresseerd waren in de Boergeiten. Eveneens geweldig!

De NOG heeft voor zeer veel geitenfokkers altijd klaargestaan met onder andere een korps van inspecteurs en keurmeesters, DNA- en melkcontroleurs, stamboeksecretarissen en bestuurders in alle geledingen om vele diensten te kunnen verzorgen. Dat is iets waar wij na honderd jaar nog steeds trots op moeten zijn!

Theo van der Meer over de ontwikkelingen in de NOG in de laatste 25 jaar

Eind jaren tachtig maakte ik kennis met de NOG bij de aankoop van mijn eerste stamboekgeit. Ik kon toen niet bedenken dat de hobby van het houden van stamboekgeiten ook een intensieve betrokkenheid bij het wel en wee van de NOG zou gaan betekenen. Mij is gevraagd mijn beleving van de ontwikkelingen te schetsen. En dat is ook wat het is: mijn beleving. Anderen kunnen en zullen zaken zeker anders beleefd hebben. 25 jaar geleden had de NOG een organisatievorm, waarbij de provinciale bonden samen met een dagelijks bestuur van voorzitter (Piet Bijman), secretaris (Gerrit van der Gaast) en penningmeester (Gerrit Looijen) het hoofdbestuur vormden van de NOG. De droom van de NOG op dat moment was nog zowel een organisatie te kunnen zijn die de belangen zou kunnen behartigen van de toen opkomende professionele melkgeitenhouders als van de hobbymatige stamboekfokkers. Van elke provinciale bond was een afgevaardigde aanwezig op de vergaderingen van het hoofdbestuur en op de Algemene

Ledenvergadering, waarbij zijn of haar stemgedrag (meestal) een afspiegeling was van hetgeen in de provincie met de besturen van de plaatselijke verenigingen was afgestemd. Argumenten deden er in die fase van besluitvorming nooit meer toe, immers, het stemgedrag was al bepaald, niet altijd op basis van argumenten en veelal op basis van traditie en (helaas niet in de laatste plaats) van positie spel. Dit leidde vaak tot teleurstelling bij individuele leden, de mensen die als fokker aan de basis stonden van de organisatie. Om in die jaren een wijziging aan te brengen, bijvoorbeeld in het fokreglement, was een hele opgave. Als de Bontfokkers bijvoorbeeld iets wilden wijzigen, dan stemde iedere individuele fokker, van welk ras dan ook, daarover mee, wat vaak leidde tot het wegstemmen van voorstellen die voor fokkers belangrijk waren maar tegengehouden werden door “de organisatie”. In die tijd zagen we ook hier en daar studiegroepjes ontstaan van leden die vooral met fokkers binnen het eigen ras discussieerden en bijeenkomsten hadden, waarin veel enthousiasme leefde. Ze waren alleen geen onderdeel van de organisatie maar individueel initiatief.

De NOG was een organisatie met een waterhoofd geworden. Te veel bestuurders en te weinig invloed van de fokkers. Het was een organisatievorm die wellicht paste bij de organisatie die de NOG ooit was, met 40.000 leden, maar zeker niet één, die nog langer paste in de organisatie van (toen nog) een kleine 2000 leden. Al jaren ging het ledenaantal hard achteruit. Het was tijd geworden deze organisatie drastisch aan te passen.

In een dagelijks bestuur van voorzitter Harry Hoppentocht, penningmeester Gerrit Looijen en later Freddy Franke en secretaris Theo van der Meer werd een nieuwe organisatievorm uitgedacht die beter zou kunnen passen bij de tijd waarin we leefden en bij het sterk geslonken ledenaantal.

De discussie over deze aanpassing en het creëren van draagvlak daarvoor was niet altijd gemakkelijk. Immers, er stond nog een organisatie waarin besluiten genomen moesten worden onder leiding van het “waterhoofd”.

Er werd een rapport geschreven onder de titel “De bakens verzet”, waarin het voorstel verwerkt was de organisatie aan te passen. De voorstellen waren gebouwd op de volgende uitgangspunten:

- de bestuurlijke organisatie van de NOG moest kleiner en slagvaardiger;
- besluitvorming over rasgebonden zaken moest naar de fokkers van het eigen ras, zonder inmenging van fokkers van andere

rassen. Dat zou besluitvorming eerlijker maken en met een grotere betrokkenheid van fokkers;

- de plaatselijke verenigingen moesten hun binding in de regio houden en gezamenlijk op de ALV kunnen besluiten over bestuurlijke zaken;

- de provinciale bonden als bestuurlijke entiteit werden er in het voorstel tussenuit gehaald. De ALV werd het hoogste orgaan, dat een bestuur van maximaal vijf mensen aanwees om de NOG te besturen;

Belangrijker was het, dat er blijvende en tijdelijke commissies gevormd werden die een belangrijke rol kregen in de organisatie:

- Permanente fokcommissies per ras (een fokcommissie bestaat uit alle fokkers van het ras, die zelf een bestuur aanwijzen dat hen vertegenwoordigt), die de rasstandaard en het fokreglement voor het eigen ras onder beheer kregen, waarvan besluiten bekrachtigd worden op de ALV. Een permanente scholingscommissie die het beleid van de fokcommissies vertaalt naar instructies voor inspecteurs en keurmeesters de inspecteurs;

- Tijdelijke commissies met een opdracht van het NOG-bestuur.

Om deze voorstellen door het besluitvormingsproces te loodsen werden plaatselijke verenigingen en provinciale bonden bezocht door Hoppentocht en Van der Meer. Het was zaak vanuit overtuiging de verenigingen en bonden mee te krijgen. Dat lukte. Op de Algemene Ledenvergadering van de NOG werd het voorstel, verwoord in de notitie “De bakens verzet” met een grote meerderheid van stemmen aangenomen. In de daarop volgende jaren moesten deze geheel nieuwe verhoudingen bestendig worden onder leiding van Frans Stolk, die inmiddels voorzitter van de NOG was geworden. Het secretariaat was in die jaren in handen van achtereenvolgens Ivar ten Tuijnte en Engel Kupers. Freddy Franke werd als penningmeester opgevolgd door Janny den Braber. Andere bestuursleden in deze periode waren Pieter Zijlstra, die de verbinding vormde tussen het NOG-bestuur en de Scholingscommissie, Herman Hoekstra en Michelle Besseling. Er volgde een periode waarin de bestendiging van de nieuwe verhoudingen vormgegeven werd. De rol van het NOG-bestuur werd door hen neergezet zoals bedoeld, betrokken en faciliterend aan de leden. Wel werd het steeds lastiger bestuurders te vinden voor de NOG. Wat mogelijk oorzaak was, was dat het foktechnische deel, de inhoud, met het vertrek van Pieter Zijlstra uit het NOG-bestuur, steeds verder van de bestuurders af kwam te

staan. Dat was voor het grootste deel verschoven naar de fokcommissies (zoals bedoeld) en de Scholingscommissie. Daarmee werd besturen ook minder interessant. Van het 96e tot en met het 100e bestaansjaar van de NOG hebben voorzitter Doede de Jong, secretaris Jan Hogervorst en penningmeester Janny den Braber met zijn drieën de bestuurstaken van de NOG gecontinueerd met als doel in de loop van die jaren nieuwe mensen te interesseren voor het bestuur. Ze hebben deze taak voor vier jaar op zich genomen, daarbij af en toe ondersteund door de Scholingscommissie.

Als we dan zo’n 15 jaar na de “verzette bakens” terugkijken, is het goed de vraag te stellen of de doelen die we hadden bij de nieuwe organisatie ook uitgekomen zijn. Sinds het bestaan van de fokcommissies is het inmiddels heel normaal geworden dat de fokkers van de verschillende stamboekrassen alles met betrekking tot rasgebonden zaken voor het zeggen hebben. De fokcommissies hebben zich voorzichtig een positie verworven, die mijns inziens nog verder uitgebouwd kan en moet worden. Het versterken van een 1-op-1 betrokkenheid tussen inspecteurs en fokcommissies zou bijvoorbeeld goed zijn. De Scholingscommissie heeft in de afgelopen jaren samen met stamboekinspecteurs en keurmeesters een goed begin gemaakt met het verder bevorderen van de uniformiteit van stamboekopnames. Zo worden alle dieren nu met twee inspecteurs opgenomen, wat een aangetoond positief effect heeft gehad op de uniformiteit van de stamboekopnames. Dit voorzichtige begin zal de komende jaren verder verstevigd moeten worden onder leiding van enthousiaste NOG-bestuurders en met behulp van de Scholingscommissie.

Ontwikkelingen waaraan vormgegeven is door deze commissie hebben steeds in het teken gestaan van het vergroten van de uniformiteit van stamboekopnames. Dit is tot op heden, eerlijk is eerlijk, nog onvoldoende gelukt. We komen wel steeds meer in de goede richting. Verdere versterking van de rol van fokcommissies kan ook hierbij helpen. Een aantal stappen die in de afgelopen twee jaar genomen zijn (rasgebonden inspecteurs die altijd met twee man opnemen) helpen hier erg bij.

Inmiddels lijkt het goed te lukken in het jaar, volgend op het 100-jarig bestaansjubileum van de NOG, vijf enthousiaste bestuurders te kunnen benoemen. Het is aan te bevelen dat één van hen de bestuurlijke foktechnische coördinatie op zich neemt, waarbij deze moet kunnen rekenen op hulp van functionarissen uit de Scholingscommissie.

Daarmee komt het foktechnische terug in het NOG-bestuur, wat het besturen ook meer inhoud geeft en het daarmee leuker maakt. Die verantwoordelijkheid zal in dienst moeten staan van het versterken van de rol van de fokcommissies en hun onderlinge samenwerking. Ook bij functionarissen als inspecteurs en keurmeesters zullen we zien dat afnemende bezetting een item is. Dit hoeft niet erg te zijn, als er maar tijdig op ingespeeld wordt. In de toekomst is te voorzien dat we naar een aantal centrale opnamedagen zullen gaan, waar rasgebonden inspecteurs de dieren opnemen in het stamboek. Daarmee zal de uniformiteit en kwaliteit van stamboekopnames verder verbeteren en daarmee ook van grotere waarde worden. Verder zal samenwerking met zusterorganisaties aandacht moeten krijgen. Op een groot aantal gebieden is dit denkbaar. Tenslotte zal de fokker voorzien moeten worden van makkelijk toegankelijke informatie. Met een eigen account in het stamboekprogramma kan hieraan binnenkort gehoor gegeven worden.

Voor mij heeft de geitenfokkerij, maar ook mijn werk binnen de NOG als bestuurder, inspecteur en keurmeester en bestuurslid van de Fokcommissie van Boergeiten veel plezier gegeven. Met veel mensen kreeg ik een fijne vriendschappelijke band. Gezelligheid en gein vormen daarbij ook een niet onbelangrijk onderdeel. Met de genoemde ontwikkelingen in het achterhoofd voorzie ik een mooie toekomst voor de NOG en hoop ik nog lang mee te kunnen draaien in de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij.

Gerrit en Ria Looijen. Een halve eeuw actief voor geiten.

Bijna 50 jaar NOG

In 1963 trad ik in dienst bij ir P. Verhoeven, rijksveeteeltconsulent in Zuid-Holland. In iedere provincie was toen door het Ministerie van Landbouw een veeteeltconsulent aangesteld. De consulenten hadden als taak om de veefokkerij en de verzorging van koeien, varkens, schapen en geiten te verbeteren. Bij het Consulentenschap in Zuid-Holland waren ca. tien medewerkers in dienst en we werden betaald door de overheid. Daar leerde ik ook de heer S. de Jong Szn. kennen.

Inspectie en stamboekregistratie

Het veeteeltconsulentenschap speelde een belangrijke rol voor de geitenfokkerij. In samenwerking met de Provinciale Bond werden veel afdelingskeuringen gehouden. Het keuren van de dieren en het inspectiewerk met de stamboekregistratie werd door medewerkers van het consulentenschap gedaan. Dieren met een erkende afstamming werden opgenomen in het stamboek terwijl dieren met onbekende afstamming als registergeit werden opgenomen. Per dag moest een groot aantal dieren worden ingeschreven. Dit betekende dat alles in een snel tempo moest plaatsvinden. Bij het keuringsrapport gebruikten we een waarderingssysteem met de letters bc+, b-, b, b+, ab en soms een a voor algemeen voorkomen. Later is men overgeschakeld op een waardering met cijfers, waarbij een schaal van 70 tot 100 punten wordt gebruikt.

Fokkerij

De bokken waren eigendom van de Bond. Ze werden daarbij uitgewisseld in verschillende afdelingen. Verder was er in Abbenbroek een bokkenstation met reservebokken die ingezet konden worden wanneer er problemen waren met de bevruchting. In 1980 heeft de Bond de bokken afgestoten en zorgden de afdelingen zelf voor de bokken. Het was niet toegestaan om ongeregistreerde bokken te gebruiken. In sommige afdelingen was men actief om zogenaamde wilde bokken op te sporen. Als men iemand had gevonden die in overtreding was, werd de politie ingeschakeld om de wilde bokken uit te bannen.

Keuringen en tentoonstellingen

Vaak was ik aanwezig als jurylid op plaatselijke, regionale, provinciale en nationale tentoonstellingen. Wat betreft regionale keuringen in Zuid-Holland herinneren we ons de sfeervolle dagen op de Goveka rondom het fraaie stadhuis in het centrum van Gouda. Verder was er in het kader van de VEBO te Leiden de provinciale tentoonstelling in de bekende Groenordhallen met een geweldige accommodatie. Door de afdelingen uit de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden werd ieder jaar een Kringkeuring georganiseerd. Inmiddels is deze keuring interprovinciaal geworden. Ook verzorgt het kringbestuur jaarlijks op de eerste zaterdag in oktober een presentatie tijdens de Boerenlanddag in Hoornaar. Dit evenement trekt ongeveer 12.000 bezoekers.

De Geitenhouder en de ontwikkeling van de NOG

januari 1972

35e jaargang, no. 1

de geitehouder

maandblad van de nederlandse organisatie voor de geitenfokkerij

Administratie:	Redactie:	Advertenties:
MEVR. M. J. LOOIJEN-NAP Koningsstr. 10, Bodegraven, Gld 175629 Kosten abonnement: f 5,- p. jaar; buitenland f 6,- p. jaar Auteursrecht van alle artikelen voorbehouden	Ir. C. A. S. ZWETSLOOT, Wageningen Churchillweg 77, Tel. (08370) 12695 en de secr. van de Nederl. Org. S. 119 JONGE Szn. — DEN HAAG Altingstraat 188 - Tel. (070) 836456	F. v. d. PEYL - KRUIJNINGEN N.V. Markt 19 - Tel. (01180) 1381 - Giro 28426 Kosten advertenties: 1-10 regels f 5,- elke regel meer 20 ct. Inzenden voor de 5e van elke maand

Bijna 40 jaar heeft mijn vrouw, Ria Looijen-Nap, de administratie verzorgd van het maandblad "De Geitenhouderij". Ze heeft dit overgenomen van de heer S. de Jong Szn. Een abonnement kostte toen f 2,50 per jaar. Er waren ongeveer 2.000 abonnementen. Dit gaf heel veel telefoontjes en brieven uit alle hoeken van het land. Vooral de weken rond de jaarwisseling was het hectisch in huize Looijen, omdat men voor het nieuwe jaar het abonnementsgeld moest betalen. Verder ben ik vijf jaar secretaris-penningmeester van de Bond in Zuid-Holland en ongeveer acht jaar penningmeester van de NOG geweest. Er is veel veranderd tijdens de periode dat we actief waren voor de geiten. In 1976 telde de NOG 3000 leden. Nu, 40 jaar later, zijn dit 750 leden. Behalve een stamboek voor Witte en Toggenburger geiten zijn er nu ook stamboeken voor de Bonte, Nubische en Boergeiten. Door de inzet van veeteeltconsulentschappen is een goed fundament gelegd voor de huidige NOG. Aan de periode dat we actief waren betrokken voor de Bond en de NOG bewaren we goede herinneringen. Voor de toekomst wensen we de NOG het allerbeste.

Piet van Haperen over stamboekregistratie door de jaren heen.

Als we naar het laatste stuk kijken van het 100-jarig bestaan van de NOG dan is er wel heel veel veranderd in deze periode. Heel belangrijk is natuurlijk de overgang van papier naar digitaal, alle gegevens opgeslagen in een database en vanuit meerdere invalshoeken te benaderen. In vroegere jaren hield de NOG al een stamboek bij van de toenmalige aanwezige bekende rassen. Vele jaren werd de administratie handmatig uitgevoerd door mensen van het verenigingsleven en of provinciale bonden. Vaak ook door mensen die ambtshalve vanuit voorlichtingsdiensten deze taak uitvoerden. Na verloop van tijd kwam hier verandering in en werd het werk volledig uitgevoerd door de provinciale bonden.

Iedere provinciale bond had toen een eigen stamboeksecretaris. Vanaf 1982 kwam er wat meer structuur in het verwerken van de gegevens omdat er naast de stamboeksecretarissen door de NOG een landelijk stamboeksecretaris werd aangesteld. Door de stamboeksecretarissen werden de gegevens van de bonden aangeleverd bij de landelijke stamboeksecretaris, zodat er meer inzicht werd verkregen in al deze gegevens.

Eind jaren tachtig werd het handmatig verwerken verlaten en was ook voor de geitenhouderij de tijd aangebroken voor de automatisering. Dat was een hele verandering. Er is toen begonnen met een programma geschreven door Roelof Varkenvisser in Dbase III. Dit programma is nadien nog aangepast met een aantal opties door Willem Kloosterboer. Door diverse omstandigheden, o.a. door de daling van het aantal leden en geiten, werden de stamboekwerkzaamheden nog uitgevoerd door een kleiner aantal stamboeksecretarissen. Er werd toen inmiddels al in landelijke regio's gewerkt. In 2003 was het weer tijd voor vernieuwing en werd het programma omgeschreven naar een moderne versie onder Windows. Het programma GReIS (Geiten Registratie- en Informatie Systeem) geschreven door Jacco Fokkema beschikte over meer mogelijkheden en had meer opties om aan de wens van NOG, fokcommissies en fokkers te voldoen. Het programma is in staat om met alle gangbare computersystemen gegevens te verwerken voor het maken van afstammingsformulieren, exportcertificaten, fokboeken, enz. Stamboekgegevens bijhouden betekent onder andere het opzetten, uitvoeren en controleren van de stamboekadministratie en het mogelijk maken, controleren en vastleggen van de metingen van

de voor de fokkerij relevante gegevens, zoals exterieur-beoordelingen en melkproductie. Vanaf de geboorte tot levenseinde worden in het bestand alle wijzigingen van het dier doorgevoerd, o.a. invoer geboorte, stamboekopname, melkproductiegegevens, toekenning predicaat, verkoop, enz. De gegevens die vastgelegd worden, kunnen vervolgens ook weer gebruikt worden voor de evaluatie van de bereikte resultaten die in de meerjaren fokdoelen door de fokcommissies zijn gesteld. Daarnaast is het voor de landelijke ledenadministratie van belang dat de ledenbestanden van de verenigingen actueel worden gehouden. Het maken van een keuringscatalogus is in GReIS ook een stuk eenvoudiger geworden.

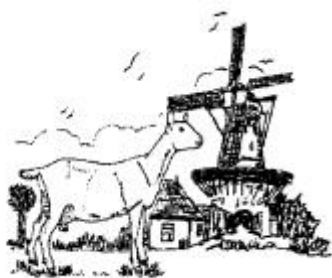
Naast deze veranderingen in de stamboekhouderij, was ook inmiddels het keuringsrapport helemaal veranderd en aangepast in GReIS. Dit was een hele vooruitgang, temeer, omdat men op dit keuringsrapport veel meer informatie kwijt kan over het dier. Een groot aantal onderdelen van de geit wordt afzonderlijk beoordeeld en gescoord, zodat tot op detail te zien is waar bij een geit de sterke en minder sterke punten liggen. Dit is dus ideaal om te kijken welke onderdelen/bouwkenmerken verbeterd kunnen worden. Je hebt hiermee een sturende informatie voor de fokkerij. Deze lineaire onderbalkkenmerken worden voor een groot deel gebruikt om het waardeoordeel van het dier in de bovenbalk zo nauwkeurig mogelijk vast te leggen. Ook wordt de hoogtemaat gemeten, zodat discussies over groot en klein ook minder relevant worden. Dit keuringsrapport waar we inmiddels al weer vele jaren mee werken, geeft een volledige A4-pagina aan informatie. Vanaf de website van de NOG zijn formulieren voor geboorteberichten zo op te halen, enz. Ook kan men online afstammingsgegevens bekijken. Het programma werd in die jaren gebruikt door vier regionale stamboeksecretarissen met als stamboekbeheerder Jacco Fokkema onder eindverantwoording van de NOG. Vanaf 2006 werden de werkzaamheden verricht door drie stamboeksecretarissen verdeeld in drie regio's en werd het stamboekbeheer overgenomen door Wilfried Cents. Anno 2016 worden de werkzaamheden en alles wat daarmee samenhangt nog uitgevoerd door twee stamboeksecretarissen en is door veranderingen en eisen van o.a. fokcommissies GReIS inmiddels ook weer aan vernieuwing toe.

De geitenfokverenigingen, de leden van de NOG

Kenmerk van de NOG is dat de leden van de organisatie de verenigingen zijn en dat de fokkers en geitenliefhebbers op hun beurt lid zijn van één van die regionaal of plaatselijk actieve verenigingen. Wij hebben gemeend alle verenigingen in Nederland te benaderen en hen te verzoeken mee te werken aan deze jubileumuitgave. Op de nu volgende pagina's maakt u, in alfabetische volgorde, kennis met de verenigingen en komt/komen van iedere vereniging één of meerdere fokker(s) aan het woord. Op deze manier hebben we een prachtig beeld van het Nederlandse "geitenlandschap" gekregen. Genieten maar van de mooie, voor velen herkenbare, verhalen!

“Assendelft en omstreken”

Opgericht in 1918, dus bijna 100 jaar is de vereniging “Assendelft en omstreken”. Men heeft 51 leden waarvan 30 actieve. Groei probeert men te realiseren via de website, het clubblad en tentoonstellingen.

Zwartbonte geit, Toggenburger, Wit en Nubisch, ze zijn er allemaal in Assendelft en omstreken. We organiseren een gezellige jaarvergadering en excursies. Keuringen in Assendelft en Santpoort met als hoogtepunt dat de aanwezige kinderen met de geiten door de ring lopen en daarna allen met een vette medaille naar huis gaan.

Wij zijn verguld met veel donateurs, adverteerders, sponsors en vrijwilligers die ons helpen met opbouwen, aankleden en opruimen bij keuringen. Meerwaarde bieden we onze leden met de gezellige keuringen waar de deelnemers worden voorzien van gratis catalogus, koffie en iets lekkers. Trots zijn we dat fokkers van Assendelft de nationale top behaald hebben. In 2018 vieren wij het eeuwfeest van de vereniging, dat is dan gehaald, maar vergrijzing, regelgeving, etc. liggen op de loer.

Cees van Diepen, lid van “Assendelft e.o.”

Mijn naam is Cees van Diepen, 53 jaar en woonachtig in het Noord-Hollandse dorpje Akersloot. Samen met Marit hebben wij acht prachtige Witte geiten en een bok op stal staan. Trotse hobbyfokkers zijn wij. Ik ben lid van drie geitenfokverenigingen, te weten: Assendelft, Nieuwe- Niedorp en Witmarsum. De NOG bestaat 100 jaar en dat is een feestje waard. Als Witfokker is voor mij de NOG-site onmisbaar. In de loop der jaren is alles steeds professioneler geworden, zeker met de intrede van het internet. Bloedlijnen, fokkers, foto's van keuringen, keuringsrapporten, je kunt het zo gek niet bedenken of het is terug te vinden op de NOG-site. Erg handig en een zeer goede hulp ook bij het uitzoeken van een geschikte bok voor mijn geiten. De nationale geitenkeuring is voor menig geitenfokker het hoogtepunt van het jaar. Het is voor ons altijd een spannende dag om je dieren er tiptop uit te laten zien en in een goede sfeer je eigen dieren met die van een andere hobbyfokker te meten. Uiteindelijk gaat het allemaal om de eer en gelukkig niet over geld. Het hele gebeuren is strak georganiseerd door de NOG met het aanstellen van keurmeesters, aansturen van vrijwilligers en fotograferen. En als het allemaal een beetje meezit en je behaalt een goede klassering wordt men beloond voor alle inspanning op het goed verzorgen van je dieren het afgelopen jaar. Als je jezelf terugzoekt op de site van de NOG en je een foto vindt met je eigen kampioensgeit voel je niets meer dan trots.

De geitenhobby is verslavend, eenmaal een geit gehad en je komt er nooit meer vanaf. De geitenmensen die samenkomen op keuringen hebben precies datzelfde als jij, wat jijzelf voor de geiten voelt en het is dan ook één grote familie. Iedereen maakt een praatje met elkaar, wisselt contacten en gegevens met elkaar uit. Bij deze mijn felicitaties voor jullie honderdjarig bestaan, de NOG is onmisbaar voor ons als hobbyisten. Ik wens jullie een prettig voortbestaan en veel succes voor de komende eeuw!

Geitenfokvereniging “Avereest e.o.”

Opgericht op 21 februari 1980 is de vereniging “Avereest en omstreken” relatief jong. Aangesloten zijn 23 leden, via mond op mond reclame probeert men het bestand te vergroten. Het meest voorkomende ras in de vereniging is Bont. Jaarlijks organiseert men een geiten- en bokkenkeuring en tweemaal per jaar een ledenvergadering. Op de Najaarsvergadering worden de gewonnen prijzen uitgedeeld, dit vindt plaats in de herfstvakantie, zodat onze jeugdleden ook meekunnen naar de vergadering. De keuring wordt effectief gebruikt om zoveel mogelijk dieren op te nemen in het stamboek. Een hoogtepunt van Avereest was wel het 25 jarig jubileum waarbij TV-Oost aanwezig was.

De toekomst ziet men niet heel rooskleurig in, mede door de regelgeving van de overheid, maar ook het grote verschil tussen de landelijke cw- en ncw-keuring. Zie de enorme verschillen tussen de twee nationale keuringen terwijl de opzet was om twee gelijkwaardige keuringen te organiseren.

Familie Schottert, lid van "Avereest"

Ongeveer twintig jaar geleden zijn wij begonnen met het fokken van geiten. Onze eerste geiten waren Toggenburgers en nu fokken we Zwartbonte stamboekgeiten en Witte stamboekgeiten. Sinds vijf jaar halen we de lammeren (bijna) direct na de geboorte bij de geiten weg en melken we de geiten machinaal. Op dit moment hebben we tien geiten. Ook hebben we drie Zwartbonte stamboekbokken. Sinds 2012 doen we ook mee aan melkcontroles. Ook gaan we met de geiten (en de bokken) naar keuringen.

Onze eerste keuring was in 2004 en sinds die tijd zijn onze geiten steeds beter geworden. 2013 was een topjaar voor ons. In dit jaar werden we zowel bij de Bonte lammeren als bij de Bonte melkgeiten reservekampioen van Nederland en bij de Witte geiten werden we zowel bij de lammeren als de melkgeiten kampioen. In het begin keken wij alleen maar naar het exterieur. Het moest voor ons een correct gebouwde geit zijn met veel inhoud. Ik zeg altijd: er moet een kruiwagen vol voer in kunnen. Ons doel is een geit te fokken met minimaal 85 AV en 85 UI en een productie van minimaal 1000 kg melk per jaar.

Wij zijn lid van geitenfokvereniging Avereest. Het is een kleine, maar heel gezellige vereniging. Ze organiseren elk jaar in juli een geitenkeuring en een bokkenkeuring voor leden. Voor de jeugd is er een aparte keuring. De keuringen worden altijd gehouden op het privéterrein van de voorzitter, Jan Schuurman. De prijzen die gewonnen zijn worden tijdens de najaarsvergadering uitgereikt. Ze doen dit altijd in de herfstvakantie zodat de jeugdleden ook aanwezig kunnen zijn. De jeugdleden zijn namelijk onze toekomst, dus daar moeten we zuinig op zijn.

Geitenfokvereniging "BAS"

Opgericht 23 oktober 1935. Onze vereniging heeft 27 leden en 3 donateurs, zij komen uit de omgeving Bergambacht, Ammerstol, Schoonhoven. Binnen onze vereniging zijn er Bonte, Witte, Dwerf-, Toggenburger, Nubische en Boergeiten. We organiseren een jaarlijkse geitenkeuring, ledenvergadering, en houden onze bestuursvergaderingen. Wij zijn een niet-certificaatwaardige geitenfokvereniging binnen de NOG. Eén van onze leden heeft gestreden om de zwarte Toggenburger (weer) op de lijst van de NOG te krijgen. Binnen onze vereniging hebben wij diverse bokken waarvan onze leden gebruik mogen maken voor het dekken, een service voor onze leden. Afgelopen jaar hebben we ons tachtigjarig bestaan gevierd, een hoogtepunt!

De toekomst zien we relatief somber in door de steeds strengere regels die gehanteerd worden vanuit de overheid voor bijvoorbeeld het houden van een keuring.

Fred van Wijnen, uit Bergambacht, lid van "BAS"

Mijn geitenclub BAS bestaat momenteel 82 jaar en dat is op zichzelf al een uniek feit in de polder Krimpenerwaard. BAS is namelijk de enige nog overgebleven geitenclub van de vele die er bij de oprichting in 1935 bestonden. Ieder dorp, ja zelfs iedere buurt, had vóór de Tweede Wereldoorlog vaak een eigen geitenclub.

Toen was het houden van geiten niet, zoals tegenwoordig, een liefhebbershobby maar meestal bittere noodzaak. De geitenmelk

en -kaas was toen voor de kleine man goud waard en een welkome aanvulling op het beperkte huishoudbudget. Op het platteland werden geiten in die dagen dan ook niet voor niets ook “de werkmanskoe” genoemd. De toegenomen welvaart van na de oorlog zorgde er echter voor dat steeds meer ‘werkmensen’ besloten de geit voorgoed de deur uit te doen. Het werd voor velen te bewerkelijk om nog een geit in een oud kolenhok of bijkeuken te houden. Ook in die gezinnen kwam er steeds meer koeien- in plaats van geitenmelk op tafel. Het had overigens maar een haar gescheeld of ook mijn geitenclub had in 2016 het vaantje gestreken door de steeds strengere Q-koorts-eisen van de overheid. Gelukkig is mijn geitenclub de Q-koorts-dans ontsprongen en bestaat ie in de Krimpenerwaard als enige geitenclub nog steeds, zij het met steeds minder geitenhouders (12) en aantal geiten (50). Desondanks willen wij, hobby-geitenhouders, niet van opgeven weten en hebben we een zesmans-bestuur met daarin zowaar drie jongens en een jonge vrouw. Bovendien hebben wij een voorzitter, Arie Spruit, uit De Vlist, die het prototype is van een boerenman die zijn schaapjes allang op het droge heeft en daarom alle tijd heeft om af en toe eens bij zijn leden op huisbezoek te gaan. Waar vind je in het tegenwoordige verenigingsleven nog zo’n onbezoldigde bestuurder die af en toe zelfs nog dingen uit eigen zak bijpast!

Cor van der Laan, uniek!

Diens voorganger en erevoorzitter, Cor van der Laan uit Schoonhoven, was om een andere reden net zo’n excentriek exemplaar als Arie Spruit. Van der Laan is ons helaas ruim tien jaar geleden ontvallen maar zijn legende leeft voort. Hij stierf op 80-jarige leeftijd en was bij leven al een bezienswaardigheid wat niet in de laatste plaats kwam door zijn steeds krommere lichaamshouding. Elk jaar kwam zijn neus een tikkie dichterbij boven zijn witgeverfde klompen te hangen. Het excentrieke van Cor school ‘m echter vooral in de onverstoortheid waarmee hij in het leven stond. Hij woonde op de boerderij van zijn ouders aan de buitenste rand van Schoonhoven samen met vrouw Willie. Hoewel Willie al vanaf hun huwelijksdatum, net na de oorlog, aan Cor gevraagd had het woongedeelte eens een keer goed op te knappen, vertikte hij het om daar zelfs maar één spijker aan te besteden. Als ie al ergens een spijker in sloeg, deed hij dat in de verbouwing en vertimmering van de koeienstal ten behoeve van geiten. Geiten waren nu eenmaal zijn lust en zijn leven en

eigenlijk gold dat ook voor zijn vrouw Willie. Cor was niet alleen gek op zijn sikken maar ook op zijn bokken. Hij had in één van de talloze schuren een prachtig bokkenwagentje gestald waarmee hij eenmaal per jaar graag pronkte tijdens de zomergeitenkeuring. Dat ie daarvoor het hele jaar een indringende bokkengeur in de stal moest gedogen, interesseerde hem niet in het minst. Net zo als het hem niet uitmaakte om in het dorp boodschappen te doen in dezelfde boerenkleding als waarmee ie op zijn eigen erf liep. Het leek soms wel of ie dat met opzet deed om de rest van de nette burgerij te choqueren, want als ie naar zijn eigen geitenclub of naar de NOG ging stak ie wel in een net pak met schoenen. Als BAS weer eens op omvallen stond door gebrek aan leden, haalde Cor steevast zijn legendarische anekdote van stal over BAS uit de oorlogsdagen. In 1944 was de geitenclub volgens Cor op sterven na dood. De enige overgebleven leden vormden een vierkoppig bestuur. Hij herinnerde zich dat er toen in de hele polder geen weiland beschikbaar was geweest voor de zomerkeuring en dat die in arren moede toen maar tegen de buitenmuur van de kerk in Schoonhoven gehouden moest worden. “Maar ja, het was oorlog en je had toen niet veel te kiezen”, besloot erevoorzitter Cor dat oorlogsverhaal altijd.

Wij, burger-clubleden, kenden dat oorlogsverhaal op den duur als onze eigen broekzak maar we hingen ieder jaar weer aan zijn lippen alsof ie het voor het eerst vertelde. Het enige minpuntje aan zijn verhalen was dat ze steeds langer gingen duren. Naarmate hij ouder werd nam Cor steeds ruimere tussenpozen tussen zijn zinnen terwijl iedereen naar de bar en wc wilde. Maar we waagden het niet om hem aan te sporen tot snellere voortgang van zijn speeches. We beseften toen namelijk al dat Cor bij leven een geitenlegende was en die moest je vooral in zijn waarde laten. Cor van der Laan stierf in 2006 op 80-jarige leeftijd en wordt door velen gezien als de grootste geitenlegende uit de Krimpenerwaard. Hij liet, mede dankzij zijn illustere opvolger Arie Spruit, een unieke en levensvatbare geitenclub achter die hopelijk nooit verloren zal gaan.

“De Dageraad” in Almen

Een gezellige dynamische vereniging voor nagenoeg héél Gelderland. Met 104 jaar op onze “kerfstok” heeft de Geitenfokvereniging “De Dageraad” die in 1912 in Almen is opgericht, een langere geschiedenis dan de nu 100-jarige NOG.

Wij zijn een actieve vereniging die probeert de geitenhouderij in al zijn facetten te promoten. Fokkerij, verzorging en stalling komen bij onze bijeenkomsten regelmatig aan bod. En uiteraard staat gezelligheid hoog bij ons in het vaandel! Vanaf het jaar van oprichting hield men ieder jaar een vergadering in Café Ovink. In 1915 telt de vereniging 63 leden en 24 begunstigers. Anno 2017 staan we op 68 leden waaronder een aantal gastleden en begunstigers, met een 250 geiten. Dus wat dat betreft zijn we op

niveau gebleven. Vanaf 1912 werden er ook ieder jaar keuringen georganiseerd, tevens op de weide van Ovink, dus dicht bij het voor de saamhorigheid zo belangrijke café. De geschiedenis rept ook over de eigen verenigingsdekbok, dan weer was die ziek, dan weer had die er geen zin en, en dan weer ging die dood! Het heeft de fokkers in de beginjaren van de vereniging zeker bezig gehouden. Tot na de Tweede Wereldoorlog zijn er geitenfokverenigingen in Gorsseel, Warnsveld en veel andere dorpen in de Achterhoek. Echter na de Tweede Wereldoorlog zakt het aantal geitenfokkers ineen, en daarmee ook veel verenigingen. De overgebleven fokkers komen nu naar de actieve vereniging in Almen. In 2002 is “De Dageraad” de enige overgebleven geitenfokvereniging voor de hele Achterhoek. Door de mkz-crisis in 2001, de eindeloze reeks van strenge regels, is het niet erg aantrekkelijk meer om geiten te houden. In 2002 telt de vereniging nog ongeveer veertig leden. Overal in het land worden allang bestaande geitenfokverenigingen opgeheven. Het bestuur onderzoekt de mogelijkheden met buurverenigingen samen te gaan. Dat levert op dat moment geen resultaat op. In 2003 wordt de fokkers de keuze voorgelegd, doorgaan of stoppen. Gelukkig zijn de meeste voor de voortgang en staat Saskia Polman op als voorzitter van de vereniging, steun krijgt ze van Henk Bierhof en een aantal andere ervaren geitenmensen, het belangrijkste is dat de continuïteit is gewaarborgd. En vanaf dat moment gaat het de vereniging voor de wind, de groei zit er weer in, en er kan weer gekeurd gaan worden, want dat was door de mkz tot stilstand gekomen.

Waar gaan we heen? Het gaat goed met de vereniging, die inmiddels één van de oudste verenigingen van het land is! In 2012 heeft “De Dageraad” haar honderdjarig bestaan gevierd. Inmiddels omvat het verzorgingsgebied van de vereniging nagenoeg de volledige provincie Gelderland. Alle rassen zijn vertegenwoordigd, het accent ligt wel op de Witte en de Nubische geiten. Voor de aangesloten leden organiseert men een voorjaarsvergadering, een najaarsvergadering met boerenkool/zuurkool/hutspot, een barbecue in de zomer, een geitenkeuring in Warnsveld begin juli en een kringkeuring in Heeten begin augustus. Daarnaast zijn wij een “no-nonsense” vereniging, we doen wat de leden van ons verwachten, we staan klaar met raad en daad, we zijn gezellig, en we leveren heel wat bestuurders aan de fokgroepen en aan het hoofdbestuur. Aanwas van nieuwe leden doen we door “mond op mond” reclame, zodra een fokker een geit verkoopt aan iemand in de regio dan proberen we deze lid te maken, woont die in een ander gebied dan adviseren we de actieve geitenvereniging in die omgeving. Onze website, <http://bierhof0.home.xs4all.nl/Default.html> is zeker een

bezoek waard, veel informatie voor onze leden, leuke interviews en nog veel meer.

Henk Bierhof, Lid en bestuurder van “De Dageraad”

In 1980 kocht ik mijn eerste geit bij een boertje in Voorst genaamd Wiegman. Na bij verschillende geitenboertjes te zijn geweest kwam ik terecht bij Willem Hulleman in Almen. Zijn geiten stonden er perfect schoon en goed gevoerd bij. Willem was secretaris bij “De Dageraad” en wist me lid te maken. Direct vanaf het begin viel het me op dat er veel samenwerking onder de leden was en men elkaar veel hielp en elkaar alles gunde. In die tijd had men nog verenigingsbokken staan. Deze waren ook echt van de vereniging (leden). De dieren werden door veel leden verzorgd. Samen afmesten en wassen voor de keuring was altijd een feestje. Als de verenigingskeuring voor de deur stond was het altijd een drukte van jewelste. Zoveel mensen liepen er om te helpen, de leden reden samen naar bijvoorbeeld de provinciale keuring. Zo werd er soms een vrachtwagen gehuurd en werden de dieren bij ieder thuis opgehaald. Zo zijn er nog veel meer voorbeelden van saamhorigheid te noemen. Dit trok me erg aan en eigenlijk is dit nog steeds zo bij ons clubje. Er zijn nog steeds veel leden bij ons die graag iets doen voor de vereniging. Als er iets georganiseerd moet worden zijn er altijd mensen die wel willen helpen, dit gaat van het beschikbaar stellen van een locatie of stampotten maken tot veel hulp op keuringslocaties. Ook onderling is er veel hulp en contact onder de leden. Ik vind het dan ook bijzonder dat ondanks de vele veranderingen in de regelgeving en de hectische tijden van tegenwoordig, waarin iedereen maar druk, druk, druk is, de vereniging het voor elkaar krijgt om het simpel en gezellig te houden. Ik heb er dan ook geen moment spijt van dat ik lid ben geworden van de Geitenfokvereniging “De Dageraad” die in 2017 105 jaar bestaat.

Geitenfokvereniging “De Goede Hoop”

De Goede Hoop bestaat sinds 24 november 1919. We zijn actief in Zeeland en hebben daar zeven leden. Aanwas van leden proberen wij via avondprogramma/lezing te bereiken. Onze leden hebben vooral Toggenburgers en Nubische geiten op stal. We zijn niet zo actief, ik noem het wel een slapende vereniging. Hoogtepunt uit het verleden is de keuring gehouden in Nisse op Zuid-Beveland. Met als ingrediënt onder andere het eten van geitenproducten met onze leden en leden van de Belgische vereniging. Sorry, de toekomst zien we somber in.

“De Rijnstreek”

Onze vereniging is ontstaan uit een fusie van drie verenigingen op 6 maart 1998. Wij zijn actief in de regio Zuid-Holland noordzijde en onze vereniging heeft zestien leden, waarbij de Witte geit de meest voorkomende is. Jaarlijks organiseren wij een gezellige jaarvergadering, barbecueën en een Chinees etentje. Onze vereniging heeft weinig leden, met geiten die ook nog verdeeld zijn in cw en ncw en de rest van de leden is op leeftijd. Hoogtepunt uit het verleden was de jaarlijkse keuring.

Durk van der Zee, lid van “De Rijnstreek”

Mijn naam is Durk van der Zee, 46 jaar oud en fokker van Witte geiten. Eind jaren zeventig ben ik lid geworden van geitenfokvereniging “Ons Doel” uit Hazerswoude / Koudekerk.

Deze vereniging is na een fusie opgegaan in “De Rijnstreek”. Vanaf 2009 ben ik penningmeester van deze vereniging en sinds 2015 ook nog secretaris. Op landelijk niveau ben ik van 2007 t/m 2014 secretaris geweest van Fokcommissie Witte Geiten waar ik persoonlijk de beste herinneringen aan heb en het meest van heb geleerd. Met name het contact met andere fanatieke fokkers op keuringen, fokkersdagen en andere inzichten ten opzichte van fokkerij en exterieur van de geit heeft mijn kijk op de geit door de jaren heen gevormd.

Vooraf afstammingsgegevens uit fokboeken en de NOG-site worden door mij gebruikt voor mijn eigen fokkerij. Helaas zijn er in de regio waar ik woon weinig tot geen fanatieke geitenfokkers, waardoor het lastig is om gemotiveerd geiten te blijven fokken. Gelukkig worden er tegenwoordig veel foto's gemaakt van keuringen, zodat je de ontwikkelingen toch nog goed kan bijhouden.

“Door Eendracht Sterk” (Hagestein)

Geitenfokvereniging Door Eendracht Sterk is opgericht in 1966. Onze leden komen uit de regio Vijfheerenlanden en de Alblasserwaard. Wij hebben dertig leden, proberen bij de verkoop van een geit de nieuwe eigenaar lid te maken, en publiceren in de lokale krant om ruchtbaarheid te geven aan onze hobby en vereniging. De rassen Toggenburger/Bont hebben de overhand in onze vereniging. We organiseren keuring-vergaderingen-barbecues en doen mee aan de NOG-activiteiten door het jaar heen. Onze vereniging is redelijk stabiel maar zal in de toekomst ook nieuwe actieve leden moeten krijgen, met facebook zijn we actief.

Piet van Leeuwen, lid en voorzitter van “DES”

Vanaf mijn zesde jaar heb ik al geiten! Ik ben in de jaren tachtig met stamboekgeiten in aanraking gekomen en vanaf dat moment ben ik serieus gaan fokken. Eerst bij de vereniging Betuwe-West, maar die werd opgeheven. Na wat rondzwerven ben ik in 2003 bij de cw-vereniging DES in Hagestein terechtgekomen. Sinds 2012 ben ik in het bestuur gekomen en ben voorzitter geworden. Ook zit ik in het bestuur van de Kring van Geitenfokverenigingen “Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden” die in juli en augustus altijd twee grote keuringen organiseert. Enkele hoogtepunten die ik heb meegemaakt bij DES zijn: In 2006 bij het veertigjarig bestaan werd de toenmalige voorzitter Gerrit van Hemert op de receptie geridderd voor het vele werk dat hij voor de vereniging en daarbuiten heeft gedaan.

Ook het algemeen kampioenschap van John Hazendonk op de

ationale keuring was een prima prestatie.

In 2014 werd ik op de keuring in Hagstein algemeen kampioen met de Toggenburgergeit Renske 14. Hieraan behoud ik bijzondere, warme herinneringen, omdat ik toen nog samen met mijn vrouw Lammie en de geit op de foto ben gegaan.

Op 26 maart 2016 bestond onze vereniging vijftig jaar. Hier hebben we uitgebreid bij stilgestaan door onder andere een receptie voor onze leden en vele geitenmensen uit het hele land, op deze receptie was ook de burgemeester van Vianen, W. Groeneweg, aanwezig. Dat hij er was met een missie was niet bekendgemaakt. Hij za, te praten en zelfs toen al haar kinderen en kleinkinderen kwamen had zij nog niet in de gaten dat zij in het middelpunt van de belangstelling zou komen te staan. Zij kreeg namelijk de "Viaanse Noot" uitgereikt. Deze onderscheiding krijg je alleen als je veel betekend hebt voor de gemeenschap. Onze vereniging heeft sinds drie jaar een warme band met de vereniging van Lopik. Op hun verzoek zijn we gaan nadenken hoe we de keuringen levendiger kunnen maken. Uiteindelijk zijn we overeengekomen dat we elkaar uitnodigen op de verenigingskeuringen van elkaar, met andere woorden we organiseren alle twee onze eigen keuring volgens onze eigen regels en nodigen de andere vereniging uit als gast. Het resultaat is dat we allebei rond de honderd dieren op de keuring hebben. Dit zouden meer verenigingen kunnen overwegen als er niet zoveel dieren op de keuring komen, want het maakt de kwaliteit op de keuring beter door de wil om te winnen en het is doorgaans veel gezelliger. Ik heb vele mooie contacten en zelfs vrienden aan de geitenhouderij overgehouden. Zo kwam op zaterdag 10 december 2016 Engel Kupers met de voorzitter van de Britse Geitenbond op bedrijfsbezoek om te kijken naar onze (Bonte) geiten, hij was onder de indruk en nodigde ons uit om een keer bij de Yorkshireshow te komen kijken. Ik draag de geitenfokkerij een warm hart toe en ik houd geiten samen met mijn zoon Martijn, die ook lid is bij DES en bij Sint Anna in Gilze. Ik ben inmiddels ook bezig om keurmeester te worden. Ik draag de NOG een warm hart toe en ik hoop dat de band met de NOG zo goed blijft als nu. Ondanks dat het moeilijke tijden zijn in de geitenhouderij zullen we als we met elkaar de schouders eronder zetten nog jaren van onze hobby blijven genieten. Op het ogenblik zijn er veel

veranderingen en is de NOG zich aan het aanpassen aan deze tijd. We zijn met het huidige bestuur een nieuwe weg ingeslagen, zodat we weer gezond de volgende honderd jaar kunnen ingaan. Ik wens de NOG en alle geitenvrienden veel succes en gezondheid toe in de komende tijd.

Geitenfokvereniging "Drenthe"

De vereniging Drenthe bestaat sinds 2004 en heeft leden, met uitzondering van Norg en omgeving, uit het grootste deel van de provincie. Het ledental is negenentwintig en men probeert nieuwe leden te werven zodra er een stamboekgeit door één van hun leden verkocht wordt. Wat betreft de rassenverdeling is de Toggenburger bij de vereniging Drenthe dominant, maar liefst 55 % is een Toggenburger, gevolgd door de Witte geit met 20 %. Ondanks het mooie bestand aan leden en geiten ziet het bestuur de toekomst met gemengde gevoelens tegemoet.

Jan Lanting, lid van de vereniging "Drenthe"

In 1980 ben ik lid geworden van geitenfokvereniging Exloo (nu: geitenfokvereniging Drenthe) waarvan ik secretaris en voorzitter ben geweest. Zodoende kwam ik ook in aanraking met de NOG. In deze periode was ik eveneens bestuurslid van de Drentse bond, hiervan ben ik enige jaren secretaris geweest. In deze periode zaten ook wijlen de heren G. Klaassens, B. Kremer en G. Zantingh in het bestuur – gerenommeerde fokkers, juryleden en inspecteurs. Later, na de structuurwijziging en de teruggang van

het aantal leden en verenigingen, ben ik nog voorzitter van de Drentse bond geweest. Al met al een hele periode op verschillende vlakken werkzaam geweest in Drenthe voor de geiten. Sinds 1986 ben ik keurmeester en inspecteur van de NOG. Vanaf het ontstaan tot aan heden heb ik zitting in het bestuur van de Fokgroep Toggenburger. Eén van de hoogtepunten voor mij in de beginperiode, waren de nationale keuringen waarvoor de geiten werden voorgeselecteerd. Ze kwamen gezamenlijk in een vrachtwagen, want ieder had zelf geen vervoer. Dan werden ze allemaal op hetzelfde tijdstip gemolken en gevoerd en dan 's nachts tussen de geiten proberen te slapen. Samen in het stro waar vele fantastische verhalen de ronde deden en weinig nachtrust werd genoten, want de verzorging van de geiten van jouw provincie stond voorop. Het was altijd een hele happening. Het nut van de NOG is vooral de voorlichtende taak voor de leden op het gebied van fokkerij, melkproductie, voeding en verzorging. Verzorging en voeding waren in die periode erg belangrijk en ook vandaag de dag mogen sommige van deze onderwerpen wel eens extra aandacht hebben. Als secretaris zijnde van de geitenfokvereniging Exloo was ik tevens tatoeëerder van de lammeren. Een mooie en drukke periode met veel contact met je leden en je had veel inzicht op het geitenbestand binnen je eigen fokvereniging. Belangrijk is en blijft het contact van leden onderling. Het is altijd interessant hoe een ander het voor elkaar heeft, welke combinaties hij of zij toepast en huisvesting en voeding komen dan vanzelf aan de orde. In de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw gingen wij vaak ieder jaar met een groep fanatieke Toggenburgerfokkers een ronde maken in het voorjaar. Dat hield je scherp en zodoende kwam je weer tot nieuwe ideeën over de fokkerij en werden vaak nieuwe combinaties uitgedacht. Al met al een hele periode waar ik nog steeds plezierige contacten aan heb overgehouden. Een mooie anekdote: er kwam iemand met de geit bij de bok. Deze man kwam van ver, maar men had toen nog geen mobiele telefoon. Zijn vrouw belde: "Nou is het ook wat, Ep heeft de verkeerde geit meegenomen. Het had Jantje moeten wezen, maar hij heeft Grietje." Hij kon huiswaarts keren en nog een keer terug komen. Ik hoop dat de NOG in lengte der jaren een rol blijft spelen in het in stand houden van de rassen en verbetering van de geiten in heel Nederland zodat wij met elkaar plezier in onze hobby kunnen houden.

Geitenfokvereniging "Fryslân", "geitengoede" vereniging

Geitenfokvereniging "Fryslân" is opgericht op 23 mei 2003 in Café Overwijk in Tijnje. Op de buitengewone ledenvergadering van de Friese Bond van Geitenhouders op 23 mei 2003 werd een voorstel in stemming gebracht: Eén Friese vereniging waarvan de bestaande verenigingen onderafdeling worden. Vijftien verenigingen waren voor, één was tegen en twee stemden blanco. Het resultaat: De Friese Bond van Geitenhouders ging verder als Geitenfokvereniging "Fryslân". Door met name verscherpte

regelgeving is er al jaren sprake van een terugloop in het aantal leden, toch zijn we trots op het feit dat we nog altijd rond de 200 leden zitten en daarmee de grootste vereniging zijn. Het totaal aantal dieren (geiten en bokken) per 1-1-2016 ligt rond de 2200, variërend van één dier tot de grootste stal van circa 750 dieren. Ons bereik is Friesland inclusief Terschelling, Groningen, Flevoland, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Duitsland en binnenkort ook Polen en Rusland. Er zijn veel rassen vertegenwoordigd binnen onze vereniging, te weten, Wit (31%), Melkgeit (26%), Bont (20%), Nubisch (11%), Toggenburger (9%), Boergeit (1%) en Britse Toggenburgers (1%). Ons sterke punt is de grote saamhorigheid binnen de vereniging, waarbij respect en de liefhebberij voor de geitenfok voorop staat. We hebben zowel cw- als ncw-leden, leden die het met name om de geit gaat, anderen gaat het met name om de melk, zorgboerderijen waar het fijne karakter van de geit aanspreekt, leden die geitenkaas maken. We starten in april met de ALV, die door menigeen wordt afgesloten met een biertje en een bal gehakt, het jaarverslag wordt hier uitgedeeld en vervolgens organiseren wij een geitenkeuring en een bokkenkeuring. De geitenkeuring vindt de laatste jaren plaats in Wouterswoude, daar zijn we een onderdeel van de Paardendagen. Om de afstand tussen de ncw- en cw-leden zo kort mogelijk te houden sluiten we deze keuringsdag af met een algeheel dagkampioen, wat leuke resultaten oplevert. Nieuwe leden krijgen vrijkaarten voor dit gigantische evenement.

De jaarlijkse bokkenkeuring, 's ochtends komen de cw-bokken in de ring en 's middags zetten de ncw-bokken hun beste beentjes voor, trekt veel bezoekers naar Jubbega, die daar tevens gezellig het lammerseizoen beschouwen en nieuwe lijnen uitzetten voor het nieuwe fokseizoen. De foto's van de keuringen zetten we zo snel mogelijk na afloop op onze website (die het best gevonden wordt op Google) en dat zien we meteen terug in de statistieken. Overig nieuws zetten we ook wel op de website, maar wordt tevens per mail/post naar de leden gezonden.

Ook wij merken dat het vinden van nieuwe bestuursleden lastig is, dankzij blijvende, zittende bestuursleden (twee zitten er vanaf de oprichting al in) en dankzij de inzet van veel vrijwilligers lukt het ons toch om jaarlijks mooie keuringen te organiseren.

Jan Maat, lid van de vereniging "Fryslân"

Nu zo'n 65 jaar geleden als jongen van tien jaar, stonden in de plaatselijke krant en de 'Boerderij' foto's en uitslagen van geitenkeuringen. Dat vond ik prachtig!

Een buurman, groenteboer, had op zijn route een geitje gekocht. De melk werd bij ons gehaald, maar na een poosje gaf dat voor hem te veel werk. Zo is het geitje bij ons terecht gekomen en is de hobby eigenlijk ontstaan. Zo werd ik in '53 lid bij de vereniging

Katlijk en Mieke werd ingeschreven in het stamboekregister. Met de geit naar de keuring in Katlijk wat ongeveer tien km van ons vandaan was, ging met de melkkar achter de fiets. Bij winterdag was de ledenvergadering van de afdeling waar de prijzen werden uitgereikt.

Wat was je blij met de eerste medaille die je had gewonnen. Die hangt nog steeds in de medaillekast. Na drie jaar werd de geit gedood door een losgebroken stier. Dat was een hele teleurstelling. Een veekoopman die daags langs kwam, zei 'als het maar achter de deur van de keuken is'. Als grote schooljongen begrijp je dat nog niet, maar als je ouder bent des te beter. We zijn toen op zoek gegaan naar een andere geit, bij toen bekende geitenhouders in Zuid-, Oost-Friesland. Er waren wel jonge geiten, maar veel met hoorns. In die jaren waren geiten met hoorns niet stamboekwaardig. In latere jaren mocht men de lammeren onthoornen. Dat was wel een vooruitgang, men had toen een deel van het kweenprobleem opgelost. Wij woonden in het dorp met de school naast de boerderij en de geiten liepen overdag altijd in het land. Wij weten allemaal wel, ze zijn nieuwsgierig en kunnen door heel kleine openingen. Zo kwamen ze ook wel bij ons in school en speelden op de klompenbanken die in de gang stonden. Dat gaf nogal wat lawaai en dan mocht ik ze weer naar huis brengen. Wij hadden de geiten al vroeg aan de melkcontrole, dat kwam ook mee omdat de koeien werden bemonsterd. Zo kwam de secretaris van de Friese Bond/Steenbeek toen wel bij ons om jonge bokjes te keuren. Die regelde de bokkenkeuze voor de verenigingen in Friesland, later de verenigingen zelf en pas later konden de eigenaren dat zelf beslissen. Het was Steenbeek die mij vroeg of het ook wat voor mij was om mee te gaan als keurmeester. De allereerste keer was een keuring van de Friese Maatschappij van Landbouw, waar naast geiten ook koeien en schapen waren. Na de keuring was er een nabespreking in het café en hoe kon het ook anders, de jongste van de geitenjury moest dat maar doen. Daar sta je dan voor een hele zaal met mensen. Maar het is vast wel goed gegaan, na afloop werd gezegd jij kunt wel weer mee. Zo ben ik vele jaren keurmeester en later inspecteur geweest, wat ik altijd met veel plezier heb gedaan. En wat maak je dan zoal mee. Op een kringkeuring werden de geiten geplaatst en zouden besproken worden. Een eigenaar was het niet met de plaatsing eens en vertrok uit de ring. Wel heel vervelend voor de juryleden. Maar wat gebeurt na een paar weken op de provinciale keuring, komt de man in kwestie naar mij toe gaf de hand en zei jullie hadden het wel goed gezien. Ze stond hier vandaag nog veel lager en ik ga het dier zo vlug mogelijk verkopen. Dit soort dingen doen je

dan weer goed. Voor opname komt een man met de geit, welke helemaal zwart was. Nou dit is geen Bonte geit baas. Daar hij het dier omhoog tilde met een wit vlekje achter het voorbeen. Wel bont, niet bont. Op een provinciale keuring loopt een man met de 1A geit de ring uit en werd gevraagd wil je die geit verkopen. Nee, was het antwoord. Nou je durft toch wel geld te vragen? Ja, maar de geit is van mijn zoontje, ze gaat mee naar huis. Nog wat heen en weer gepraat en het dier is toch verkocht. De verkoper heeft de hele dag geen plezier meer gehad en zei nu heb ik de centen in de zak en die rollen weg. Ik heb later vaak aan deze handel gedacht, vraag nooit geld als je iets niet kwijt wilt. Ook was ik actief binnen de verenigingen, eerst lid van de vereniging Katlijk en daar zes jaar secretaris geweest. In de keuringscommissie Kring Zuid-Oost drie jaar actief en later twaalf jaar voorzitter van de vereniging Hemrik. Altijd met veel plezier in het bestuur en commissies gezeten. De Nationale keuringen van de NOG waren hoogtepunten. Ik ben vaak mee geweest als verzorger/begeleider. Het vervoer van de geiten werd geregeld. Dat was een hele klus om zo'n honderd dieren naar Den Bosch, Utrecht, Leeuwarden of Flevohof te krijgen. Het waren prachtdagen, daar de geiten uit heel Nederland om de hoogste eer gingen strijken. De geiten werden 's avonds onder toezicht gemolken en gecontroleerd. De begeleiders kwamen uit het hele land en zaten dan 's avonds gezellig bij elkaar van gedachten te wisselen. De volgende ochtend wanneer de eigenaren kwamen is mij altijd bij gebleven. Dan kan men zien en horen hoe de dieren de eigenaren kennen. Dat was in mijn ogen indrukwekkend. Tegenwoordig is het natuurlijk heel anders, maar de gezelligheid op de keuringen is er wel! De Nationale keuring in Zwolle 2016 was een succes met ook veel bekenden uit het verleden. Ik hoop dat de NOG een goeie toekomst tegemoet gaat!

Marijke Hoekstra, lid van de vereniging Fryslan

Als meisje van vier jaar kreeg ik mijn eerste geitje. Een poosje later ging ik er mee naar de keuring in Franeker. Met het verlaten van het ouderlijk huis gingen de geiten weg. We gingen in 1969 in Westergeest wonen, daar kochten we onze eerste Aleida van Pier Faber uit Wommels. We gingen naar Driesem naar de keuring met de geit in de kofferbak van de auto, geen politie of AID die er moeite mee had. De vergaderingen werden trouw bezocht. Over de voorstellen werd gestemd. Die werden dan behandeld in de Friese Bond. Een afgevaardigde van Friesland zat in het NOG- bestuur. Die nam de uitslagen mee naar de NOG-vergadering. In mijn belevenis gingen er geen leden mee naar die vergaderingen. De nationale keuring was één keer in de vier jaar. Alleen melkgeiten en bokken werden uitgezocht door twee mensen uit het bestuur van de Friese Bond. Vrijdags werden ze

met de vrachtauto opgehaald. Wij gingen dan op zaterdagmorgen richting keuring. Spannend hoe we onze geiten weer terugzagen. Altijd mooie dagen, het met elkaar beleven hoe de uitslagen waren. Nog een leuke anekdote van de afdelingskeuring. Een jochie komt met zijn geit in de ring en wordt geplaatst door de keurmeester. Hij legt aan de jongen uit dat hij te weinig uier heeft en misschien de volgende keer eerder gemolken moet worden. Reactie van de jongen: “We hebben hem in twee dagen niet gemolken”.

Renske Ponne, lid van de vereniging “Fryslan”

Wonen doe ik in Oldeholtgade. Ben samen met mijn man en kinderen geitenhouder van drie rassen; te weten Toggenburger, Bont en het Witte ras. Als kind had ik al een paar geiten, en toen ik getrouwd ben hebben we gelijk een geit gekregen en twee jaar later ben ik met stamboekgeiten begonnen, en ben (48 jaar geleden) lid van vereniging “Weststellingwerf” geworden en we gingen veel naar keuringen. Deze vereniging werd vanaf 2001 vereniging Fryslân, dit was na de structuurwijziging. Ben keurmeester, inspecteur en ga naar de bijeenkomsten/vergaderingen van de Vereniging en voorheen naar provincie, Scholingscommissie, de Fokgroepen. Natuurlijk ook naar de Landelijke vergaderingen, vanaf toen ik in 1983 in het bestuur van vereniging “Weststellingwerf” kwam. Mijn eerste kennismaking met de NOG was de landelijke vergadering in Amersfoort, bij Café-restaurant “Kobus aan de Poort”. De heer A. Kraaij was toen voorzitter en verder was er een heel groot bestuur, het dagelijks bestuur, en de provinciale afgevaardigden. Verschillende voorzitters heb ik meegemaakt, onder andere de heren H. Blanken, P. Bijman, H. Hoppentocht en F. Stolk.

Vanaf 2001 was er een kleiner en in mijn ogen een slagvaardiger bestuur, en meer commissies, scholingscommissie, stamboekhouder(s), fokgroepen en vooral de omgang met NOG-bestuur en -leden - je staat dicht bij elkaar. Toch heel bijzonder dat de NOG als honderdjarige organisatie zo’n “club” in stand heeft gehouden. Dit met steeds vernieuwingen, meer rassen en verbreding van de geitenhouderij. Een voor mijn gevoel een heel mooie afsluiting van het jubileumjaar in Putten en twee prachtige landelijke keuringen; de ncw in Jubbega en de cw in Zwolle, met elkaar, hobby en commercieel: één grote “geitenfamilie”. Verder wens ik het nieuwe bestuur veel succes voor de volgende honderd jaar.

Sietse van der Wal, lid van de vereniging “Fryslan”

Ik voel mij wel een beetje vereerd dat jullie mij vragen om een bijdrage voor het jubileumboekje, ik ga er dan ook maar eventjes voor zitten. Ik ben geboren in maart 1957 en opgegroeid op de

boerderij in Lippenhuizen, een klein dorpje niet ver van Heerenveen. Mijn vader heeft altijd circa vijftientig koeien gemolken. Als zevenjarige kwam ik voor het eerst in aanraking met geiten, ik speelde in die tijd vaak bij een vriendje in de buurt en die hadden een vijftal Witte geiten.

Geiten zijn nieuwsgierig, zijn aibaar als zij niet bang zijn, jongere dieren zijn speels, kortom ik had al vrij snel wat met geiten. Het jaar daarop vroeg ik een geit op mijn verjaardag. Mijn ouders stemden in op voorwaarde dat ik zelf de verzorging moest doen, dat was een jaar eerder met konijnen niet helemaal goed gegaan. Op die manier heb ik jaren één of twee niet-stamboekgeiten gehouden. In het najaar met de geit naar de bok, ik ging dan te voet, soms wel vier kilometer verderop. In het voorjaar een paar lammetjes, prachtig. In de tachtiger jaren ging ik in september wel eens naar de provinciale keuring van Friesland, die in de Frieslandhallen werd georganiseerd. Dat heeft mij wel geïnspireerd om ook met de stamboekgeiten te beginnen. Ik had inmiddels ook al een korte cursus geitenhouderij gedaan op de Praktijkschool te Oenkerk en ook wel eens overwogen om een geitenmelkerij te beginnen, dat is er nooit van gekomen. In het najaar van 1992 lukte het mij om een ruime boerderij te kopen in Langezwaag, toen had ik volop de gelegenheid om mijn plannen ook te realiseren en ben ik serieus begonnen met het fokken van Witte geiten. Ik had mij inmiddels ook aangemeld voor aspirant-keurmeester en was via Jan Maat lid geworden van de geitenfokvereniging Hemrik. Door de cursus te volgen leer je heel veel van de verschillende geitenrassen en wat van belang is in de fokkerij. Onder de bezielende leiding van inspecteur Rins Leistra slaagde ik in het najaar van 1995 voor mijn examen voor keurmeester. Rond die tijd werd ik ook voorzitter van de geitenfokvereniging Hemrik en voorzitter van de kring Zuid-Oost in Friesland. In die periode werd in Hemrik jaarlijks nog een aparte jeugdkeuring georganiseerd. Vanaf 1994 melk ik met de hand ieder jaar circa vier geiten en ben ik ook deelnemer aan de melkcontrole en ga ik ieder jaar met mijn dieren twee tot drie keer naar keuringen. Uiteraard deelname met wisselend succes, ik wil wel graag echt meedoen, dat betekent voor mij dat ik met één of twee dieren mag meelopen voor het kampioenschap. Mijn geiten komen vaak wat te kort in de hoogtemaat en grofheid in het bot. Nu al een paar jaar bezig om dat te verbeteren, lukt om één of andere reden nog niet echt. Mijn geiten zijn over het algemeen laat rijp en duurzaam, het is mij nu twee keer gelukt om een geit te fokken met een levensproductie boven de 10.000 liter. Mijn beste geit tot nu toe is Daijna Anja 50, deze geit is nu ruim zeven jaar oud en heeft in april ook de magische grens van 10.000 liter behaald.

Door de mkz is het hobbymatig houden van geiten sterk

verminderd. Het aantal leden en verenigingen is daardoor fors gedaald. In Friesland is toen de geitenfokvereniging Fryslân ontstaan, hier konden alle plaatselijke verenigingen zich bij aansluiten. Enkele afdelingen en of kringen organiseren nog steeds ieder jaar een keuring in hun eigen regio, de leden zijn ook allemaal lid van de provinciale vereniging. Ik ben toen ongeveer zes jaar voorzitter geweest van deze vereniging.

Op dit moment zien wij enerzijds de hobbymatige geitenhouderij teruglopen, onder andere door vergrijzing, anderzijds zien wij dat onze hobby nog springlevend is. De activiteiten rondom honderd jaar NOG, die dit jaar georganiseerd zijn, zijn mijns inziens een groot succes. Door het wegvallen van Gerard Bos ben ik recentelijk gevraagd om voorzitter te worden van de Fokgroep Wit, dat verzoek heb ik met plezier aanvaard, de fokkerij ligt mij na aan het hart. Ik hoop dat ik mijn steentje voor de toekomst kan bijdragen. Er zijn nog volop uitdagingen om het Witte ras verder onder de aandacht te brengen, versterking van de samenwerking met de professionele geitenhouders kan nog volop kansen bieden voor ons Witte ras. Tevens zit ik momenteel in een werkgroep die bezig is met oriëntatie NOG, waarbij ook weer allerlei bewegingen en ontwikkelingen in onze geitenwereld aan de orde komen. Kortom er is volop dynamiek, er zijn velen van ons bij betrokken, boeiend om dat van nabij te mogen meemaken.

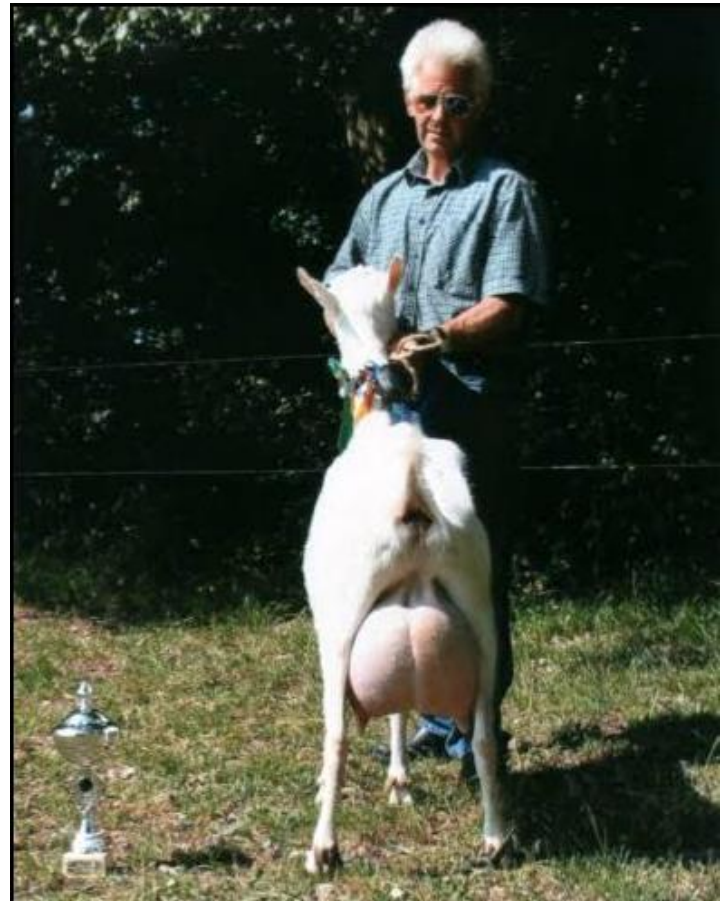
Geitenfokvereniging “Groningen”, voortkabbelen

Vereniging Groningen is opgericht in 1916, dus net zo jong of

oud als de NOG. De fokkers uit de provincie Groningen zijn lid van de vereniging, in totaal telt men 45 leden. Qua geiten zijn het vooral de Witte en de Bonte die in de provincie aangesloten zijn. Ieder jaar wordt een keuring en een vergadering georganiseerd voor de aangesloten fokkers. Iedere vereniging heeft zijn eigen karakter, aldus de zegsman van de vereniging, en wat betreft de toekomst is het motto voortkabbelen zolang er nog bestaansrecht is.

Cor Dijkema, lid van “Groningen”

Als ongeveer vijftienjarige jongen kocht ik, Cor Dijkema, uit het Groningse Westerwijtwerd, mijn eerste stamboekgeit en werd lid van de geitenfokvereniging Usquert. Een zeer actieve vereniging, die toen erg gestimuleerd werd door het Rijksveeteelt Consulentenschap, die provinciaal alles regelde. Als je dan veel succes hebt met de fokkerij word je zelf ook steeds enthousiaster en pak je bepaalde dingen op. Zo werd ik op zo'n twintigjarige leeftijd gevraagd om als verzorger voor de geiten mee te gaan naar de Nationale Tentoonstelling in 's-Hertogenbosch. Op de Provinciale Keuring waren de geiten en bokken, die de provincie mochten vertegenwoordigen uitgezocht en werden dan op vrijdag, de dag voor de Nationale aangevoerd. 's Avonds om ongeveer negen uur werd dan omgeroepen, welke provincies elkaar moesten controleren na het melken van de dieren, of de geiten goed uitgemolken waren.

Op één van deze Nationale Tentoonstellingen moesten we 's avonds de geiten melken, wat door één geit niet werd toegelaten. We hebben haar met twee personen van achteren omhoog moeten houden, zodat een derde persoon de geit kon melken. Deze geit was zeer eenkennig en werd altijd door haar eigenaresse verzorgd. Groningen heeft in die tijd altijd zeer goed gescoord. Met name denk ik terug aan 1982, toen in de Flevohof de Nationale plaats vond en enkele kampioenen, waaronder de Algemene Kampioen

Toggenburger melkgeit, uit Groningen kwamen. Rond 1980 was er veel te doen binnen de NOG met betrekking tot statutenwijziging, etc. Omdat in die tijd de eerste geitenmelkerijen opkwamen wilde men, om de productie op te voeren, alleen nog bokken inzetten van geiten met melklijsten, wat voor groot belang was en is voor de hedendaagse melkgeitenbedrijven.

Samen met de heer U. Linstra heb ik vele jaren deel mogen uitmaken van het Provinciaal bestuur, het keurmeesterskorps en als inspecteur en ben ik ook al vele jaren bestuurslid van eerdergenoemde vereniging. Met diverse keurmeesters, inspecteurs heb ik nog regelmatig goede contacten. In beide voornoemde activiteiten ben ik niet meer actief, maar nog wel altijd in het bezit van geiten en bestuurslid. Het aantal leden is in de laatste jaren ook in Groningen sterk gedaald en er zijn weinig jonge leden. Toch hoop ik dat de NOG nog minstens honderd jaar bestaat en een positieve bijdrage kan en mag leveren aan de geitenhouderij. Op 10 september j.l. hebben we een zeer geslaagde dag gehad in Zwolle, voor de geitenfokkerij. Ga zo door!!

Engel Kupers, lid van Vereniging “Groningen”

Onze eerste kennismaking met de geitenhouderij was op de landbouwtentoonstelling van “Oostermoer”. Wandelend over het tentoonstellingsterrein liepen we ook langs de geiten, in dit geval veelal Toggenburger. Wat ons direct opviel was dat hele gezinnen druk doende waren met de dieren. De serieuze competitie en de gezelligheid na die tijd deed ons besluiten “dit willen wij ook”! Eén en ander resulteerde in de aankoop van een NOG-geregistreerde Witte geit. Op zoek naar een vereniging kwamen we terecht bij de geitenfokvereniging “Meeden”. In 1986 leidde dat tot ons eerste keuringsbezoek met onze Pietertje. Tot onze grote verrassing werd Pietertje 1b in de rubriek. Uiteraard vonden we dat héél wat en na de rubriek werd Pietertje gelijk uitgemolken. Dat was even een misser, want ze moest nogmaals in de ring voor het kampioenschap waar ze zowaar met een half uitgemolken uier reservekampioen werd. In het najaar van datzelfde jaar werden we uitgenodigd om Pietertje op te laten nemen in het stamboek, met een vol uier uiteraard. Pietertje werd met AB opgenomen en het ritueel van opnames liet een onuitwisbare indruk achter. Vaak denken we terug aan de opname diezelfde avond van een jonge Witte bok door de heer Linstra. Het bokje kwam op veel fronten nogal te kort maar de heer Linstra bleef hameren op de “prachtige fijne beharing”. Uiteindelijk ging de eigenaar naar huis met een afgekeurde bok

maar toch met een goed gevoel. Zo zitten de afgelopen dertig jaar vol met positieve herinneringen aan geitenhouden en keuringbezoek. In ons gezin spelen de geiten een grote rol. Het heeft ons veel “gezamenlijkheid” gebracht en op familiebijeenkomsten wordt er vaak gerefereerd aan herinneringen op keuringen. Het heeft onze kinderen geleerd om te gaan met de verzorging van dieren en met winnen en verliezen, ook al is het één wat makkelijker dan het ander. Ook heeft het geleerd dat als je lid bent van een vereniging er medeverantwoordelijkheid wordt gevraagd. Een houding die de NOG al honderd jaar koestert.

“Lopik”

Vereniging “Lopik en omstreken” is opgericht in 1967 en actief in de provincie Utrecht. Men heeft 22 leden die vooral Witte en Boergeiten bezitten. Jaarlijks organiseren we een keuring/barbecue en bieden onze leden betrokkenheid en gezelligheid. We hopen te blijven bestaan, door actief te blijven, ook naar jongeren.

Mevrouw Verdoold, lid van “Lopik”

In 1971 werden wij lid van de afdeling Lopik e.o. in de provincie Utrecht. Voor het eerst met de geiten naar de keuring, het was een bijzondere ervaring om te zien hoe de dieren werden geplaatst en beoordeeld. Liefde voor dieren en de fokkerij heb ik van jongsaf meegekregen. Mijn vader zei: Je moet de dieren “zien”, maar in dat zien is een grote verscheidenheid, omdat ieder zo zijn eigen zienswijze heeft. Om daar meer eenheid in te krijgen werd in 1983 de heer J. van Burgsteden benoemd tot foktechnisch adviseur van de NOG. Ook werd een landelijke keurmeestersexamen ingesteld. Na een goede voorbereiding voor dit examen gingen we in 1987 met vier cursisten uit de provincie Utrecht, met de auto van Henk Blanken, naar Oenkerk. Bij het

examen waren aanwezig de heren J. van Burgsteden en P. A. Bijman, voorzitter van de NOG. Met veel plezier heb ik vanaf die tijd regelmatig mogen keuren. De laatste keer dat ik heb gekeurd was in 2013 voor de afdeling Lopik e.o., samen met keurmeester-inspecteur Pieter Schoenmakers. Het mooie hiervan was dat hij meeliep als aspirant-keurmeester toen wij in 1994 keurden in Veldhoven en nu gaf hij zijn kennis aan mij door. Van deze zonnige dag kreeg ik van de afdeling Lopik een wissellijst met mooie foto's. Iedere dag zie ik het weer voor me. Ook ging ik met de geiten naar de Nationale keuring. Dat waren hoogtepunten. Deze keuring was in die tijd om de drie jaar. Ook was deelname niet vanzelfsprekend. De geiten werden aangewezen op de Provinciale keuring, nu mag men vrij inzenden. Op de Landelijke keuring van 2009 in Kootwijkerbroek mocht ik de prijzen uitreiken, een bijzondere ervaring. Ik herinner me nog de verschijning van het eerste bokmoederboek met als datum 1 januari 1984. In november van hetzelfde jaar verscheen het boek nogmaals, maar nu ook met de bokken erin. De bokken voelden zich blijkbaar tekort gedaan. Deze boeken waren waardevol, ze gaven inzicht in de fokwaarde van de bokken en de geiten en hielpen bij de keuze voor een bok. Toen in de tweede helft van de jaren '90 de vier fokgroepen een officiële status kregen, gaf iedere fokgroep een eigen bok- en bokmoederboek uit. Alle uitgaven van de NOG en Fokgroep Wit heb ik nog in bezit.

De NOG heeft een belangrijke bijdrage geleverd om de fokkerij op een hoger peil te brengen. Zij stimuleerde de melkcontrole voor goed inzicht in de fok- en lactatiewaarde. Onze geiten werden allemaal gecontroleerd, zodat we een goede selectie konden maken. Goede herinneringen bewaar ik aan de studiedagen in de jaren '80 en '90. Ook op de jaarlijkse verplichte keurmeestersdagen werd en wordt veel informatie gegeven over de raskenmerken van de geiten en geleerd die te onderscheiden, en de geiten zo de juiste plaatsing te geven. Als hoogtepunt wil ik nog noemen het 75-jarig bestaan van de NOG in 1991. In die tijd was er veel te doen over het Gezondheidscertificaat. Het zorgde voor veel gespreksstof en resulteerde daarin dat de NOG in plaats van de Nationale keuring een Landelijke keuring organiseerde. Voor certificaatwaardige in Barneveld en niet-certificaatwaardige dieren in Kerk-Avezaath. De NOG-activiteiten draaien niet alleen om de geit, ook de ontmoeting tussen geitenhouders is belangrijk. Jaarlijks rijden mijn man en ik met vreugde naar het mooie Friesland voor een bezoek aan de familie Hoekstra. Wij worden daar hartelijk ontvangen en Marijke heeft de koffie klaar. Na wederzijdse

informatie over het welzijn van de familie, gaat het over de fokkerij en alles wat daaraan verwant is. Van zo'n dag geniet ik. Ook van Piet van Haperen heb ik veel geleerd en hulp gehad bij de fokkerij. Als ik terugdenk aan de jaren 1985-2000 toen ik bestuurslid was van de Provinciale Utrechtse Bond, wat is er in die tijd veel veranderd ten gunste van de fokkerij en dan denk ik met name aan de "status" die de fokgroepen kregen. Voor het goed functioneren hiervan hebben veel vrijwilligers zich ingezet. Zonder iemand te kort te doen wil ik wijlen Gerard Bos en Jan en Teunie de With als stille werkers en steunpilaren van de Fokgroep Wit noemen. Gerard Bos is niet meer, zijn heengaan vervult ons met weemoed, we zullen hem missen als voorzitter / penningmeester maar meest als mens in de onderlinge omgang. Hoewel ik sinds 2003 geen geiten meer heb, ben ik nog steeds lid van de NOG. De fokkerij gaat me namelijk aan het hart. Als het enigszins kan, ben ik op de jaarlijkse Fokkersdag van de Fokgroep Wit, zoals dit jaar in Deurne. De goede onderlinge contacten en de gemoedelijke sfeer werken verbindend. Ik wens het bestuur van de NOG veel wijsheid toe om ook in de komende jaren een bijdrage te leveren aan 'Vooruit met de Geit'

“Maarssen en omstreken”

Opgericht in 1950. Onze leden komen uit de omgeving Utrecht-Hilversum. We hebben twaalf leden, zij hebben vooral Bonte, Witte en Toggenburger geiten. Qua activiteiten doen we op dit ogenblik niets, we zijn een vereniging in rust. In het verleden was de keuring ons hoogtepunt. De toekomst zien we niet zo positief in.

Hennie Vermeulen, lid van “Maarssen e.o.”

De stadse geit. Al lang had ik geiten, maar van een NOG nog nooit gehoord. Dat klopte ook wel, want ik had dwerggeitjes en die horen daar niet thuis. Wist ik veel. Bovendien, ik woon midden in de stad Amersfoort. Wat wist ik nou helemaal van geiten, boeren en buitenlu?. Niets. Ik vond geiten gewoon grappig. Maar toch. . . . er ontbrak voor mij wat aan die dartelende beestjes. Ik wilde meer weten, meer doen, meer bezig zijn met die mekeraars. Ik kende wel een geitenhouder bij mij in de buurt, in Soest, en omdat ik daar vlakbij werkte ging ik op een goeie dag eens langs. Ik kreeg een leuke rondleiding, en zag melkgeiten, lammetjes, hoe je kon melken en kaasmaken. Het werd me gauw al duidelijk. Dat wilde ik ook. Eerst ben ik begonnen met kaas maken en haalde wekelijks geitenmelk bij de boerin in Soest. Maar zij werd het na een poosje zat en vroeg me wanneer ik mijn eigen melkgeit ging kopen. Dat had ik mezelf ook wel afgevraagd, maar ik kon het vast nog allemaal niet. Tot ik in de 'Geitenhouderij', daar had ik al wel een abonnement op genomen, las, dat er in de noordelijke provincies een cursus 'Een geitenhouderij beginnen' van start zou gaan. De cursus werd

georganiseerd door de NOG. Tien weken lang reisde ik naar Beilen en leerde over geiten en alles wat daar mee te maken had. Ik genoot ervan. Het was niet alleen leerzaam, maar ook reuze gezellig. Ik ontmoette daar allemaal geitenhouders, of mensen die dat wilde worden. Ze waren aardig en behulpzaam, maar ik dacht ook, dat ik ze soms stiekem hoorde smoezen over die stadse meid.

Ik hoorde van Wit en Bont, schofthoogte en hakkig, lactatie en overlopers, van ziekte en gezondheid, van niet- en certificaatwaardig, keuringen en inspecteurs, biest en hooi, drachtig en tiels, van stamboek en jongvee. Kortom het duizelde me. Ik wist niet dat een geit dat allemaal in zich had. Maar ik vond het zó leuk. In 1999 was het zover. Ik kocht mijn eerste melkgeit, drachtig en al en had mijn handen vol aan de lammetjes die dat voorjaar werden geboren. Maar wat een feest!

Ik wilde meer natuurlijk en bedacht dat ik wel naar een keuring wilde, maar hoe en waar. Inmiddels was ik ook lid van een heuse geitenfokvereniging. Een beetje in de lijn van de verwachting was dat Soest, maar deze vereniging was certificaatwaardig, althans de geiten dan. En dat waren mijn geiten niet. Ik moest dus op zoek naar een vereniging die niet-certificaatwaardig was en die vond ik: Maarssen en omgeving. Ik belde de toenmalige secretaris Simon van der Paauw, bij een ieder wel bekend. Ik mocht komen. Ik vond het heel spannend en was heel zenuwachtig. Maar ik ben gegaan. Mijn eerste ervaring met lammetjes in de ring. Ik stond vooraan, was dus eerste, maar kreeg een tweede premie. Wat werd daar nu weer mee bedoeld en waarom moesten de geitjes met de kont naar de keurmeesters staan. Nee, veel snapte ik er niet van.

Dat werd later wat beter, want ik ging leren voor keurmeester. Ik werd aspirant. Ik vond dat heerlijk. Ik reisde door het hele land en kwam op de mooiste plekken terecht. En weer leerde ik. Van winnen en verliezen, van premies en kampioenen, de mooiste uier, van hoogte en breedte, van beenwerk en achterhand, een goeie ontwikkeling, rastypisch en keelvlekken. Ik ging naar de scholingsdagen en zakte natuurlijk voor mijn eerste keurmeestersexamen, maar dat mocht de pret niet drukken. Ik mocht zelfs keuren op een keuring voor Nubische geiten mét melkcontrole, wat een geweldige ervaring was dat! Topjaren! Maar nu, terug in het heden heb ik de geitenwereld vaarwel gezegd. Mijn geiten heb ik twee jaar geleden weggedaan, van mijn stal heb ik een prachtig zomerhuisje gemaakt. Hij heet nog steeds 'de Stal'. En daar zit ik zomers en mijmer over alle geiten die hier hebben gelopen. Dan mis ik het zo. Maar. . . elk voorjaar keer ik weer even terug naar die mooie tijd. Ik ga naar Simon en help mee lammetjes ter wereld helpen, geef ontelbaar veel flesje biest, knijp oormerken in en zet bokjes in de veewagen. . . heerlijk. Ben ik, de stadse dame, weer even geitenboer.

“Neerijnen en omstreken”

De vereniging is opgericht op 6 juni 1942 voor geitenfokkers uit ‘Neerijnen en Omstreken’. Onze leden komen uit de gemeente Neerijnen (Opijnen, Varik en Waardenburg) en uit de naaste omgeving (bijvoorbeeld Deil, Rumpt en Wadenijen) en zelfs van wat verder naar het noorden/oosten (Rhenen, Putten en – de omgeving van – Nijmegen) en van ‘over de rivier’ (Bruchem, Dussen en Gameren). Het ledenbestand omvat twintig gewone leden, één jeugdlid en zes donateurs. Bij verkoop van eigen dieren binnen onze regio, proberen we dat aantal te vergroten.

En ook via informatie bij de verenigingskeuring, en door middel van de openbare Facebook-pagina. Het geitenbestand op 27 november 2016 omvatte 49 Toggenburgers, 26 Bonte, 21 Witte, 13 Nubische en 13 Boergeiten.

Jaarlijks organiseren we een algemene ledenvergadering (voorjaar, met zo mogelijk een lezing/presentatie, bijvoorbeeld afgelopen keer: presentatie veearts over Q-koorts), verenigingskeuring, barbecue en contactavond (najaar, met vertoning film van verenigingskeuring) Naast Facebook hebben we ons clubblad 'Het Klein Hoefblad' (tweemaal per jaar regulier en sinds twee jaar een aparte keuringseditie) waarmee we onze leden informeren. Sinds twee jaar hebben we een nieuwe keuringslocatie, bij de dierspeciaalzaak Van Westrienen in Est, die heel goed bevalt, met gezellige uitstraling ook voor niet-leden, waar we proberen nog meer publiek te trekken. We hebben een stabiele vereniging, met een vaste groep actieve leden, die ook steeds op onze vergaderingen/contactavonden aanwezig is. De gezellige, vriendschappelijke sfeer en het onderlinge contact, het bestuur van onze vereniging, dat bestaat uit zeer betrokken en ervaren geitenliefhebbers, die beginnende geitenhouders bij alle facetten van het geitenhouden kunnen helpen, dat is kenmerkend voor onze club. Ons hoogtepunt was wel het bereiken van zestig leden in de periode 1988-1990. En een nieuw hoogtepunt wordt de viering van ons 75-jarig jubileum.

Jacqueline van Vliet, lid van "Neerijnen e.o."

Mijn schoonmoeder Riet van Vliet - Floor, is geboren op 4 juni 1934, te Wageningen. Sinds ± 1978 is ze, samen met haar man Gerrit, lid geworden van de NOG. Ook waren ze samen vele jaren lid van de geitenfokvereniging West-Veluwe. Mijn schoonvader is daar zelfs nog een tijd voorzitter geweest. Helaas werd die

vereniging opgeheven en zijn ze daarna lid geworden van de geitenfokvereniging "Neerijnen en omstreken". Mijn schoonmoeder was pas vijf jaar toen ze haar eerste geit kreeg. Ze is nu 82 jaar. Toen mijn schoonvader overleed, vijf jaar geleden, heeft ze het uitmesten overgedragen aan haar zoon, maar het voeren doet ze nog helemaal zelf. Ze heeft nog zeven geiten. Samen met mijn schoonvader ging ze alle keuringen af, of ze gingen kijken of ze deden zelf mee met hun geiten. Ze hebben daar altijd heel veel plezier aan beleefd. Jarenlang kwamen er bij mijn schoonouders mensen met hun geiten, om die te laten dekken. Aan die tijd hebben ze enorm veel leuke contacten overgehouden. Ook heeft mijn schoonmoeder een aantal jaren zelf heerlijke geitenkaas gemaakt.

Al 78 jaar geiten, en ze kan en wil ze nog steeds niet missen. Net als de geitenfokvereniging "Neerijnen en omstreken" waarvan ze nog steeds de contactavonden en keuringen bezoekt, alleen niet meer met geiten, fokken doet ze niet meer. Wel heeft ze haar schoondochter en kleindochter besmet met het "verenigingsvirus" want ook zij zijn nu lid en gaan graag mee!

Wim van Rheen, lid van "Neerijnen en omstreken"

Vanaf mijn jeugd was er altijd wel een wit geitje bij ons op de boerderij maar werd er niet mee gefokt. Later kwamen er witte en bonte niet-stamboekdieren die meestal door een wilde bok werden gedekt. Mijn eerste ontmoeting met de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij dateert van 1979 toen ik een gehoornde Witte stamboekgeit kocht die gedekt werd door een stamboekbok van een geitenhouder in het dorp. Deze geitenliefhebber was tevens voorzitter van Geitenfokvereniging "Neerijnen en Omstreken". Nadat ik lid geworden was van deze vereniging en mijn interesse was gewekt voor de stamboekfokkerij bracht hij mij de kneepjes bij van het fokken met stamboekdieren en de regels die daaraan verbonden waren. Niet lang daarna werd mij gevraagd om secretaris te worden van genoemde vereniging en daardoor kwam ik ook in contact met Provinciale Bond en NOG-bestuurders.

Voor de meeste geitenfokkers in die tijd bleven de contacten beperkt tot de vereniging en provinciale bond en had men toegang tot de NOG via de afgevaardigde van de provinciale bond die als vertegenwoordiger optrad en stemrecht had tijdens de ALV van de NOG. Vanaf 1985 groeide de geitenfokkerij in Nederland explosief en werden er naast de verenigingen rasgebonden fokcommissies op provinciaal niveau opgericht. Ook binnen Gelderland waren deze fokcommissies actief en heb ik een aantal jaren zitting gehad in de fokcommissie voor de Witte geiten. De opleiding voor keurmeesters en inspecteurs werd ook verzorgd door bestuurders van de provinciale bond waardoor ik in 1998 startte met de opleiding tot keurmeester. Nadat ik in 2005 met

goed gevolg deelnam aan het examen voor keurmeester van de NOG kon mijn loopbaan als keurmeester beginnen. Rond de eeuwwisseling kwam het toenmalige NOG-bestuur met een nieuwe structuur met als titel “De bakens verzet”. Eén van de meest ingrijpende veranderingen was het afschaffen van de Provinciale Bonden waarvoor het draagvlak binnen de geitenhouderij, in eerste instantie, beperkt was. Later bleek dat de NOG een transparantere organisatie werd die voor alle geitenliefhebbers toegankelijk werd. In 2007 werd mij gevraagd om lid te worden van de Scholingscommissie van de NOG. Samen met de andere commissieleden werden heel wat zaterdagen besteed aan het uitzetten van beleidszaken en het organiseren van keurmeesters- en inspecteursexamens. De evaluatiedagen met de fokcommissies en daarna met keurmeesters en inspecteurs, zijn nog steeds van groot belang om het gekozen fokdoel in de keurings- en opnamering op één lijn te houden en veranderingen door te voeren. De Fokcommissie Wit was in 2011 op zoek naar een nieuw commissielid en mij werd gevraagd of ik hier belangstelling voor had en hierdoor werd ik opgenomen in één van de actiefste en gezelligste fokcommissies binnen de NOG. De fokcommissies van de NOG zijn van grote waarde voor zowel de rasfokkerij als voor de fokkers door het verstrekken van informatie, het organiseren van bijeenkomsten en het onderhouden van contacten met de Scholingscommissie en NOG. De verwachting is dat er voor de fokcommissies een nog grotere rol is weggelegd voor een toekomstgerichte geitenfokkerij binnen de NOG. De vele geitenvrienden, kennissen en contacten die ik de afgelopen jaren heb ontmoet zijn voor mij een niet weg te denken onderdeel van het houden en fokken van geiten binnen de NOG wat geworden is tot een “way of life”.

Geitenfokvereniging “Nieuw-Vennep”

Geitenfokvereniging Nieuw-Vennep is opgericht in 1912. Onze leden komen uit de Haarlemmermeer en omgeving. Het zijn momenteel zes NOG-leden en acht steunende leden, die vooral Bonte geiten houden. Er valt helaas niets te werven en we organiseren momenteel geen activiteiten. Door de verstedelijking is er geen mogelijkheid meer tot het houden van dieren. We zien de toekomst dan ook somber in. Hoogtepunt uit ons verleden was de viering van het honderdjarig bestaan in 2012.

Geitenfokvereniging “Noord-Holland”

Onze vereniging bestaat sinds 1910 en is actief in heel Noord-Holland. We hebben rond de zestig leden.

Alle vijf de rassen worden binnen deze vereniging gehouden, Wit, Toggenburger, Bont, Boergeiten en Nubisch. Per jaar gezien proberen we een stalbezoek te doen, hebben een najaarsbijeenkomst, een voorjaarsvergadering en twee keer per jaar een cw-keuring en vier ncw-keuringen. Wij zijn daarbij blij met de opkomst op de keuringen. Tevens leveren wij de service om in het najaar op een centrale plek bokken beschikbaar te stellen voor de leden. Het hoogtepunt van onze vereniging was de viering van het honderdjarig bestaan in 2010 met een Nationale keuring in Barsingerhorn. En daarbij de toen verkregen Koninklijke Erepenninng. We zijn positief gestemd en gaan op voor de viering van het 110-jarig bestaan in 2020.

Vereniging “Norg en omstreken”

Opgericht is de vereniging op 14 april 1944. De leden komen uit Norg en omstreken en daarmee uit de provincies Drenthe en Groningen. In totaal achttien leden met geiten en tien zonder geiten. De rassen die deze fokkers hebben zijn Wit, Bont en Toggenburger. Norg staat bekend om zijn jaarlijkse keuring in augustus, met open inschrijving, dus niet bang voor concurrentie uit de rest van het land.

Ook staat er een- of tweemaal per jaar een uitje en een ledenvergadering op het programma. Kenmerkend zijn de gezelligheid en persoonlijke benadering. Tevens staat men open voor andere fokkers door ze zoveel mogelijk te steunen en te helpen als ze vragen hebben over alles wat met geiten te maken heeft. Het hoogtepunt uit het verleden was het zeventigjarig bestaan van de vereniging, en wat betreft de toekomst is het motto: “Gewoon doorgaan!”

Het bestuur van vereniging “Norg”

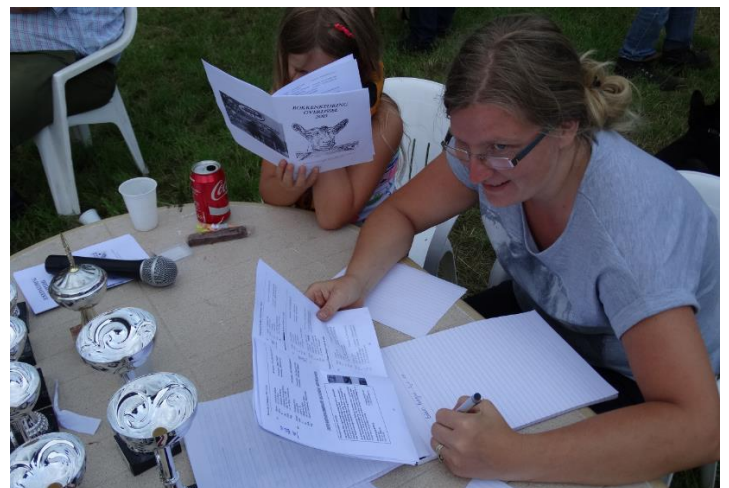
Mijn naam is Wigger Kroon en ik heb altijd al Toggenburger geiten gehad. Ik woon in Zuidvelde en ben sinds 1985 voorzitter van de club. In 1972 ben ik lid geworden en heb vele veranderingen meegemaakt. Samen met de secretaris schrijven we een stukje voor de “Jubileumuitgave”. Secretaris Hennie van Dijk-Smit is lid vanaf 1991. Woonplaats De Punt. Heeft Witte Geiten. Wat wij ons alle twee nog goed herinneren is de samenwerking met het Provinciaal bestuur. De afschaffing hiervan, daar hebben wij het nog vaak over. De vergaderingen dichtbij, de mededelingen van de NOG via provinciebestuur, het samenzijn met alle Verenigingen uit Drenthe, de gezamenlijke keuringen. De infoavonden vroeger georganiseerd door de NOG met een spreker, in samenwerking bijvoorbeeld met Gezondheidsdienst of dierenartsen, melkcontrole of andere infoavonden. De NOG nu is voor onze vereniging echt van belang voor de stamboekadministratie. Als secretaris kijk ik vaak op de website van de NOG voor eventuele info en beveel deze ook zeker aan bij leden en nieuwe leden. Mensen die mij mailen of bellen om inlichtingen voor aanschaf van een geit, aanschaf van een bok of dekkingen, enzovoort, kunnen altijd een beroep op ons/onze vereniging doen. De contacten die wij hebben overgehouden van het NOG-gebeuren is het contact met de stamboeksecretaris en enkele keurmeesters, samenwerking met dierenartsen en vooral met de deelnemers en bezoekers van onze keuring. Ondanks dat onze leden echte liefhebbers zijn van stamboekgeiten houden ze niet zo van reizen en blijven liever dicht bij huis. In het verleden hebben onze leden wel meegedaan aan nationale of regionale keuringen, deze belangstelling is helaas teruggelopen. Allerlei oorzaken denk ik, maar vooral ook de leeftijd van de leden. Maar gelukkig hebben we weer nieuwe, jonge aanwas en zien we de toekomst nog steeds zonnig in.

Geitenfokvereniging “Overijssel”

Op 28 juni 1921 werd door veel vraag van andere geitenfokverenigingen de “Bond van Geitenfokverenigingen” opgericht, ook wel de Overijsselse Bond genoemd. In 2002 hield de Bond op met het bestaan en is het stokje overgedragen aan Geitenfokvereniging Overijssel. De leden van de vereniging, zestig in totaal, komen uit de provincie Overijssel. Alle rassen zijn vertegenwoordigd, de meerderheid is wel Wit, Bont en Toggenburger. Naast een eigen geitenkeuring en bokkenkeuring organiseert men ook samen met “De Dageraad” een gemeenschappelijke keuring, met de spannende titel “Schoonheid van het Oosten”. Onze vereniging bruist van de actieve, enthousiaste leden, mede door tweemaal per jaar een clubblad uit te geven en een actuele website.

Als hoogtepunten uit het verleden ziet men het feit dat fokkers van de vereniging meerdere malen kampioen op de Nationale keuringen zijn geworden. Dit jaar ging de eer naar Gerard Koekkoek. We hebben vertrouwen in de toekomst, mede door een goed en constant ledenbestand.

Willem Voskamp, van de vereniging “Overijssel”

De vraag om een (positief) verhaal te schrijven bereikte me wat laat, maar doordat vooral de toevoeging “positief” wel aansprak probeer ik bij dezen om aan dat verzoek te voldoen. Positief is het vooral dat we in Overijssel nog steeds in staat zijn om een geiten- en een bokkenkeuring te organiseren. Door de steeds verdergaande regelgeving vanuit de overheid wordt het wel een beetje moeilijker, maar met de medewerking van heel velen lukt het toch steeds weer. Vooral de bokkenkeuring kan in onze

provincie bogen op een lange traditie, waar in het verleden, maar ook nu nog steeds veel bezoekers en fokkers te begroeten waren. De laatste jaren waren er zelfs deelnemers van ver buiten onze provinciegrenzen. Een nadeel is wel dat er nog altijd een splitsing moet plaatsvinden tussen houders van het gezondheidscertificaat en niet-houders hiervan. Dat betekent in de praktijk dat de rubrieken vaak wel klein zijn. Vergelijken bij andere verenigingen is het aantal fokkers dat nog geen gezondheidscertificaat heeft in Overijssel nog vrij groot. Een verklaring hiervoor is niet eenvoudig te geven, wellicht heeft het iets te maken met het wat behoudende karakter van veel mensen in het oosten van ons land.

Als je ouder wordt en al wat langer meeloopt heb je gauw de neiging om terug te kijken, op zich niet zo erg, want er wordt wel eens gezegd: wie het verleden niet kent heeft doorgaans weinig oog voor de toekomst! Veranderingen zullen altijd plaats blijven vinden en behoeven helemaal niet nadelig te zijn als men maar niet in het verleden blijft hangen. Toen ik bijna vijftig jaar geleden begon te keuren hadden we in onze provincie zo'n tiental verenigingskeuringen met daarnaast twee kringkeuringen en een provinciale keuring. Binnen de provincie beschikten we over meer dan tien keurmeesters, nu zijn er nog twee, die tevens het inspecteurschap vervullen. Toen jaren terug de meeste geitenfokverenigingen hun bestaansrecht begonnen te verliezen door het fors teruglopende ledental, is er voor gekozen om de provinciale geitenbond om te vormen tot een vereniging en tot op heden is dit een succes gebleken. Het ledental is de afgelopen jaren gelijk gebleven, wel komen er regelmatig enkele leden bij maar er haken natuurlijk ook overal oudere leden af. Belangrijk is ook dat nieuwe leden die op de keuring of op de vergadering komen zich welkom voelen, daar moeten bestuur maar ook de leden aandacht aan geven. Daar waar nodig dienen nieuwe leden voorgelicht te worden en, ook belangrijk, aan goed fokmateriaal geholpen te worden. Binnen onze provincie is er voldoende bruikbaar materiaal aanwezig, het is namelijk opvallend dat, ondanks dat we over minder dieren beschikken, de kwaliteit daar niet of nauwelijks onder geleden heeft. Een punt van zorg is wel, maar dat geldt voor heel veel verenigingen op verschillende terreinen, de bestuursfuncties bezet te houden. Waarom dat vroeger wel lukte en nu veel moeilijker is, is niet geheel duidelijk. Men zou verwachten dat, nu de communicatie via de computer zoveel gemakkelijker is, dit geen probleem zou mogen zijn. Maar blijkbaar heeft de "moderne" mens zoveel andere dingen te doen dat het algemeen belang er wat bij inschiet. Men moet echter bedenken dat een lidmaatschap nooit geheel vrijblijvend kan zijn. Om te voorkomen dat dit stukje toch nog negatief eindigt wil ik besluiten met te zeggen dat ik heel lang

heel veel plezier beleefd heb aan de geitenhobby en dat ik nog steeds graag en met veel genoegen keuringen en vergaderingen bezoek! Graag wens ik onze NOG en allen die zich daarvoor willen inzetten de komende jaren alle goeds en voorspoed toe.

“Sint Anna”

Geitenfokvereniging Sint Anna is opgericht in 1913. Onze vereniging is actief in geheel Noord-Brabant, maar vooral midden-Brabant met uitlopers in het land en ook nog in het buitenland.

We hebben tachtig leden en proberen dat aantal te laten groeien door bij de verkoop van geiten, de koper lid te maken. En natuurlijk pakken we iedere gelegenheid die zich voordoet, om de vereniging aan te prijzen.

Dit kan onder andere bij keuringen en activiteiten. Dominante rassen binnen onze vereniging zijn Wit, Bont en Boer. Qua activiteiten organiseren we onder andere een jaarvergadering, voorjaarsactiviteit, de keuring St. Anna, de keuring Zuid-Nederland, najaarsvergadering/contactavond, en geven ongeveer vijf keer per jaar het verenigingsblad "St. Anna's Capriolen" uit. Wij zijn trots dat wij naast een mooie keuring ook altijd een goed bezochte voorjaars- en najaarsvergadering hebben. Opvallend is ook, dat bestuursleden erg lang in functie blijven. Naast de eerder opgesomde activiteiten bieden wij meerwaarde aan onze leden door samen voer aan te kopen, en de mogelijkheid voor gratis

advertenties in het verenigingsblad “St. Anna’s Capriolen”. Hoogtepunten uit het verleden hebben we meerdere, onder andere het vijftig-, vijfenzeventig-, en honderdjarig bestaan van de vereniging. Tijdens het honderdjarig bestaan was het verkrijgen van de Koninklijke Erepenninng voor de vereniging een geweldige eer. De toekomst zien we redelijk stabiel, maar ook geplaagd door een vergrijzend ledenbestand.

Kees van Dongen, lid van “Sint Anna”

Wat betekent de NOG voor mij is zo’n beetje de vraag als het de bedoeling is om een stukje te schrijven over de rol van de NOG in jouw leven nu de NOG honderd jaar wordt? Wel, dat is eigenlijk best veel. Na in 1973 begonnen te zijn met het houden van Witte en Toggenburgergeiten kwam ik er al gauw achter dat als je geïnformeerd wilt zijn, je jezelf wel moet abonneren op het blad “De Geitehouder”. De vonk springt meteen over, de eerste Geitehouder valt binnen en daar staat al meteen een foto van S. de Jong Szn in. Nou dat maakte meteen indruk,

De Jong ziet er uit zoals hij volgens mij ook was, serieus en gedreven om informatie over de geiten te vergaren en te verstrekken. Ontzettende hoeveelheid werkklust en inzet om alles te doen wat hij voor de NOG nodig achtte. Hij schreef boeken, gaf cursussen, beantwoordde vragen in De Geitehouder, schreef de nodige artikelen voor De Geitehouder, fungeerde als keurmeester, voorzitter NOG, kortom alles ten dienste van de geit en haar organisatie. Dit gaf de organisatie ook glans met zo’n gedreven leider als S. de Jong Szn. Dan de nationale keuring, slechts de beste geiten van de provincie werden uitgezocht om deel te mogen nemen. Het feit DAT je al mee mocht doen had al enorme status, los van de te behalen resultaten op de landelijke keuring.

De NOG is een organisatie, die ook het stamboek beheert, bemiddelt bij in- en export, enz. Kortom, een erg belangrijke organisatie voor geitenhoudend Nederland.

Even terug in de geschiedenis, in het meinummer van De Geitehouder van 1950 stond het volgende:

“Het werk onze organisatie. Op 11 maart 1949 ontvingen wij bericht dat H.M. de Koningin onze vereniging opnieuw heeft erkend en de nieuwe statuten door Haar zijn goedgekeurd. Daarmee hebben wij opgehouden Ned. Commissie te zijn en werden we omgedoopt tot ‘Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij’.”

De Nederlandse Commissie voor de Geitenfokkerij bestond ook al erg lang, in elk geval voor 1912, maar werd op 28 december 1916 officieel, omdat toen de statuten in de Algemene Vergadering te Utrecht zijn vastgesteld. Deze organisatie bestaat dus nu ruim honderd jaar en heeft in deze honderd jaar erg veel ups- and downs gekend. Van torenhoge ledenaantallen tijdens de oorlog naar marginale aantallen in het begin van de 70’er jaren, de grote verschuiving van absoluut noodzakelijk naar deels hobbymatig.

Daarna de opkomst van de commerciële fokkerij in de 80’er jaren met ondertussen ook weer torenhoge aantallen geiten. In Noord-Brabant alleen al zijn er in 2016 zo’n 160.000 melkgeiten (nov. 2016). Gigantische maatschappelijke veranderingen hebben er zich in de laatste honderd jaar voorgedaan en dit heeft uiteraard ook zijn weerslag op de hele organisatie gehad. De automatisering, de gezondheidszorg en allerlei regelgeving, enz.

Of het predicaat ‘koe der armen’ nog waarde heeft waag ik te betwijfelen, je moet al redelijk bemiddeld zijn om geiten te kunnen houden en aan alle gestelde eisen te voldoen. Dat de prijs van de geitenmelk ondertussen het dubbele is van die van de koemelk, geeft ook niet bepaald aan dat we met de ‘koe der armen’ te maken hebben. Dit is uiteraard allemaal niet zo relevant, wat wel relevant is, dat we met zijn allen proberen tot ver in de 21e eeuw de NOG als belangrijke organisatie voor de Nederlandse geitenfokkerij te behouden en steun geven aan alle initiatieven die hier op een positieve manier aan bijdragen.

Jan de Graaf, lid van “Sint Anna”

Geboren in 1945 in het Noord-Brabantse Almkerk en sinds 1973 wonende in het naburige Nieuwendijk, en geitenhouder vanaf 20 april 1968 tot heden.

In de beginperiode was ik lid van de geitenfokvereniging in Giessenburg die voor mij het dichtstbij was en op dat moment in Brabant de geitenhouderij op een laag pitje stond. Toen de geitenhouderij in de jaren daarna in Brabant opleefde en er meer geiten in de regio kwamen, is er een vereniging opgericht in de regio en heb ik verschillende bestuursfuncties gehad, zoals voorzitter van de plaatselijke vereniging, keurmeester/inspecteur en NOG-bestuurslid. In de beginjaren merkten we niet zoveel van de activiteiten van de NOG. Er was wel de maandelijkse uitgave van De Geitenhouder waar voornamelijk uitslagen van de keuringen in stonden, maar daar kwamen steeds meer artikelen in van gezondheidszorg voor de geiten wat weer een positieve invloed had op de kwaliteit van de geiten. De Nationale keuring werd maar om de vier jaar gehouden met de aanvoer van de geiten op de dag voorafgaande aan de keuring. De geiten werden op een afgesproken tijdstip gemolken en gecontroleerd of ze wel goed

leeg gemolken waren. In de nacht bleven er twee verzorgers van iedere provincie bij de geiten, die in een slaapzak in het stro bleven slapen, waar niet zoveel van terecht kwam. De Nationale keuringen waren altijd een prachtige happening met heel veel kwaliteit en waarbij je altijd nieuwe contacten kon leggen met verschillende fokkers. In de periode na 1980 is er door de NOG veel aandacht besteed aan de opleiding van keurmeesters en inspecteurs wat het beoordelen van de geiten op de keuringen ten goede kwam, en er kwamen keurmeesters-/inspecteursdagen wat de uniformiteit in het keuren bevorderde. Mede door het vernieuwde stamboekformulier en de automatisering waardoor de onderdelen van de geiten omschreven worden is het voor de geitenhouder duidelijker geworden wat de sterke of zwakke punten zijn. De oprichting van fokgroepen per ras heeft een positieve invloed op de kwaliteit van de geiten, omdat er veel gericht per ras wordt gewerkt. De NOG-website levert ook een hoeveelheid informatie op voor de geitenfokkers, waarbij er op een eenvoudige manier veel mensen bereikt worden, denk maar aan de mogelijkheid om te adverteren waarbij ook niet-leden de mogelijkheid hebben om te zoeken naar geiten. Door de jaren heen heb ik heel veel goede contacten (vrienden) aan de geitenhouderij over- gehouden. Ik noem bewust geen namen, omdat ik bang ben er over te slaan, maar diegene die mij kennen weten wel wie dat zijn. Bij een jubileum hoort natuurlijk ook wat nostalgie en daarbij denk ik aan de manier waarop de geiten werden aangevoerd op de keuringen, achter in de auto of op een boerenkar, er werd geen catalogus gemaakt en men kwam soms voor verrassingen te staan over het aantal te keuren dieren. Ook zijn we ooit op stap gegaan om een dekbok te kopen, het vervoermiddel was een vijftien jaar oud Dafje, type bestel, met de bokhouder op een stoeltje achterin. De zoektocht begon in Utrecht op de UTV-dagen waar de provincie Utrecht haar keuring had. We kwamen in Langezwaag in Friesland terecht, waar we na aankoop van een dekbok richting Brabant vertrokken en bij Heerenveen een patatkraam zagen waar het nogal druk was, waarbij de bokhouder bereid was om een patatje te gaan halen met de mededeling “ik ben zo terug” en gezien de geur die hij meebracht was dat ook zo. Ik kan natuurlijk niet in de toekomst kijken, maar ik hoop dat er nog lang mensen zullen zijn die geiten blijven houden, zowel hobbymatig als bedrijfsmatig en er altijd nog een overkoepelende organisatie blijft.

Fred Bakkum, lid van “Sint Anna”

Allereerst zal ik mij even voorstellen. Ik ben Fred Bakkum, hobby-Boergeitenfokker uit Noord-Holland met de stalnaam “Van de Limmerik”. Voordat ik lid werd van een vereniging van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij (NOG) had ik reeds twee Boergeiten met slechts een bewijs van geregistreerde afstamming. Ik ging op zoek naar een erkende organisatie met stamboekregistratie voor Boergeiten. Ik werd lid van de geitenfokvereniging “Noord-Holland”, later ook van “Assendelft”. Inmiddels ben ik alleen nog lid van de geitenfokvereniging “St Anna” te Gilze. Bij deze vereniging voel ik mij thuis. Toen ik lid werd van de geitenfokvereniging “Noord-Holland” was er stamboekregistratie voor Witte, Bonte, Nubische en Toggenburger geiten, maar nog niet voor Boergeiten. Het NOG-bestuur was door geitenhouders gevraagd om ook stamboekregistratie te gaan verzorgen voor de Nederlandse Boergeit. Dit verzoek heeft het NOG-bestuur voortvarend opgepakt. Op 13 mei 2003 ontving het bestuur van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV), de erkenning voor het bijhouden van het stamboek voor de Nederlandse Boergeit.

In die tijd werd ik mij bewust hoe de NOG georganiseerd is en welke taken bij het overkoepelend bestuur liggen. Het NOG-bestuur faciliteert, stimuleert en bevordert de fokkerij van geiten in Nederland in de ruimste zin van het woord. Om deze doelstelling te realiseren is de NOG uitgegroeid tot een omvangrijke organisatie met twintig afdelingen met eigen besturen, vijf fokgroepen, een scholingscommissie, keurmeesters en inspecteurs, stamboekregistrateurs en vele vrijwilligers. Het NOG-bestuur onderhoudt de externe contacten en organiseert verenigingsoverstijgende activiteiten. De NOG beschikt over een uitgebreide website, www.geiten.org, waarop de nodige informatie te vinden is over hoe de NOG georganiseerd is. De agenda, uitslagen en foto's van keuringen die erop te vinden zijn, waarop afstamming van geiten kan worden opgezocht, wie keurmeester en inspecteur zijn, waarop leden gratis kunnen adverteren en nog veel meer. Ik maak hier dankbaar gebruik van. Een voor mij bijzondere ervaring in de beginperiode van de Boergeitenfokkerij in Nederland was het door de NOG georganiseerde bezoek aan de Universiteit van Göttingen Duitsland, alwaar genetica-onderzoek plaatsvindt voor Boergeiten.

Ook het bezoek aan de Boergeitenfokkerij van Anne-Dore Hasselbring in Neustadt am Rubenberge Duitsland sprak tot mijn

verbeelding. Hoogtepunten in 2016 waren het Nationaal Geiten Event op 10 september in de IJsselhallen in Zwolle en ter afsluiting van het honderdjarig NOG-jubileumjaar het Symposium “Duurzame Toekomst voor Geitenrassen” op 12 november in Putten. In de jaren dat ik lid ben van de NOG heb ik waardering gekregen voor het bestuur en overige medewerkers die zich inzetten om leden te informeren over belangrijke zaken en plezier te laten beleven aan het houden en fokken van geiten. NOG, bedankt hiervoor.

“Streven naar Verbetering”

“Streven naar Verbetering” is opgericht in 1942. Onze vereniging is actief in Lexmond en omstreken en heeft 43 leden. In het verleden was de Witte geit de meest aanwezige geit in onze vereniging, nu is dat de Toggenburger geworden. We organiseren een nieuwjaarsreceptie, instructieavond, geitenkeuring, barbecue, twee ledenvergaderingen en een gezellige (spel)avond.

Opvallend is dat we een behoorlijk grote groep leden zonder geiten hebben die wel actief deelnemen aan activiteiten. Meerwaarde bieden wij met informatieve en leerzame instructieavonden en de uitgave van ons verenigingsboekje, “Het Strevenaartje”. Daarnaast bieden wij onze leden ondersteuning bij regelgeving van de RVO, GD, NOG.

Als hoogtepunt van onze vereniging zien wij de keuringen van eind jaren tachtig met meer dan 170 dieren op de keuring. Voor de toekomst zien wij als grootste gevaar de vergrijzing van het ledenbestand. De laatste jaren zien we toch wel weer nieuwe (jongere) leden die actief met de geiten (fokkerij) bezig zijn. Dit geeft hoop voor de toekomst van de geitenvereniging. Wel moeten we als vereniging en/of NOG oppassen voor te veel regeltjes en eisen. Deze worden van buitenaf al genoeg opgelegd. Daarnaast is “social” media tegenwoordig de manier om naar buiten te treden en contact te maken met nieuwe en bestaande

leden. Ook “Streven naar Verbetering” zal hiermee bij de tijd moeten blijven.

Chris Bos, lid en erevoorzitter van “Streven naar Verbetering”

Eind 70’er jaren ben ik begonnen met geiten, de eerste keus was niet de beste, ik begon namelijk met dwerggeiten. Door het voortdurende gemakker was ik die na een jaar al goed zat en kocht ik twee Witte stamboekgeiten. Hiermee voelde ik me al een hele geitenhouder en werd lid bij SNV in Lexmond. Job Bogaard was de secretaris van de vereniging en regelde dat mijn geiten naar de keuring konden. Aangezien ik zelf niet weg kon uit de slagerij nam Job de geiten mee naar de keuring in Gouda en kwam ‘s avonds de uitslag brengen en overhandigde mij twee uitslagenkaarten met als opschrift 1^e prijs. Ik was zeer in m’n sas, zo’n succes had ik niet verwacht. Begin jaren tachtig ben ik in het bestuur gekomen van Geitenfokvereniging “Streven naar Verbetering” waar ik al spoedig de taak van penningmeester moest vervullen. Enkele jaren later heb ik de voorzittershamer overgenomen van Ernst Spek.

De geiten was mijn grote hobby, ik had Witte geiten maar mijn idee ging ook uit naar de Toggenburger en zo gebeurde het dat er ook bruine geiten in de stal kwamen. In 1984 werd ik gevraagd om in het bestuur van de “Kring Alblasserwaard & Vijfheerenlanden” te komen. Ook daar was ik al snel penningmeester en na acht jaar nam ik in november 1994 de voorzittershamer over van Huug Hagoort. In datzelfde jaar kocht ik nog drie Toggenburger geiten bij Corrie Hoorweg, die wel voor de nodige verbetering in de stal zorgden. Het is hier niet bij gebleven, ik heb ook nog enkele jaren Nubische geiten erbij gehad, maar dat was niet zo’n succes. Evenals Boergeiten die mij niet konden bekoren in verband met het moeizame voorbrengen van deze geiten. Eerst met de afdeling en later met de Kring A & V organiseerden we de bokkenkeuring. We begonnen met inzendingen vanuit de provincie Zuid-Holland en later groeide het uit tot alle regio’s in Nederland. Fantastische keuringen met een weldaad aan bokken. Maar er gebeurde meer: de Kringkeuring van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden waar altijd werd gekeurd in twee ringen met soms meer dan tweehonderd dieren die waren ingeschreven. Heden ten dage nog altijd een geweldige keuring die bij vele geitenhouders goed bekend staat. Laat ik iets heel belangrijks niet vergeten, in die tussentijd hadden diverse geitenhouders de koppen bij elkaar gestoken en zo gebeurde het dat ik op 29 april 2010 werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Het mooiste was dat de burgemeester bij deze bijeenkomst nog eens benadrukte dat dit de eerste keer was voor

de verdiensten in de geitenwereld. Als ik zo terugkijk heeft dezelfde geitenwereld mij ontzettend veel plezier gebracht en ik hoop daar nog jaren van te genieten. Op de najaarsvergadering van de Kring A & V in 2016 heb ik mijn voorzittershamer overgedragen aan Johan Vonk, die met veel plezier aan deze taak is begonnen.

Jan de With, lid van “Streven naar Verbetering”

Vanaf eind jaren zeventig is familie De With lid van de plaatselijke afdeling ‘Streven naar Verbetering’ (SnV) in Lexmond. Eerst onze vader Steven, maar na zijn overlijden in 1993 waren de andere gezinsleden besmet met het geitenvirus en ging de geitenhouderij en -fokkerij naadloos verder. Gemiddeld gaan we met vijftien Witte geiten de winter in en tot 2006 naar zoveel mogelijk keuringen. In juni is de afdelingskeuring in Lexmond waar we voorheen met alle geiten en lammeren vertegenwoordigd waren.

Tot de splitsing van certificaatwaardige en niet-certificaatwaardige bedrijven in 1989 mochten alleen de eerste prijzen van de afdelingskeuring naar de Kringkeuring. De Kring Alblasserwaard & Vijfheerenlanden organiseert in augustus een keuring voor de verenigingen in het gebied. In onze beginjaren waren er vijf afdelingen en op dit moment nog maar drie (Giessenlanden, Hagestein en Lexmond). Vervolgens troffen de betere dieren elkaar in de keuringsring bij de provinciale

keuringen. In augustus was de Goveka in Gouda en begin september de Vebo in Leiden. Beide keuringen zijn na de mkz-uitbraak in 2001 niet meer van de grond gekomen. Aan het eind van het keuringsseizoen strijdt de top van de geiten in Nederland op de landelijke keuring voor de nationale titels. In onze begintijd was niet ieder jaar een Nationale en werden de beste dieren per provincie aangewezen. Tegenwoordig is er ieder jaar een landelijke keuring en is de organisatie blij met alle aanmeldingen die er zijn. In 2006 besloten we om niet meer met onze geiten naar de keuringen te gaan en het risico van ziekte insleep te verkleinen. We hebben veel aardigheid in de fokkerij, bezoeken nog steeds veel keuringen, hebben veel geitenvrienden en maken heel veel foto's.

Sinds de nieuwe structuur -rond de eeuwwisseling- is het een verbetering om rechtstreeks voorstellen bij de NOG te lanceren in plaats van eerst bij de vereniging. Als vroeger de meerderheid op de vergadering voor was, dan bracht de afdeling het voorstel bij de Provinciale Bond, waar er ook weer over gestemd moest worden. Als het grootste deel instemde, dan kon de Bond het voorstel op de agenda van de Algemene Ledenvergadering van de NOG laten plaatsen. Het was een lange weg die niet aanmoedigde om een voorstel te doen.

Tegelijkertijd met het wegvallen van de Bonden werden de Fokgroepen opgericht. Algemene en fokkerizaken werden gescheiden en de fokkers kunnen rechtstreeks bij de fokgroep terecht en meepraten over de toekomst van hun ras. Vanaf 2003 draai ik mee in het bestuur van de Fokcommissie Witte Geiten. Ik heb het gevoel daar op mijn plaats te zitten en de witfokkers zoveel mogelijk gegevens aan te reiken om hun keuzes te maken. SnV is altijd een actieve vereniging geweest en heeft door de jaren heen goede bestuursleden gehad. Regelmatig bekleden leden van SnV functies in het NOG-bestuur, maar ook de donateurs krijgen aandacht. Jaarlijks is er een bowling- of beugelavond en een gezellige barbecue voor leden en donateurs. Ik zie de toekomst van de NOG rooskeurig tegemoet. Als de bestuursleden in alle geledingen hun eigen belang opzij kunnen zetten, goed met elkaar communiceren en transparant zijn naar de leden over hun werkzaamheden dan gaat de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij vlot het tweehonderdjarig jubileum halen.

“VZOD Giessenlanden”

De Geitenfokvereniging Giessenlanden is opgericht op 22 augustus 1916 en actief in Giessenlanden, de Alblasserwaard, Zuid-Holland. Onze vereniging heeft vijftien leden (waarvan zeven met geiten) en tien donateurs. Witte geiten en Toggenburgers zijn in onze vereniging dominant. Voor onze leden organiseren we een afdelingskeuring. Dat doen wij als één van de weinige verenigingen op een vrijdagavond en een ledenvergadering. We houden daarbij de inschrijfkosten laag en mensen die beginnen met geiten, proberen we over te halen om lid te worden.

Onze leden proberen we zoveel mogelijk administratie uit handen te nemen. Er zijn al regels genoeg, waar geitenhouders een hekel aan hebben. Het is belangrijk om leden enthousiast te houden. Als hoogtepunten uit het verleden zien wij het honderdjarig bestaan en het behalen van mooie kampioenschappen op landelijke keuringen. De toekomst zien we uiteraard positief tegemoet. Al honderd jaar lukt het om met weinig middelen te blijven bestaan. Waarom zou het nog geen honderdjaar lukken? Natuurlijk is het mooi als er meer leden bijkomen, maar zolang we deze aantallen hebben, lukt het zo ook.

Rick de Groot, lid en secretaris “VZOD”

Geitenfokvereniging “Verbetering Zij Ons Doel” in Giessenlanden is een vereniging die niet uitblinkt in het aantal leden en er zijn ook geen honderd geiten op een afdelingskeuring. Maar is dit nodig om het gezellig te hebben?? VZOD bewijst het tegendeel, want ondanks dat er maar vijftientig leden en donateurs zijn, is het altijd gezellig op onze afdelingskeuring en ledenvergadering.

Doordat er veel leden en donateurs helpen tijdens deze evenementen lukt het ieder jaar om een keuring te organiseren. Sinds een jaar of drie organiseren we onze afdelingskeuring op een vrijdagavond. Dit kwam op advies van andere verenigingen. Het bestuur vond dit wel een goed idee, maar we hebben de leden laten meebeslissen. Niet iedereen was even enthousiast, maar we hebben de gok genomen. Dit was toch wel een kleine redding van de vereniging. Sindsdien komt er ieder jaar meer publiek en dat zorgt voor wat extra inkomsten. Deze inkomsten zijn erg belangrijk, omdat we proberen om de kosten voor onze eigen leden zo laag mogelijk te houden. Zo vragen we geen inschrijfgeld voor de keuring en we zorgen voor een dierenarts voor de klepcontrole. Door dit soort kleine dingen weg te houden

bij de fokkers zorg je ervoor dat de kosten voor een fokker niet te gek worden.

Afgelopen jaar bestond de vereniging honderd jaar. Dit is natuurlijk iets om erg trots op te zijn en zeker als je kijkt naar het aantal leden, dat op de ledenlijst staan.

Wat de toekomst van de VZOD betreft, gaan we op naar het tweehonderdjarig bestaan. Daarvoor hoeft het ledenaantal echt niet te stijgen, al zijn nieuwe leden (met geiten) nooit verkeerd. We willen dit op onze eigen manier bereiken. Door te proberen zoveel mogelijk kosten en administratie weg te houden bij de leden.

Het is ook belangrijk om meer te organiseren. Een afdelingskeuring en ledenvergadering is niet genoeg. Ik denk dat er extra middagen/avonden nodig zijn om de leden tevreden te houden. De leden vinden het gezellig om een praatje te maken met elkaar. Dit is iets waar we als bestuur zijnde over moeten nadenken en in de toekomst zeker moeten uitvoeren.

Geitenfokvereniging “Voorne-Putten e.o.”

Geitenfokvereniging “Voorne-Putten e.o.” is opgericht in 1972, na een samenvoeging van meerdere verenigingen die hun werkgebied hadden op de eilanden.

Had niet bijna elk dorp een geitenfokvereniging? Op de Zuid-Hollandse Eilanden waren in 1948 zo'n twintig afdelingen actief. In 1976 werd een doorstart gemaakt, nadat er chaos was ontstaan in de vereniging: geld weg, vertrouwen weg en ook het bokkenhok van de vereniging weg.

Met een nieuw bestuur en frisse moed werd opnieuw begonnen.

In Abbenbroek was vroeger het bokkenstation bij de familie Luijendijk gevestigd. In de tijd van de verenigingsbokken werden alle boklammeren gedurende vele jaren door hen opgefokt en in de herfst naar de verenigingen gebracht en daar ter dekking beschikbaar gesteld.

Geitenkeuringen tijdens de Fokveedag in Hellevoetsluis, het agrarische evenement van de Zuid-Hollandse Eilanden en de Jacoba van Beierendag in Oostvoorne vormden hoogtepunten, naast de excursies, de stalkeuringen, de lammerenbesprekingen en onderlinge contacten tijdens vergaderingen.

Door de jaren heen zijn mooie successen behaald door geiten en bokken van onze vereniging tijdens regionale keuringen, zoals de Provinciale geitenkeuring tijdens de Vebo in Leiden, de keuring in Dordrecht, de Goveka in Gouda, de Wester Veedagen in Delft en tijdens de nationale keuringen.

We hebben de bloei van de jaren tachtig van de 20ste eeuw meegemaakt met ongeveer honderd leden, en ook de teruggang in het begin van de eenentwintigste eeuw.

Met de eerder gestopte geitenfokvereniging in Strijen uit de Hoeksche Waard waren we de laatst overgebleven geitenfokvereniging op de eilanden.

Helaas is de vereniging in 2014 opgeheven, het ledental was laag, en met veel leden zonder geiten, en daardoor een te kleine deelname aan de keuring, al werden de laatste jaren leden van omliggende verenigingen uitgenodigd om deel te nemen. Nu hebben meerdere leden van de vereniging zich aangesloten bij andere geitenfokverenigingen en zijn zo behouden gebleven voor de NOG.

De NOG-fokcommissies

De fokkers van een ras zijn verenigd in de fokcommissies van dat ras. Daar worden met collega-fokkers de rasgebonden aangelegenheden besproken. Aan de bestuurders van de vijf NOG-fokcommissies hebben wij de gevraagd hun input te leveren. De verhalen van de fokcommissies en fokkers van het desbetreffende ras geven een mooi beeld over de beleving van het ras.

Fokcommissie Witte geiten

Omstreeks 1900 kwam in ons land algemeen de oude landgeit voor, een kleine geit met verschillende kleuren, die slechts weinig melk gaf. De Saanengeit (afkomstig uit het Zwitserse kanton Bern) is een middelgrote tot grote, ongehoornde, witte geit met een wat slanke bouw en een goede melkproductie. Deze Saanengeit heeft aan de basis gestaan van onze huidige Nederlandse Witte geit. Zo werden er in 1905 een 80-tal Saanenbokken en -geiten uit Zwitserland ingevoerd. Tussen 1906 en 1910 werden ongeveer 600 Saanengeiten uit Duitsland (Rijn-Hessen) geïmporteerd. Reden: een lagere aankoop prijs, minder vervoersproblemen en een minder grote klimaatovergang vergeleken met Zwitserland. Vanaf 1916 wordt de Nederlandse Witte geit door de NOG geregistreerd en erkend. Na een importstop vanwege mond- en klauwzeer en de Eerste Wereldoorlog is men door intensieve fokkerij en strenge selectie gaan werken aan de Nederlandse Witte geit. Een geit die door de functionele waarde en rasuitstraling nu wereldwijd bekend is. In de tachtiger jaren had de NOG een foktechnische commissie met elk van de vier rassen één afgevaardigde, aangevuld met een foktechnisch adviseur en twee bestuursleden van de NOG. De fokgroepen per ras zijn in 1995 van start gegaan. Na het rapport 'De bakens verzet: nieuwe wegen' is de fokgroep in 2002 overgegaan naar een commissie van de NOG en functioneert als de huidige fokcommissie.

Een hoogtepunt, dit was in 1996, vinden wij de vrijheid die we aan de fokkers gegeven hebben om naar hun eigen inzicht te proberen het TrueType te fokken.

Op 18 november 2016 zijn er 185 witfokkers en ze hebben bij elkaar 1567 Witte geiten en 199 Witte bokken in hun stal. De Fokcommissie Witte geiten heeft als doel zoveel mogelijk informatie en gegevens te verstrekken van de Witte geiten en bokken. De fokkers hebben de vrijheid om hun gewenste combinaties te maken.

Ieder jaar maken we een boekwerk van ongeveer honderd pagina's met alle geiten en bokken in het Stamboek. Daarnaast

staan er in het fokboek diverse toplijsten van zowel het exterieur als de melkproductie. Deze gegevens zijn niet alleen als papieren versie verkrijgbaar, maar worden ook op onze website geplaatst. Bij het aprilnummer van het vakblad 'Geitenhouderij' komt jaarlijks een extra bijlage met de toplijsten en achtergrondverhalen.

Daarnaast organiseert de Fokcommissie op de laatste zaterdag van maart een fokkersbijeenkomst met veel foto's van mooie Witte geiten en bokken. Op de tweede of derde zaterdag van mei is er bovendien een leerzame en gezellige fokkersdag bij een Witfokker.

Evalueren na afloop van het opname- en keuringsseizoen en zonodig op de "scholingsdag" de Scholingscommissie ondersteunen met scholing aan de keurmeesters en inspecteurs is tevens aan de orde. En, van zoveel mogelijk keuringen worden foto's met toelichting in een webalbum geplaatst, zodat iedereen die kan bekijken. En vanzelfsprekend vindt promoten van het ras tijdens evenementen met het spandoek, de presentatieborden en folders/flyers plaats.

De nabije toekomst ziet men positief! De Nederlandse Witte geit heeft bij de hobbyisten voldoende omvang en komt niet zo snel in aanmerking om zeldzaam huisdier te worden. Naast de stamboekdieren verbetert de kwaliteit van de Witte geiten op de melkbedrijven door betere fokkerij en selectie. Bij schaarste of inteelt is het mogelijk om de topdieren bij de melkbedrijven in te zetten in de fokkerij.

Er is ruimte om via verschillende wegen dieren te fokken die aan de rasstandaard voldoen en het TrueType benaderen.

Gerard Koekkoek uit Lemelerveld (Ov.)

100 jaar NOG, een heel mooi jubileum. Ik kom uit het oosten van het land, ben begonnen in de jaren 80 bij geitenfokvereniging

Wijhe-Heino-Kring IJsselstreek-Provincie Overijssel en Fokgroep Wit. Bij allemaal zo'n tien jaar voorzitter geweest behalve bij Fokgroep Wit, daar was ik penningmeester..

Grote veranderingen waren toch wel dat de verenigingen moesten stoppen en alleen Geitenfokvereniging Overijssel overbleef. Die verenigingskeuringen mis je dan enorm, maar met de keuringen van Geitenfokvereniging Overijssel, Kampioen van het Oosten, de Bokkenkeuring, maar vooral met de Nationale Keuring nog bezig genoeg om de dieren zo perfect mogelijk voor te brengen.

Dan komt nog het bezoek aan andere keuringen, vergaderingen en fokkersdagen (Feestdagen) erbij.

Vooral de fokkersdagen georganiseerd door Fokcommissie Witte geiten bij Witfokkers in Nederland trekken mij enorm en niet te vergeten de Fokboeken Wit, waar zoveel informatie in staat over afstamming, melklijsten en keurrapporten waarmee we een veel betere keuze kunnen maken voor onze fokrichting. Informatie die je niet wil missen. Dit zijn allemaal bijzondere ervaringen in relatie tot NOG-activiteiten. Nogmaals 100 jaar NOG-jubileum, waarin de organisatie zijn bestaan waargemaakt heeft en naar de toekomst toe veel gezonde ideeën gewenst.

Fokcommissie Toggenburger geiten

De Toggenburger Fokgroep is in 1995 als zelfstandige fokgroep opgericht. Sinds 2002 is de Fokgroep als fokcommissie een onderdeel van de NOG. Erkenning is er al veel langer, sinds 1910 is er een georganiseerde fokkerij van de Toggenburger. In 1938 is er door de provinciale bond van Drenthe een rasomschrijving en

een fokreglement opgesteld. Vanaf de beginjaren 60 is de Toggenburger ook gefokt in de andere provincies. Hoogtepunten uit het verleden waren onze eigen jaarlijkse Fokroepkeuringen. Helaas is er na MKZ-crisis in 2001 door gebrek aan belangstelling geen keuring meer georganiseerd. Daarnaast zien wij als hoogtepunten het in het leven roepen in 2002 van het predicaat "Bokmoeder B", dan in 2011 het feit dat de Toggenburger door de SZH erkend is als zeldzaam huisdierras. En van heel recente datum, in 2016, de bepaling dat de Toggenburger naast de mooie kleur bruin ook zwart mag zijn. Ons bestand omvat per 1 januari 2016 1024 geiten en 74 bokken. Qua ontwikkeling is het zo dat in de beginjaren de uit Zwitserland geïmporteerde bokken een duidelijk stempel gedrukt hebben op de kwaliteit van de dieren. Daarna is door een goed fokbeleid de kwaliteit verder verbeterd. Uniformiteit, kleur en beharing zijn bijvoorbeeld sterk verbeterd.

Als fokcommissie zien wij als onze taak het ondersteunen van onze fokkers met het uitgeven van het Bokken- en Bokmoederboek, een prachtige website met alle benodigde informatie voor de stamboekfokkerij. Daarnaast het uitgeven van certificaten, het adviseren en wegen zoeken om inteelt terug te dringen, door middel van onze activiteiten elkaar in de fokkerij stimuleren, de wensen van fokkers overbrengen naar keurmeesters en inspecteurs en op aanvraag fokmateriaal in verbinding brengen met fokkers.

Jaarlijks wordt er op de laatste zaterdag van mei een fokkersdag gehouden en op de tweede zaterdag van november een ledenvergadering. De fokkersdag staat meestal in het teken van educatie en het verbinden van fokkers. In aanwezigheid van dieren worden de beoordeling en aandachtspunten in de fokkerij besproken. Het gezamenlijk bepalen waar op dat moment de focus moet liggen in de fokkerij. Op de ledenvergadering bepalen we gezamenlijk de agenda voor het aankomende jaar. Communiceren met onze fokkers doen we via onze eigen website, via Facebook, nieuwsbrieven, mails en, voor fokkers van wie geen mailadres bekend is, doen we de informatie per post. De meer algemene berichten worden soms ook geplaatst in het vakblad Geitenhouderij of op de website van de NOG. Hoewel het aantal leden langzaam terugloopt en de gemiddelde leeftijd stijgt, zien wij de toekomst op korte termijn positief tegemoet. Het Toggenburger ras staat, sinds het op de lijst geplaatst is van zeldzame huisdierrassen, positief in de belangstelling. Ook de ontdekking van het bij de Toggenburgers veel voorkomende KK-

gen (hierdoor ongevoelig voor scrapie) kan een extra impuls geven. Op dit moment is er een aantal zeer enthousiaste fokkers actief. Dit geeft goede perspectieven voor de toekomst.

Toggenburger fokker aan het woord, Roel Geerling.

Mijn passie voor de Toggenburger.

Ruim 50 jaar geleden is mijn interesse voor de Toggenburger ontstaan toen de burens een Toggenburger geit kochten. In 1974 kocht ik mijn eerste geit. Een Toggenburger, maar wel zwart van kleur. Ik ben toen op zoek gegaan naar een “echte” Toggenburger bok en heb deze gevonden bij de geitenvereniging Apeldoorn. Al mijn geiten stammen af van deze zwarte geit en het bijzondere is dat er nooit één zwart lam geboren is. Mede door de stimulans van mijn vrouw en later ook van de kinderen, ging het met de fokkerij steeds beter. Diverse bokmoeders en stergeiten kwamen in de stal te staan. Aangezien ik 365 dagen van het jaar van mijn geiten wil genieten hebben de keuringsresultaten wat geleden onder mijn wijze van houden. Door veel weidegang en geen overdadige hoeveelheid krachtvoer is de keuringsconditie minder. Bestuurlijk actief geworden bij de vereniging Noord-Veluwe en later ook bij de provinciale bond van Gelderland en de Fokgroep Toggenburger. Bestuurlijk actief, omdat samen bezig zijn aan een hobby veel extra's geeft.

Het jaar 2001 was een zwarte bladzijde. Door de MKZ moesten al mijn dieren worden geruimd. Gelukkig kon ik verkochte geiten weer terug kopen. Helaas bleek één van de teruggekochte geiten positief voor CAE te zijn. Het heeft heel wat jaren en geiten gekost om hiervan af te komen. Door deze gebeurtenissen ga je de zaken meer relativeren. De dagelijkse omgang met dieren is voor mij nog belangrijker geworden. Zelf ben ik opgegroeid tussen de MRIJ-koeien en in veel opzichten lijken de Toggenburgers daar

op. Rustige, sobere dubbeldoel dieren die in staat zijn om van veel ruwvoer en weinig krachtvoer veel melk te produceren. Daarbij komt natuurlijk nog het mooie geblokte type en de prachtige kleur.

U begrijpt dat er voor mij maar één geit is: de Toggenburger.

Jan van Burgsteden, adviseur fokcommissie

Geen verhaal in deze uitgave, maar wel beelden van een herkenbare ervaren geitenman!

Fokcommissie Bonte geiten

De Bonte Fokcommissie is in 1995 van start gegaan. Het Bonte ras kreeg zijn erkenning in 1980. Jan Poppelaars vertelt over de hoogtepunten uit het verleden, dat zijn de viering van het 25-jarig bestaan van de fokgroep en het uitroepen in 2016 van de Bonte geit als “Ras van het jaar” door de SZH, Stichting Zeldzame Huisdierrassen. Het bestand aan geregistreerde Bonte geiten en bokken is zo klein dat de Stichting Zeldzame Huisdierrassen in januari 2010 heeft besloten de Nederlandse Bonte geit te erkennen als zeldzaam ras.

Het bestand omvat vandaag een 1219 geiten en lammeren, 142 bokken en er zijn 162 fokkers geregistreerd. Als fokcommissie geven wij adviezen en voorlichting aan fokkers en belangstellenden. Jaarlijks publiceren wij een Fokboek met daarin fokkerijgegevens, afstammelingen, exterieur en fokwaardeschattingen.

Samenkomen met de fokkers doen we op de ALV traditioneel op de tweede zaterdag in maart en de Bontdag of Fokkersdag die we op de derde zaterdag in september doen plaatsvinden. Dit zijn de ideale communicatiemomenten, natuurlijk samen met de Bonte website, de nieuwsbrieven, publicaties in de Geitenhouderij en ook mails en facebookberichten. De toekomst ziet Jan moeilijk maar wel haalbaar, met name de toenemende regelgeving baart hem zorgen.

Bont fokker aan het woord, Piet Dirven

Piet Dirven woont in Ulicoten, een kerkdorp van Baarle-Nassau, tegen de Belgische grens. Hij is dierenarts voor met name varkens, 58 jaar, getrouwd met Frouwkje, die ook dierenarts is en een praktijk aan huis heeft met honden- en kattenpension. We hebben vier kinderen van 22-27 jaar en een hobbyboerderijtje waaronder nu zeven Bonte geiten.

We hebben eigenlijk altijd wel een paar geiten gehad. Tweemaal alles weggedaan vanwege tijdgebrek, maar toch steeds weer opnieuw begonnen. In 2007 zijn we lid geworden van “Sint Anna” in Gilze, waar we plezier aan beleefden en veel geleerd hebben van andere geitenhouders. Al vanaf onze studententijd zijn we geabonneerd op de “Geitenhouderij” en hebben die steeds uitgespeld en gebruik gemaakt van de advertenties om spullen te kopen en verkopen. Er was immers nog geen “Marktplaats”. Enkele jaren nadat we lid waren geworden van Sint Anna zijn we begonnen met de melkcontrole, omdat we graag een duurzame geit wilden fokken die ruim melk gaf met goede gehaltenes. “Metten is weten”. Met behulp van andere leden zit het ritme er nu bij ons ook al jaren in en weet iedereen in ons gezin en bij het lokale postkantoor in de MFA (Multi Functionele Accommodatie, voorheen Dorpshuis) waar dat authentieke houten kistje voor is:

per post opsturen van de melkmonsters voor de bepaling van de gehalten in de melk. Verder is het natuurlijk heel luxe dat we de geboortemeldingen van de lammeren via het geboortebericht van de NOG kunnen doen.

Dus al met al zorgt de NOG voor ons: voor het blad de Geitenhouderij, organisatie van de melkcontrole en het verwerken van de geboorteberichten. En dan nog de vele keuringen, waarbij wij proberen mee te doen, met de verenigingskeuring van Sint Anna in Gilze, de Zuid-Nederlandse keuring in Meeuwen, voorheen Almkerk en de Nationale keuring in Zwolle, voorheen Barneveld. En natuurlijk de voorjaarsvergadering van de Fokcommissie Bonte Geit en de Fokkersdag in het najaar, waarbij we de kans krijgen om bij iemand anders in de stal te kijken en samen over geiten en geitenhouden te bomen. Heel inspirerend dit voorjaar was het verenigingsuitstapje naar een buffelmelkerij. Zonder NOG en Sint Anna hadden we toch veel gemist. Met spanning wachten we dan ook steeds af of er weer nieuwe kandidaten voor het bestuur komen om de NOG te laten functioneren. Want zonder die NOG-organisatie zou het voor ons geitenhobbyisten toch veel saaier zijn en op een veel lager niveau.

Fokcommissie Nubische geiten

De Nubische geit, het vierde ras binnen de Nederlandse organisatie. Een favoriet exportproduct!

“In 1982 heeft het Nubische ras haar weg naar Nederland gevonden en al snel heeft zij menig hart veroverd. Er werd een vereniging opgericht en een stamboek geopend met zeven vrouwelijke dieren en twee bokken. Het aantal registraties groeide snel, dankzij de import van meer dan tweehonderd dieren tussen 1984 en 1986. In 1988 is de vereniging opgeheven en het stamboek met 297 volbloed Nubische geiten en 76 bokken overgedragen aan de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij (NOG)”

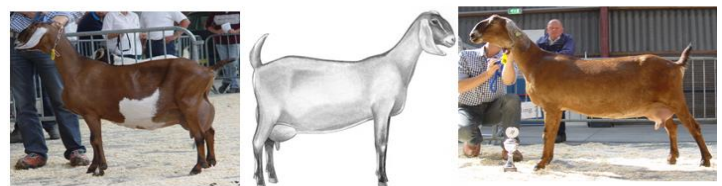
In 1989 is de Nubische geit dus toegetreden tot de NOG. Voor de behoudende mensen in die tijd, die naast de Witte en de Bonte geit, gelijk qua skeletbouw maar enkel verschillend van kleur, de geblokte Toggenburger van haver tot gort kenden, was de komst van deze geit “in ontwikkeling”, de eerste Nuben in Nederland waren niet de beste geiten als het gaat om uierkwaliteit, beenwerk, etc. echt wel wennen. Bovendien lieten ze ook van zich horen, een extra drempel om de Nubische geit te omarmen.

Desondanks is het bestand door de jaren heen prima gegroeid. En hebben we een groot aantal fanatieke liefhebbers die met de geiten fokken, en is het een gewenst exportproduct. Zeker de laatste jaren vertrekken veel Nubische geiten naar het verre buitenland om aldaar hun kwaliteiten als het gaat om melkgehalten waar te maken.

De Nubische geit is in die afgelopen zevenentwintig jaar toch ook wat veranderd. Het verschil tussen de eerste rasstandaard en die van nu, zit hem vooral in ontwikkeling. De hoogtemaat is toegenomen, onze huidige geiten en bokken zijn tien procent hoger dan in de beginjaren. De opname-eis voor in het stamboek was in de beginjaren: een geit minimaal 74 cm op 1 jaar, minimaal 78 cm op volwassen leeftijd. Een bok minimaal 85 cm op 1 jaar, minimaal 95 cm op volwassen leeftijd. Rond 2000 is er een actie ingezet om de hoogte aan te scherpen, dat is toen ook gedaan. Nu bestaat er geen eis meer maar is er wel een streefwaarde vastgelegd: bij een geit is het streven naar een schofthoogte van 85 cm op volwassen leeftijd, bij een bok is het streven naar een schofthoogte van 98 cm op volwassen leeftijd. We zijn tenslotte het grootste geitenras ter wereld, en dat moeten we ook willen blijven.

Geit True Type

De Fokgroep Nubisch ziet zich als de uitvinders van de “True Type” ontwikkeling. Met de fokkers heeft de Fokcommissie in 2006 besloten om een kunstenaar te laten maken van het gewenste type Nubische geit en bok. Dit traject heeft maanden geduurd, het hele jaar 2007 is daarvoor gebruikt, met veel overleg met de fokkers. En uiteindelijk begin 2008 geleid tot het boekwerkje met veel tekeningen en een uniform beeld van de gewenste geit/bok. Met deze informatie was het ook mogelijk om de keurmeesters en inspecteurs op de gewenste hoogte te brengen, en ook daar te streven naar uniformere stamboekopname en heldere plaatsing op keuringen. Na de Nubische geiten hebben alle andere fokcommissies, onder support van de scholingscommissie van de NOG, ook een boekwerkje laten maken met de voor hun rassen kenmerkende zaken waar men op

moet letten. Een ontwikkeling waar de Nubische fokgroep trots op is, dat zij aan die wieg gestaan heeft. De communicatie met de ca. 60 Nubische fokkers die samen zo'n 550 geiten hebben, waaronder een 10-tal buitenlandse fokkers die hun dieren in Nederland geregistreerd hebben, gaat via de gezellige voorjaarsvergadering waar de status van het ras en de plannen van het jaar besproken worden. Uniek is de eigen Nubische fokgroep-keuring waar uitsluitend Nubische geiten uit heel Nederland samenkomen en gekeurd worden. De laatste jaren organiseren we deze samen met de Fokgroep Boergeit, die ook behoefte had aan een rasgebonden keuring.

Eveneens zijn wij als fokcommissie trots dat wij als eerste op onze website www.nubischegeiten.org het volledige bestand aan geiten en bokken digitaal hebben staan waarin "online" uitgebreid teruggekeken kan worden naar de afstammelingen. Tevens uniek is onze digitale aflammerkalender. De toekomst zien wij uiterst positief tegemoet, in de afgelopen eeuw hebben we de wereld mega zien veranderen, twee wereldoorlogen, diverse economische dalen, een reusachtige ontwikkeling voor wat betreft communicatie en mobiliteit en levensstandaard. Tegelijkertijd de extreme verstedelijking waardoor de meerderheid van de mensheid geen ruimte meer heeft voor een geit. Dat heeft natuurlijk ook gevolgen voor de geitenhouderij. Als fokcommissie zullen we daar gepast mee moeten omgaan. De grootste uitdaging is om jonge mensen de liefde voor geiten fokken bij te brengen en te hopen dat zij ook bestuurdersrollen willen pakken.

Nubische fokker aan het woord, Janny de Jong

Het bestuur van de Fokgroep Nubische geiten had mijn naam laten horen bij de NOG-jubileumcommissie, hun verzoek was dat er een korte presentatie moest worden gegeven door een Nubische fokker in het boek van de 100-jarige NOG.

Gelukkig heb ik nog maar de helft van deze jaren erop zitten, maar leuk om iets te kunnen betekenen. Sinds 2001 ben ik lid bij Fokgroep Nubische geiten, ook een aantal jaren actief geweest als bestuurslid, en daarvoor ben ik twaalf jaar Witfokster geweest en zes jaar bestuurslid en penningmeesteres van de plaatselijke vereniging.

Mijn naam is Janny de Jong, of voor velen bekend als Combinatie De Jong Haskerdijken met stalnaam Sunshine. Deze stalnaam is te danken aan het feit dat ik iedere dag bij de laatste ronde in de stallen langs de koeien, paarden en geiten mag afsluiten bij deze fijne aanhankelijke zonnestralen.

Heb samen met mijn man Auke en zoon Chris een melkveebedrijf met 120 melkkoeien en 70 hectare grond. Dochter Joyce (advocate) mag graag meegaan naar keuringen voor de gezelligheid, en presteren in de keuringsringen is haar passie, maar als de werkzaamheden het thuis toelaten wil ook Chris best mee naar de keuringen. Zelf houd ik van fokken, exterieur en ben een fanatieke strever om zo hoog mogelijk jaarlijks op de NOG-melklijsten te eindigen. Iedere zes weken inloggen op de NOG-site om even de melkcontrole aan te melden, tevens als er tijd is nog even wat afstammingen bij langs te gaan en ook heel erg leuk alle mooie foto's scrollen van de vele verschillende keuringen en gebruiken voor de facebooksite. Dit jaar op 10 juni "Dag van het Schaap" te Ermelo mede georganiseerd en uitgenodigd door de NOG-commissie behaalde onze melkgeit Sunshine Joyce het uierkampioenschap, een speciale dag met een kroontje.

Vanwege de werkdruk op ons eigen melkveebedrijf heb ik helaas sporadisch tijd voor excursies, cursussen, informatieavonden, ledenvergaderingen en fokgroepdagen die worden aangeboden door de fokgroep en NOG. Wel is het streven om tweemaal per jaar met de dieren naar een keuring te gaan, je hebt weer wat vergelijkingen met de andere dieren, contacten met je medefokkers, en het leuke is op deze dagen kom je nog altijd behulpzaamheid van je collega's tegen, mocht je dit tekort schieten.

De eerste keuring is in mei de landelijke Nubische keuring te Heeten en om het jaar de mooie NOG-keuring te Ermelo waar alle rassen vertegenwoordigd zijn. Beide mooie evenementen, waarvan "Dag van het Schaap" groot wordt opgezet met vele sponsors en vrijwilligers, en wat heel veel bezoekers trekt uit binnen- en buitenland. Leuke afwisseling het ene jaar close met de Nubische fokgroep en het jaar erop met alle rassen. Het negatieve aan een groot evenement vind ik dat je niet meer vrij bent om een dag te verlaten. Persoonlijk vind ik dat je vrij moet zijn om weer te gaan vertrekken.

Sommige jaren nog in augustus de bokkenkeuring te Jubbega, een leuke tijd om ook je dieren te laten opnemen voor het stamboek. Half september wordt er afgesloten op de landelijke keuring te Barneveld, beslist een aanrader, een gezellige keuring vertegenwoordigd door alle rassen en zonder verplichtingen over tijden. Afgelopen jaar werden we uitgenodigd door de NOG op het grote Geitenevent te Zwolle. Mijn waardering en respect voor alle vrijwilligers die dit 100-jarig evenement hebben georganiseerd.

Fokcommissie Boergeiten

De Boergeit is het zogenaamde vijfde ras van de NOG, dit heeft niets te maken met de oorsprong maar wel met het toetreden tot het stamboek in Nederland. Wij zijn er als laatste bijgekomen. In 2003 was het zover, de erkenning bij de NOG. Hoogtepunten uit het verleden is het Europese treffen van boergeitenhouders in Ermelo, tegelijkertijd met de keuring op de Dag van het Schaaap. De tweede dag zijn wij, ook heel gezellig en leerzaam, met al die fokkers en de Nederlandse fans op bezoek geweest bij de familie Kupers. Qua ontwikkeling zien we vooral verbeteringen in het beenwerk, maar ok met de bespiering gaat het de goede kant op, de laatste jaren. Dat is ook ons doel voor de toekomst, nog betere Boergeiten fokken.

Communiceren met de fokkers doen we op de ledenvergadering en op de landelijke keuring die we in het verleden veelal met de Fokgroep Nubisch regelden, en met een jaarlijkse fokkersdag.

Boergeitfokker aan het woord, Engel Kupers

Het opnemen van het Boergeitenras door de NOG was een bijzondere beslissing. Tot dan toe bestond het bestand uitsluitend uit Melkgeiten. De productiecontrole vond uitsluitend plaats voor de melkgift en de vleesaanleg van onder andere Nubische geiten is nooit erkend of gemeten. Je hoorde weleens van iemand die "geit" hadden gegeten in de oorlog of zo, maar daar blijft het bij. Kortom het fokken van geiten voor vleesproductie was iets nieuws! De Boergeiten die in het begin in het stamboek werden ingeschreven stamden voor het overgrote deel uit Duitsland. Bij onze oosterburen was dit ras al behoorlijk populair vooral door toedoen van de universiteit van Göttingen en met name Professor Holz. Prof. Holz kwam op een reis door Zuid-Afrika dit ras tegen en besloot hoe danook een aantal dieren naar Duitsland te halen.

Na het overwinnen van flink wat obstakels lukte het om enkele dieren naar Duitsland te brengen die op het terrein van de universiteit werden gekruist met Duitse geiten van verschillende rassen. Vervolgens werden door verdringingskruisingen zoveel mogelijk de karakteristieken van de Afrikaanse Boergeit terug gefokt. Holz had een duidelijk doel voor ogen. Hij wilde een geit die geschikt was voor terreinbegrazing en daarbij ondanks de matige kwaliteit van het voer toch een goed stukje vlees kon leveren.

Een dubbeldoel geit voor begrazing en vlees. Inmiddels ontwikkelde in Zuid-Afrika de Boergeit zich verder. Ooit zo'n 70 jaar geleden was het ras ontstaan uit een viertal inlandse rassen. Door strenge selectie was een type geit ontwikkeld dat onder extreme omstandigheden een prima stukje vlees kon leveren. Bijkomend voordeel was dat de geiten het land vrij hielden van opslag van bomen en struiken, zodat de koeien konden blijven grazen. Door de enorme aantallen geiten in Zuid-Afrika en de strenge selectie maakte en maakt de Boergeit een enorme ontwikkeling door. Nog steeds grazen er grote aantallen op de graslanden, maar de fokkerij heeft een grote vlucht genomen. Zuid-Afrikaanse Boergeiten zijn er in alle uithoeken van de wereld te vinden en zijn enorm populair als producenten van vlees van uitstekende kwaliteit. Helaas is het onmogelijk om de dieren rechtstreeks vanuit Zuid-Afrika te importeren maar via omwegen zijn er wel mogelijkheden. Uit onderzoek is gebleken dat het vlees van de Zuid-Afrikaanse Boergeit bijzondere kwaliteiten heeft. Het vlees is licht verteerbaar en bevat minder cholesterol dan welke vleessoort ook! Tot op zekere hoogte is de kwaliteit van het vlees te vergelijken met vis, waardoor het uitstekend past in het menu van de moderne mens. In ons land is het eten van geitenvlees (laat staan Boergeit) zeker nog niet algemeen. Ook in Nederland is de ontwikkeling van het Boergeitenras nog volop bezig. Belangrijk hierbij is welke richting de voorkeur krijgt, de meer "Duitse" geit gefokt voor extensief gebruik, of de richting van de Zuid-Afrikaanse Boergeit. Een geit met een betere bot-/vleesverhouding en minder aanleg voor vervetting. Er is een duidelijk verschil in type en bouw tussen de twee richtingen, de tijd zal leren wat we uiteindelijk in Nederland als ideaal gaan zien. Een boeiende ontwikkeling van een schitterend geitenras!

Landelijke keuringen

In augustus en september van elk jaar vinden de landelijke keuringen plaats waarbij uit heel Nederland geiten en lammeren aangevoerd worden en gaan strijden om de hoogste eer. De verschillen in gezondheidsstatus, certificaat en niet-certificaat waardig, hebben ertoe geleid dat er twee landelijke keuringen georganiseerd worden. De certificaatwaardige versie wordt na de MKZ-crisis in 2001 verzorgd door een Stichting onder leiding van Albert Kraaij, de niet-certificaatwaardige keuring wordt de laatste jaren verzorgd door de Keuringscommissie Noord onder voorzitterschap van Jaap Krikken. In dit hoofdstuk hun verhalen.

Albert Kraaij, Stichting Landelijke Geitenkeuring

Waar blijft de tijd?

Zo maar een vraag die bij me opkomt als ik nadenk over 100 jaar NOG. Ook komt dan de vraag op wat is tijd eigenlijk, eigenlijk is dat het kunnen zien hoe laat het is. Alles wat we verder zeggen en denken over tijd is verleden tijd of toekomstige tijd (toekomst). Ook in de overdenking van een jubileum komen dan heel veel gedachten terug uit de verleden tijd, gedachten aan wat geweest is ook, ook aan mensen die er niet meer zijn. Wat heeft het nu zo leuk gemaakt dat je het een leven lang volhoudt om betrokken te zijn bij de geiten en de geitenfokkerij. Mijn gedachten gaan dan

terug naar de jaren vijftig, de keuring op een graslandje in een achtertuin in Wilnis, de dieren werden opgehaald door een veerrijder, als jochie mocht je meerijden in de ruimte bij de geiten, een ware belevenis, ook naar de provinciale keuring op het Veemarktterrein aan de Croeselaan in Utrecht ging het op deze manier. Plaatselijke keuringen met tien of meer dieren, een echte dorpsaangelegenheid. Met het voortgaan van de tijd veranderde de geitenhouderij mee, de provinciale keuring in Utrecht verhuisde naar de Veemarkthallen, de UTV-dagen zullen velen van u zich nog herinneren, belangstellenden die in rijen dik om de ringen stonden. De Nationale keuringen die om de vier jaar gehouden werden waren toen en als we er naar terugkijken ook nu nog ongekend grote evenementen. De Frieslandhallen, Utrecht, de Flevohof, het zijn gebeurtenissen die je niet vergeet, zoveel geselecteerde geiten en zoveel mensen. Vrijdag de aanvoer van de dieren, veewagens vol geiten uit het hele land, het meten en wegen van de aangevoerde geiten en bokken, de nacht doorbrengen bij de geiten en dan zaterdag de keuring.

Het keuren van de dieren gebeurde tot in de jaren tachtig in Utrecht door de bestuursleden van het provinciaal bestuur. Als je in het bestuur gekozen werd, was je ook gelijk keurmeester. Keurmeestersopleidingen waren er niet. Er gingen in die tijd stemmen op om dat te veranderen en mensen te gaan opleiden, cursussen werden gegeven. In het voorjaar van 1986 werd het eerste keurmeestersexamen gehouden in de Praktijkschool in Oenker. G gezien het grote aantal aanmeldingen werd het verdeeld over twee zaterdagdagen, ieder die keurmeester was kon vrijwillig deelnemen aan het examen.

Het examen bestond uit het op papier beoordelen, omschrijven en plaatsen van vier dieren per ras. Ook werd een viertal dieren beoordeeld, geplaatst en besproken voor de examencommissie. Deze commissie bestond uit een viertal mannen die het NOG-bestuur wijs en bekwaam achtten tot deze taak. Met zijn vieren hadden we voor de aanvang ook alle dieren gezien, besproken en geplaatst en aangegeven wat we wilden horen en terugzien bij het examen.

Tientallen mannen en vrouwen met aanzien in de geitenhouderij kwamen zo aan ons voorbij, mensen die al jaren geiten keurden en nu moesten bewijzen dat ze bekwaam waren. De zenuwen speelden hoog op bij de ervaren kandidaten, ook voor de ongediplomeerde examencommissie was het heel spannend. Nadat ieder commissielid thuis het schriftelijk deel had nagekeken volgde de evaluatie, we waren het als commissie goed eens, een groot deel had het examen niet gehaald. Nou daar zit je dan als (on) wijze examencommissie, hoe ga je dat uitleggen, ook komt de vraag dan op: hebben wij het wel goed gedaan? Is het samen bespreken en plaatsen van dieren dan toch gemakkelijker dan dat je het alleen moet doen? Het werd een lange vergadering met veel terechte heroverwegingen en voor ons als commissie een wijze les voor het volgende examen.

Zo zie je maar, alle begin is moeilijk. Veel is er veranderd in de loop der jaren, de geiten, de keuringen, de eisen, enz. In 2016 is voor de eerste keer een Nationaal Geiten Event gehouden samen met het bedrijfsleven, Stichting Vakblad Geitenhouderij, andere niet bij de NOG geregistreerd stamboeken en de Stichting Landelijke Geitenkeuring. Misschien wel een mooi begin om op door te gaan bouwen voor de nieuwe periode van 100 jaar. In de dagen voor Kerst 2016 reden we zo wat rond langs geitenhouders en keurmeesters door Nederland en dan komt de vraag bij je op van wat is er nou zo bijzonder aan de geitenhouderij en -fokkerij dat mensen vanuit het hoge noorden tot diep in het zuiden, van oost naar west zo samen bindt, waarom is het steeds weer een vreugde om elkaar te zien, te spreken en

dingen te delen? Misschien is dat wel dat vrolijke gemekker van dat dier dat ons zo lief is en wij? Wij “mekkeren” gezellig wat mee.

Jaap Krikken, Keuringscommissie Noord

Ik ben lid van de NOG sinds 1974. Ik ben begonnen als lid van de vereniging Ruinerwold e.o.. Op dit moment ben ik lid van de geitenfokvereniging Drenthe. De nationale keuringen vind ik heel belangrijk. Hoogtepunten vond ik de tweedaagse keuringen, toen de geiten ‘s avonds gemolken werden. Momenteel ben ik voorzitter van de stichting “Keuringscommissie Noord”. Dit ben ik al ongeveer 25 jaar. Verder ben ik al sinds 1985 keurmeester en sinds 1988 inspecteur. De NOG is heel belangrijk voor mij geweest vooral voor keuringen en vergaderingen. Ik heb veel contacten aan mijn hobby overgehouden. De bijeenkomsten voor inspecteurs en keurmeesters vind ik belangrijk. Verder vind ik de vergaderingen belangrijk.

Uit: Sprekershoek Drenthe. Jakob Krikken Jzn.

Een heel anders opgezette geitenfokkerij vergeleken bij de drie voorgaande verhalen is van Jakob Krikken jr., die samen met zijn ouders te Bloemberg woont. Een gehucht bij Zuidwolde (Dr.). In de bloementuin verraadde een palmboompje dat hier, meer generaties gewoond hebben, wat mevr. Krikken bevestigde door te vertellen dat haar ouders er ook gewoond hebben. Hier zijn

maar liefst zeventien geiten aan de melkcontrole en er worden in totaal ongeveer veertig geiten gehouden. Het melken gebeurt met de hand en de melk wordt gebruikt voor de opfok van de lammeren en kalveren. Jakob zijn voorkeur gaat uit naar Witte, maar er worden ook Toggenburgergeiten gehouden, waarvan er enige in de laatste paar jaar uit prominente stallen zijn aangekocht. Er is dan ook wel ras in de ruime hokken te bespeuren. Jakob, die de geiten bij naam en afstamming noemde, praatte daar makkelijk een uurtje vol mee. Bij de Witte leverde Sweachmer Bart goed exterieur, maar de uiers en productie laten te wensen over. De klauwverzorging verdient bij de dieren van beide rassen evenveel zorg.

De productie in liters en gehalten maakt bij beide rassen weinig verschil, wel is de variatie veel groter dan een jaar eerder wat betreft de gehalten. In Overijssel was een jonge Witte bok gekocht, helaas bevruchtte deze niet en werd er teruggegrepen op een eigen fokproduct, een bok uit de Anja's stam welke samen met de Mekkie's de Witte geitenstapel vormen. De Anja's komen oorspronkelijk van mevr. Gerrits, Steenwijkerwold. De Mekkie's zijn een stam die altijd in bezit is geweest van Jakob. Eerst buiten het stamboek en toen de vereniging De Wijk is opgericht zijn ze in het stamboek opgenomen. Inmiddels heeft Zuidwolde een eigen vereniging van nog geen jaar, met ongeveer twintig leden. Mevr. Krikken toonde trots de veroverde prijzen, die talrijk waren in het afgelopen jaar. Krikken sr. vindt dat er in de landschapsparken meer aandacht aan de geitenhouderij besteed moet worden want dat is ideaal land, zonder kunstmest.

Gras en gewonnen hooi, daar houden de geiten van. Op de provinciale keuring behaalde familie Krikken met Anja 12 114S en Mekkie 31 319 RvJ de hoogste titels van hun leeftijdsgenoten, een fraaie bekroning van onvermoeibare liefhebbers voor de geitenfokkerij.
(De Geitenhouder; 44e jaargang; Nummer 6; juni/juli 1981.)

Enkele verhalen uit en over het verleden

De heer Roest, afkomstig uit Abbenbroek, heeft in 1930 een hoofdstuk geschreven in een boek over Voorne en Putten en dat volgt hieronder.

De Geitenfokkerij op Voorne en Putten door H. Roest, artikel uit 1930.

Ongeveer twintig jaar geleden ontwaakte er een nieuw leven in de Nederlandsche Geitenfokkerij. Overal werd er belangstelling gewekt voor het veelal geminachte dier, dat toch zooveel voordeel kon afwerpen voor zijn eigenaar, die meestal behoort tot den werkmansstand.

Voorne en Putten bleef niet achter in de belangstelling voor de geitenfokkerij en in Oudenhorn werd de eerste vereeniging op dit gebied gesticht, spoedig gevolgd door die te Vierpolders en Nieuw-Helvoet.

De vereeniging te Oudenhorn kon zich niet staande houden en verdween weer spoedig van het toneel, doch Vierpolders en Nieuw-Helvoet hebben stand gehouden, waarbij Nieuwenhoorn zich spoedig aansloot. Met taaie volharding, mannen van Voorne waardig, heeft men daar gestreden voor verbetering van de geit en plukt men thans de vruchten van vaak moeievollen strijd.

In 1929 is ook weer leven gewekt in Oudenhorn en als de voortekenen niet bedriegen, zal ook dit een vereeniging worden, die een eervolle plaats naast zusters gaan innemen. Alzoo in 1930 vier vereenigingen op Voorne en Putten, aangesloten bij de Provinciale Bond, die een schoone, vreedzame, sociale taak op zich hebben genomen: de verbetering van de geit en als gevolg daarvan de verbetering van den economische toestand der geitenhouders.

Ze hebben zich tot doel gesteld een witte, ongehorende, krachtig gebouwde geit te fokken, met beste productiegegevens. Daar de melkproductie een voornam factor is, worden steeds bokken voor de fokkerij gebezigd, die afstammen van melkrijke geiten.

Zoo stond in 1928-'29 in Vierpolders de sierlijke bok Hercules 196S, zijn naam waardig, wiens moeder Gonda 2690B een productie had van 1146K.G. melk met 3.89% vet in 297 dagen en in een andere lactatie periode van 822 K.G. melk met 4.11% vet in 208 dagen.

Nieuw Helvoet wilde concurreeren. De moeder van hun bok was de buitengewoon sterk gebouwde Jannetje 1520, die bijna een productie had als een koe, n.l. van 1541 K.G. melk met 3.83% vet in 288 dagen.

Nieuwenhoorn vond in Heron 198S een uitstekenden fokker, wiens moeder reeds driemaal werd gecontroleerd en waarvan de volgende productiegegevens zijn genoteerd:

624 K.G. melk 4.44% vet in 258 dagen

781 „ „ 4.33% „ „ 280 „

634 „ „ 4.60% „ „ 260 „

In de jeugdige vereeniging Oudenhorn is in 1929-'30 gestationeerd geweest de bok Geert 182S, die op de beste afstamming kon bogen. Zijn moeder Dirkje II 2340S, een dier met een volmaakte uier, zij leverde haar eigenaar als tweejarige 833 K.G. melk met 5.17% vet in 270 dagen.

Doch al is de melkproductie een voornam factor, toch mag die niet uitsluitend richtsnoer zijn bij de fokkerij en moeten wij streng letten op krachtigen bouw, diepe borst, sterken rug, breed kruis en sterken beenen. Vooral dit laatste is het zwakke punt van de geit. Hierin laat zij het eerst zitten.

Een soliede bouw geeft uithoudingsvermogen en ook daarin mogen de vereenigingen op gunstige resultaten bogen. Een soliede bouw is noodig voor een langdurige productie en ook voor soberheid. Juist, omdat de geit terecht de werkmanskoe heet, moet zij de melk op economische wijze produceren. De geitenhouders, die een goede productieve geit bezitten, weten bij ervaring dat deze dieren het voordeligst zijn. De kleinveeteelt is en blijft een belangrijke bron van inkomsten voor den kleinen man.

Hoogvliet, Februari 1930.

Hugo Roest was: o.a. hoofd van de Lagere School te Hoogvliet, directeur van de Lagere Landbouwschool te Brielle, voorzitter van de Provinciale Bond van geitenfokverenigingen in Zuid-Holland, voorzitter Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij.

De geitenfokkerij en haar organisatie in Nederland, artikel uit 1950

In Nederland zijn thans elf provinciale Bonden van Geitenfokverenigingen, die alle weer aangesloten zijn bij de „Nederlandsche Organisatie voor de Geitenfokkerij". Deze Organisatie heeft tot doel de uniformiteit in de boekhouding en het type geit voor geheel Nederland te bevorderen. Tevens licht zij de aangesloten Bonden en hun leden voor op het gebied van fokkerij, houderij en rationele voeding. Hiervoor geeft zij het orgaan „De Geitenhouder" uit, dat thans door ongeveer 2500 geitenhouders gelezen wordt. Het is het enige blad in Nederland, dat op dit gebied uitgegeven wordt en zeer lezenswaardig. De beste geitenkenners in Nederland zorgen voor goede copie voor dit maandblad, dat bijzonder goed verzorgd is en alles waard is voor een actief geitenhouder. De organisatie van de verschillende Bonden loopt provinciaal wel wat uiteen, doch komt in grote lijnen wel met elkaar overeen, terwijl ook alle Bonden zich hetzelfde type geit als fokdoel gesteld hebben.

Slechts Drente vormt een uitzondering; dit is de enige provincie waar men uitsluitend Toggenburgers fokt. Al de andere provincies fok kent de witte kortharige Nederlandse Saanengeit. 't Doel van alle is echter een productieve geit te fokken met een lange levensduur en een correcte sterke bouw. Om dit te bereiken en te bevorderen wordt een strenge selectie van de bokken gehouden. Deze worden bij voorkeur aangehouden van bij uitstek productieve moeders, die op productie zijn gecontroleerd. Daarnaast moeten zij nog aan een strenge keuring voldoen, voordat zij voor dekdienst gebruikt mogen worden.

Te begrijpen is dan ook, dat door deze maatregelen de kwaliteit van de Nederlandse geiten, zowel wat bouw als productie betreft, vooruit moet gaan, daar van dergelijke bokken verwacht mag worden, dat zij zowel het één als het ander bevorderen. Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, dat de kwaliteit van de Nederlandse geiten gestadig toeneemt, al neemt het aantal de laatste jaren dan ook af. De geitenhouderij immers is de economische barometer van de welstand van een groot deel van een volk. Verkeert een volk in moeilijke economische omstandigheden of in tijden van voedselgebrek, dat ziet men dit sobere productieve dier bijzonder snel in aantal toenemen. In het begin van dergelijke moeilijke tijden is het een zegen voor een volk, dat vele liefhebbers de geitenfokkerij in stand hebben gehouden, daar het reeds een paar maal gebleken is, dat men dan

een dergelijk fundament voor de voedselvoorziening niet kan missen. In 1949 werden er door de georganiseerde geitenhouders in Nederland nog 20308 geiten gehouden. Hiervan werden er 308 gecontroleerd. In totaal stonden er 432 bokken in verenigingen ter dekking, waarvan 305 van gecontroleerde moeders.

Het aantal geitenfokverenigingen was in 1949 over het gehele land 365 met 14678 leden. Al bij al dus nog een stevige organisatie, al is deze dan ook sterk achteruit gegaan sinds het einde van de Duitse bezetting. Thans zullen wij ongeveer weer staan op het peil van 1937, toen de organisatie reeds een opgaande lijn vertoonde. Ook nu zien wij hier en daar weer een toename vergeleken bij het vorig jaar. Sommige provincies waren in 1949 weer groeiende en over het dieptepunt heen. Vooral het percentage gecontroleerde geiten is de laatste jaren toegenomen en in verband hiermede de bokken van gecontroleerde moeders, de grondpeilers, waar een rationele fokkerij op steunen en groeien moet. Het aantal abonnees van „De Geitenhouder", dat in 1937 ongeveer 1000 bedroeg is thans nog twee en een half maal zo groot; het aantal afdelingen is nog acht groter; het aantal leden is iets minder en het aantal geiten is nog bijna hetzelfde. Vele verenigingen zijn te klein geworden waardoor het houden van een bok te duur is geworden. Om dit probleem op te lossen doen verschillende verenigingen samen met één bok en zien wij dus een samensmelting.

In Zeeland zal dit jaar voor het eerst in ons land op uitgebreide schaal een proef genomen worden met Kunstmatige Inseminatie bij geiten van zeer verspreid wonende geitenhouders. Mocht deze proef slagen, dan zal dit zeer zeker navolging vinden en het probleem van ver uiteenwonende leden oplossen. Tevens zal dan ook een ander probleem n.l., dat van de gemeenteverordeningen volgens welke geen bok in de kom der gemeente gehouden mag worden, tot een oplossing gebracht kunnen worden.

Dit zou de rationele geitenfokkerij zeer zeker ten goede komen. Dat de Nederlandse geitenfokkerij er nog goed en gezond voorstaat moge dus wel uit bovenstaande blijken, doch dit zal nog meer tot uiting komen op 15 september a.s. in 's Hertogenbosch, waar de keur van de Nederlandse geiten in de bekende Veemarkthallen bijeen gebracht zullen worden, tegelijk met de beste varkens en schapen van Nederland. Geitenhouders van Nederland, ga dat zien, organiseert er excursies heen met autobussen vol, neemt familieleden, vrienden en kennissen mee en gaat U overtuigen van wat nuttig en fraai is. Het zal zeer zeker een blijvende indruk bij dé bezoekers achterlaten. Wij rekenen op Uw bezoek.

De Voorzitter van de Ned. Organisatie,

Ir P. VERHOEVEN.

Willem Voskamp kijkt terug op enkele bijzondere zaken en anekdotes.

Kort na de tweede wereldoorlog in 1947 was de behoefte aan melk en dus ook aan geiten nog groot. We kunnen het ons nu niet meer voorstellen maar er waren toen nog 22.938 leden, doch tien jaar later in 1957 waren er daar slechts 5940 van over. Het aantal geiten daalde in die periode van 88.664 tot 15.555. Men schreef dit toen uitsluitend toe aan de grotere welvaart in de wereld. Men kocht liever melk van de melkboer dan dat men de zorgen over één of enkele geiten op zich nam. Het gevolg hiervan was dat het houden van bokken minder lonend werd, we kunnen ons dat nu wellicht niet meer voorstellen maar dat was toen een niet onbelangrijke bron van inkomsten. In de geitenfokvereniging Olst stonden indertijd zeven Witte bokken verdeeld over zes verschillende buurtschappen en twee in het dorp. Men beschikte toen nog niet over geschikt vervoer en de bok werd doorgaans lopend met geit aan een touw of in een karretje bezocht. Het werd, doordat het dus financieel minder aantrekkelijk werd, steeds moeilijker om bokhouders te vinden.

Een alternatief dacht men gevonden te hebben in kunstmatige inseminatie, hiertoe besloot men in 1957 een KI-vereniging op te richten waarvan elke vereniging in Overijssel en de Noordoostpolder gebruik zou kunnen maken. Wel had men de medewerking nodig van de rundvee KI. De kosten varieerden, al naar gelang de omstandigheden tussen toen nog gulden f 5,- en f 12,50. In de herfst van 1958 werden in onze provincie de eerste geiten geïnsemineerd, het drachtigheidspercentage was ongeveer 80%, hetgeen gezien de eerste aanloopmoeilijkheden een goed resultaat was. Men was van mening dat door een selectiever gebruik van de bokken de geitenstapel aanmerkelijk verbeterde. Als voorwaarde had men dat de dieren niet gehoornd, langharig of bont mochten zijn! Dit heeft een aantal jaren met erg wisselende resultaten bestaan.

Het was in 1967 dat in Overijssel geen rundvee KI-vereniging meer was om deze werkzaamheden voor de provinciale geitenbond te verrichten. Mede gezien de matige resultaten in de afgelopen jaren met de KI bij geiten was het provinciale bestuur van mening dat natuurlijke dekking de voorkeur verdiende. Het was echter niet eenvoudig om weer bokhouders te vinden. Uiteindelijk werd in Olst de heer Steinvoort bereid gevonden om de KI- bokken te huisvesten en te verzorgen terwijl de heer Veldhuizen, ook te Olst, bereid gevonden werd om in een gedeelte van de provincie met de bokken bij de geitenhouders aan huis te komen. Daarvoor had hij zich een auto en aanhanger aangeschaft. In de kop van Overijssel waren verder nog een aantal mensen bereid om een bok te huisvesten waar men gebruik van kon maken. Naast een Witte bok werd bij Steinvoort ook een Toggenburger bok gestald. Het dekgeld bedroeg toen f 10,-.

Als vereniging heeft de club nog vrij lang bestaan en jarenlang ben ik hier nog bestuurslid van geweest. Het waren prachtige tijden voor ons als geitenhouders maar voor de bokken soms wat minder. Wie een tochtige geit had diende die 's morgens tissen 6:30 en 7:30 uur te melden. Het kwam echter voor dat er voor één bok wel zeven of acht klanten waren en door al dat reizen en dekken had de conditie van de bokken wel het nodige te lijden. Het ging ook wel eens mis natuurlijk. Toen de bokken op een morgen naar een adres in Nijverdal moesten en de mannen met de kar de bewuste straat in reden zagen ze de duidelijk tochtige geit op een grasveldje staan. De bok uit de wagen en de geit gedekt, echter men bleek een huis verder te moeten zijn en de vrouw waar

de bewuste geit van was, was des duivels. Ze wilde helemaal geen jonge geiten. Het heeft me bijna een avond praten gekost om het weer goed te maken. Na een aantal jaren besloot Veldhuizen zijn auto in te gaan ruilen voor een nieuwe. Dat lukte prima alleen bleek de ingeruilde auto vanwege de sterke bokkengreur onverkoopbaar en is tenslotte naar de sloop gebracht.

Heel wat anders nu. In 1930 kwam in Olst een nieuwe dierenarts, de heer H.H. Scholten. Deze was een bekend bestuurder in de wereld van de fokkers van dwerghoenders, maar dat terzijde. Toen hij gevraagd werd om voorzitter te worden van de plaatselijke geitenfokvereniging stemde hij toe. Er bestond indertijd al een onderlinge verzekering voor geiten en schapen, wie daar aan deelnam betaalde f 1,- per geit. Had iemand de pech dat er een geit doodging, dan zorgde de verzekering dat er een andere geit gekocht kon worden. Het viel echter op dat in een bepaalde buurtschap nog al eens een geit doodging en er dus een beroep op de verzekering gedaan moest worden.

De heer Scholten zei toe op de eerstvolgende vergadering dat wanneer iemand een zieke geit had hij bericht moest krijgen en dan gratis kwam. Kreeg hij geen bericht dan werd er ook niet uitbetaald. Vanaf dat moment ging er hoogst zelden nog een geit dood. Wel bleek dat de zogenaamde gestorven geiten niet vanzelf dood gingen maar geslacht werden, waarna ze deze doodleuk door de verzekering lieten uitbetalen. Het zal toen wel aan de vooroorlogse crisis gelegen hebben. Dit zijn maar zo een paar herinneringen, maar er zijn er natuurlijk veel meer, waarvan het spijtig zou zijn als deze niet bewaard worden.

Vakblad voor de geitenhouders vanaf 1912

Meer dan 100 jaar geitenvakblad, daar gaat dit artikel over. Het is min of meer bedoeld als een reis door de tijd vanaf het begin in 1912 naar nu december 2016. Het is niet bedoeld om over het 100 jaar bestaan van de NOG te schrijven, maar wel naar aanleiding van het 100-jarig bestaan van de NOG. Het is niet te doen om een compleet beeld te geven over al die jaren, daarvoor is er simpelweg teveel materiaal, meer dan 100 jaar, meestal 12x per jaar een uitgave van 8 tot 12 pagina's, maar dat varieert wel in de loop der tijd. Hoe het blad in de tijd veranderd is en in welk formaat, staat achter in een bijlage. We beginnen in 1912 met de eerste uitgave van 'de Geit'. Het blad 'de Geit' was bedoeld als officieel orgaan van de Nederlandse Commissie voor de Geitenfokkerij, zo heette de NOG destijds. De volledige naam was 'De Geit en hare verzorging' en dat klopt ook wel, aardig wat artikelen gingen over verzorging, je moet daarbij denken aan voeding, stalling, enz.

Uiteraard ook de nodige artikelen over de organisatie en de daarbij behorende statuten, jaarverslagen, en dergelijke. Daarnaast ook veel nieuws vanuit de provincies en de verenigingen. En uiteraard de nodige Advertentieën, zoals die toen nog heetten. Hierin zag je aanvankelijk ook veel advertenties waarin Saanengeiten en -bokken werden geadverteerd.

Te koop gevraagd

Saanenbokken en -geiten.

Adres: K. SCHUIJTEMAKER, Nibbenwoud te Hauwert.

Te koop een ongehoorde

Saanendekbok,

oud 4 jaar, met afstammingsbewijzen, in zeer goede conditieën voor billijken prijs.

Adres A. BROEKSMA, Secretaris geitenfokver. „Breesaap”, IJmuiden.

De Toggenburger kwam ook wel aan bod, doch in veel mindere mate, wat gezien z'n beperkte verspreiding ook wel begrijpelijk was. De reis begint in een tijdperk, waarbij de geit veelal in een donker somber stalletje achter het huis stond. Men verwachtte dat de geit met de (soms) beperkte kwaliteit en hoeveelheid voer van die tijd toch nog enkele liters melk per dag kon geven. De reis loopt door naar het heden, waarbij de geit voor de hobby allang niet meer de armeluis koe is en waarbij professioneel gezien de geit inmiddels een commercieel haalbare zaak is geworden. De waardering voor geitenmelk en afgeleide producten, veelal kaas, is inmiddels ook enorm toegenomen. Geitenkaas in al zijn vormen geldt tegenwoordig als een delicatessen.

Op alle gebieden is er in deze tijd enorm veel veranderd. Wat echter wel overeind is gebleven zijn de stamboekinschrijvingen en de keuringen. Vroeger was het van belang om het exterieur van de geit goed te kunnen beoordelen met als doel een zo goed mogelijk presterende geit te krijgen, die in staat is om tot optimaal nut van de eigenaar te zijn. Het goed kunnen beoordelen van onze geiten is ook nu nog steeds van groot belang. We zoeken ook nu nog steeds naar een geit die goed in balans is, dat wil zeggen, waarbij het exterieur aangeeft dat een geit over meerdere jaren goed kan produceren. Je hebt altijd twee tegenstrijdige zaken, of de geit geeft zoveel melk dat ze teveel roofofbouw pleegt op zichzelf, waardoor ze fysiek niet in staat is een hoge productie aan te kunnen. De andere kant is dat ze te goed voor zichzelf zorgt en te weinig melk produceert, vaak te rond en te vleesachtig.

In die 100 jaar is natuurlijk maatschappelijk ook enorm veel veranderd en dat merk je overal aan terug. In het begin hadden we nog een andere spelling, zoals bv vereeniging i.p.v. vereniging en het gebruik van 'der' i.p.v. 'van de' en vaak gebruik van 'sch' i.p.v. 's'.

Er was een rubriek 'Voor de vrouw', waarin veelal kookrecepten stonden met ingrediënten zoals we ze tegenwoordig niet vaak meer zien. Maar daar bleef het niet bij, ook allerlei andere huishoudelijk tips kwamen aan de orde zoals bv. het reinigen van een tapijt, enz. Het is ook duidelijk te zien dat er in iedere tijdsfase andere dingen spelen. In het begin stond kleinschaligheid, de vereniging, het gebruik van de bok, de verbetering van het ras nogal op de voorgrond. Vanwege de hoge nood en het grote nut van de geit, piekten de ledenaantallen en de aantallen geiten enorm gedurende de Tweede Wereldoorlog. Na deze periode was er sprake van een grote teruggang, een geit houden was niet meer per se noodzakelijk, de welvaart bloeide op. Niet vreemd dat toen langzaam maar zeker de geit meer richting hobby en liefhebber ging. Vanaf 1980 kwam de geit ook beroepsmatig steeds meer en meer in beeld en er ontstonden al snel de nodige grote geitenhouderijen. Van begin af aan is er sprake geweest van schaalvergroting van zeg maar 200 geiten naar 2000 en nog meer. Wat er gedurende zo'n enorme periode is geschreven en beschreven is natuurlijk niet in het kort weer te geven en daarom is gekozen om uit iedere periode dat het uiterlijk van het blad veranderde, een artikel te tonen, indien mogelijk ook nog een beetje passend in dat tijdsbeeld. In het blad waren ook aankondigingen van diverse cursussen, onder andere leren handmelken, geiten houden, kaas maken, geiten beoordelen, enz. enz. Ook kleine en grote organisatorische veranderingen kwamen aan bod, het stuk "De bakens verzet", de opheffing van de provinciale bonden, het ontstaan van de fokcommissies, de veranderingen in het stamboek, de vernieuwing van het stamboekformulier, het gebruik van de computer om stamboek deels te automatiseren, enz. Naast de Witte en de Toggenburgers zijn ook de Bonte, Nubische en Boergeiten erbij gekomen, kortom teveel om op te noemen.

We beginnen de reis bij het begin, toen de eerste uitgaven van ons geitenvakblad een feit waren.

Ons blad in diverse periodes met eigen voorpaginatitel en afbeelding. De eerste uitgave had bovenstaand titelblad. Deze afbeelding is 36 jaar in gebruik geweest, soms afgewisseld met opgemaakte tekst als voorblad zoals onderstaand voorbeeld.

No. 12.

15 Sept. 1918.

6e Jaargang.

„DE GEIT” en hare Verzorging.

Orgaan van de Ned. Commissie voor de Geitenfokkerij.

Nu komen achtereenvolgens alle periodes in beeld waarbij een kleinere of grotere verandering optreedt.

De Geit (en hare verzorging) Oktober 1912 .. December 1919

De inhoud bestond globaal uit 4 stukken:

- 1] Items: Officieel, bericht, attentie, verslag
- 2] Artikel over voeding/verzorging e.d.
- 3] Ingezonden artikelen, vereniging- en provincienieuws
- 4] Vragenbus, correspondentie en advertenties,

Het formaat was ca 20 x 27cm en het blad verscheen 1x per maand. Veel invloed van de heer E.J. Dommerhold te zien.

In januari 1913 stond onderstaand artikel:

Gevoeligheid der Geit.

Hierop dienen de geitenhouders wel eens opmerkzaam te worden gemaakt, om daardoor stoornis en groote schade in de geitenhouderij te voorkomen. Geen dier als dit, is zo gevoelig voor verplaatsing: zelfs wanneer de verzorging niet steeds door denzelfden persoon geschiedt, geeft dit al onrust, soms zelfs weigert het 't eten dan geheel en al. Probeert een vreemde het te melken, dan zal het meestijd weigeren melk af te scheiden. Verschillende verhalen doen hiervan de ronde. Of zij werkelijk historisch zijn laten we buiten bespreking, maar zeker leveren ze het bewijs, dat de gevoeligheid der geit groot is. Een paar ter illustrering. Een moedertje lag ziek te bed, zoodat zij haar geit niet melken kon. Daar zij alleen woonde, moesten de burens te hulp komen, maar jawel, geen druppel melk was te krijgen. Of buurvrouw de muts van het moedertje al opzette, of haar japon aantrok, het baatte niets. Ten einde raad bracht men de geit bij het ziekbed. Zij werd op een tafel geplaatst, zoodat de zieke, zij het dan ook met moeite, melken kon. En zie, de melk schuimde met dikke stralen in het potje.

Een dorps-hoofdonderwijzer had bezoek gekregen van den ooievaar. Wat had de man het druk, want een meid er op na te houden, dat gedoogde zijn salaris niet. Vooral 's morgens had hij moeite om vóór schooltijd klaar te komen. Verduiveld, de geit moest nog gemolken worden en nog slechts een paar minuten bleven hem over. Gauw, gauw! Maar, jawel, juffrouw geit was ongenaakbaar voor den meester. Wat te doen? Gauw maar een rok van de vrouw aangeschoten en haar hoed opgezet. Bom, bom, daar sloeg de klok. Ja, in 's hemels naam eerst gemolken. 't Gelukte, de geit meende de meesteres bij zich te zien! Vlug 't potje naar voren gebracht waar . . . de schoolopziener den nalatigen hoofdonderwijzer met ongeduld opwachtte, in zijn nieuw costuum. In 't rapport van den schoolopziener stond: „hoofd der school te N. zeer waarschijnlijk krankzinnig.”

Ook de overplaatsing van den eenen eigenaar naar den anderen is van groote beteekenis. Eenige voorbeelden, berustend op eigen ondervinding, zullen de geitenhouders zeker tot omzichtigheid aansporen. Ik kocht voor eenige jaren een geit in 't buitenland, die bij aflevering door de vrouw met medelijdende stem werd nageroepen: „nu wordt mijn sikskén ziek." Ik lachte hierom, maar jawel, den anderen morgen kwam ik tot de ontdekking, dat het geitje werkelijk ongesteld was. Verleden jaar verkocht ik een prachtige geit aan een vriend van mij. Haar werd op een eenzame plaats een stal klaargemaakt, en nog geen maand later was de geit dood. Volgens advies van een veearts gestorven aan heimwee.

Dezen herfst werd de beroemde Saanen-geit Emma met haar lam, Mine Emma, naar Zeeland gebracht ter dekking. Ofschoon, volgens verklaring van den eigenaar, de verzorging op haar nieuwe standplaats uitstekend was, kwam zij van 5 L melk per dag na twee dagen slechts op 1 L. Na een maand weder gearriveerd op haar oude plaats waren beiden in zorgwekkenden toestand, vooral het lam. Ook bij een reis naar Rijn-Hessen, tot aankoop van Saanengeiten en -bokken, ondervond ik, wat overplaatsing meebrengt. Ginds, in de stallen, ziet men de welverzorgde dieren in haar ware gedaante, maar nadat ze na een paar dagen reizen nog eenigen tijd hebben moeten doorbrengen in quarantaine-stallen, kent men werkelijk dezelfde dieren niet weer terug. Zaakkundige verzorging alleen helpt de dieren er weer boven op, en dan is naar mijn ondervinding 't beste om de dieren in hun ouden doen terug te brengen en ze te gewennen aan hun nieuwe standplaats: ze zeer lief te behandelen, er mee te praten, van tijd tot tijd eens een versnapering te geven, b.v. eiken bladeren of twijgen, een stukje grijs papier, een appel, in 't algemeen iets buitengewoons, waarvan ze houden.

Na dit eenige keren herhaald te hebben, zal men de voldoening smaken, dat de geit haren nieuwen eigenaar dankbaar nastaat en na dagen zal men ondervinden, dat ze zich eenigzins thuis gevoelt. Met de voeding moet men ook zeer voorzichtig zijn. Droog voer zal den eersten tijd het beste zijn, daar men niet altijd weet of en hoeveel groen voer de geit gekregen heeft.

Hiermede heb ik aan de lezers van „De Geit en hare verzorging" mijne ondervinding medegedeeld omtrent de verplaatsing en de daarmee gepaard gaande gevoeligheid der geit, benevens de gevolgen van een en ander. Moge dit aanleiding geven, dat ook anderen eens voor den dag komen met hunne ondervinding en dit in het geitenblaadje kenbaar maken om zodoende elkander voor te lichten en daardoor de geitenhouderij zoo nuttig mogelijk te doen zijn.

GEITENFOKKER.

De Geit (en hare verzorging) van 1920-1938

No. 11.

15 Juni 1920.

8e Jaargang.

DEIGNIT

EN HARE VERZORGING.

Offic. Orgaan v. d. Ned. Commissie v. d. Geitenfokkerij

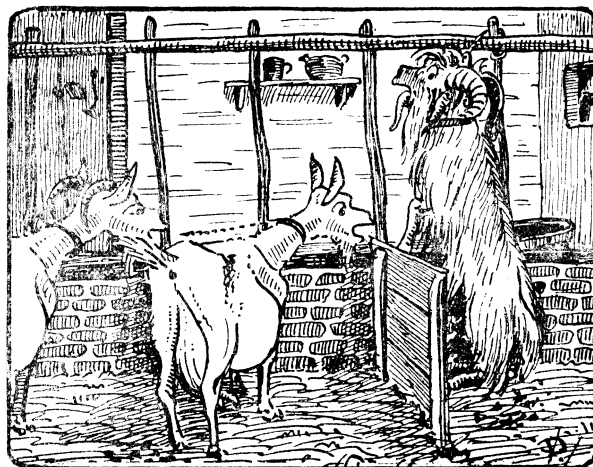
ABONNEMENTSPRIJS: Binnenland per halfjaar franco per post . . . f 0.60 Buitenland " " " " " " " " - 1.— Stukken in te zenden voor den 1sten en den 15den van elke maand.	REDACTIE: ULFT (Geld.) ADMINISTRATIE EN UITGAVE: Drukkerij BEEKMAN, Gendringen. Telef. No. 3. — Postbus 7.	PRIJS DER ADVERTENTIËN: Van 1—7 regels (met bewijsnummer) f 0.75 Elke regel meer - 0.10 Advertentiën in te zenden voor den 1sten en den 15den van elke maand.
---	--	--

Het blad bevat nog steeds dezelfde items, maar wel is het formaat veranderd naar 2x het oorspronkelijke formaat, meer krantformaat. Tevens is het blad 2x per maand gaan verschijnen tot in 1928, daarna is men weer overgegaan op 1 uitgave per maand. Veel informatie voor de geitenhouder dus, vooral heel veel vereniging- en provinciaal nieuws. Daarnaast ook veel verslagen, ingezonden stukken onder de titel 'stemmen van onze lezers' en advertenties. Op de advertentiepagina

steeds veel advertenties van Saanenbokken en -geiten. Ook vele aansporingen om abonnees voor het blad te werven en ook reclame voor het eigen blad.

**Naast de paarden-, koeien-,
schapen- en varkenskrant
ook een flinke geitenkrant!**

Ook staan er mooie foto's van geiten in, die vanwege de ouderdom van het blad moeilijk te reproduceren zijn, maar waarbij wel duidelijk is dat het gaat om prima dieren. En ook komische plaatjes tref je aan!

Hierbij nog een tweetal artikelen uit deze periode

Een Engelsch oordeel over onze Nederl. Geitenfokkerij. (uit de GEIT mei 1929)

Indertijd brachten ook Mr. Palmer en Mr. Hughes een bezoek aan het bokkenstation te Dorst en kochten daar fokmateriaal. Miss Bignold informeerde met belangstelling naar de voorouders dezer geïmporteerde dieren. Een negen jarige geit wordt door haar vrij uitvoerig besproken. Iets zwaar van kop, maar goed van romp. Deze geit gaf toen, in Aug 1928, per dag drie liter melk. Ze had in Maart gelamd. Het is interessant te lezen, hoe verwonderd die Engelsche Miss was over het feit, dat men in Brabant zoo maar van uit de woonkeuken in den geitenstal kan komen. Ook schonk zij aandacht aan de voor de voeding der geiten verbouwde gewassen op de nabij de woning gelegen stukjes grond. Zij roemt het Nederlandsche organisatiewezen op het gebied van de geitenfokkerij, (laat dit in de toekomst mogelijk blijven) en wijst haar lezers ook nog op het selecteeren van het jonge mannelijk fokmateriaal, zooals dat b.v. in de Baronie van Breda gebruikelijk is. Een opmerking, dat ze in Nederland nergens anders een bok zag, dan op het bokkenstation, willen we maar toeschrijven aan den beperkten tijd die haar ter beschikking stond. Het deed ons goed het vorenstaande oordeel in een Engelsch blad te mogen lezen. De eenvoudige geitenhouders willen wij ook hierin doen deelen en daarom gaven wij een vrije vertaling van haar reisindrukken. De slotconclusie van haar beschrijving is: Al wat ik U te zeggen heb is, ga naar Holland, als ge er gelegenheid voor hebt, en ge zult er op landbouwgebied veel kunnen leeren.

Uit het Leven (uit de GEIT, april 1934)

Jan en Klaas waren samen opgegroeid in het Kleidorp. Veel waren zij bij elkaar. Beide van uiteenlopende aanleg. Was Jan van huis uit dierenvriend, Klaas daarentegen was het niet. De ouders van Jan waren altijd Geithouders geweest en als vanzelf werd Jan het ook, omreden hij het nut er van al jong leerde inzien. Toen hij dan ook trouwde, was het niet te verwonderen, dat naast de huishouding ook een paar geiten werden aangeschaft Een stukje grond van de vereeniging "het Nut", die verschillende percelen voor de arbeiders beschikbaar stelde tegen een matige vergoeding, was zijn bezit, waar hij het eene jaar de helft met aardappels plante en de andere helft met voederbieten, om zoo te voorzien in de behoefte van hem zelf en voor de geiten. Enkele jaren ging alles goed, als losse arbeider verdiende Jan en had altijd werk Het gezin breidde zich uit. Toch konden zij tevreden zijn. Maar helaas, de werkloosheid begon ook in het vruchtbare kleidorp, en Jan werd ook het slachtoffer hiervan. Zijn vriend Klaas was ongeveer gelijktijdig met hem getrouwd en bewoonde niet ver bij hem vandaan een aardig huisje met een stukje grond er bij. Evenals Jan ook los werkmans. De vrouw van Klaas ging de melk koopen bij de brijkar. Gemakkelijk en klaar. Klaas hield niet van beesten en als Jan nu al tegen hem zei, ik begrijp je niet, een stukje land bij huis en nog loopt je vrouw naar de dure brijwagen. Ja, dan was Klaas direct klaar. Hoor eens Jan,

ik verbouw aardappels en die verkoop ik en dan heb ik wat geld omhanden in de herfst, ja en het is ook een heele drukte die geiten. En ja, om je de waarheid te zeggen, mijn vrouw en ik lusten ook geen geitenmelk, wat Jan tot antwoord ontlokte : misschien komt de tijd nog wel eens dat je 't wel lust. Helaas, ook Klaas werd getroffen door de werkeloosheid. Eerst langzaam, maar later zeker en werd ook steuntrekker met de daaraan verbonden gevolgen. De aardappels met zorg geteeld, brachten niets op, maar werden voor bijna niets van de hand gedaan, om verrotten te voorkomen. En de vrouw van Klaas moest het lopen naar de brijwagen vanzelf wel wat laten, ja, soms geheel, en was het gebruik van melk bij hen haast weelde geworden. Op een avond kwam Klaas bij Jan en na wat gepraat over het een en ander zei Klaas: jonge, ik weet wat nieuws voor jou, Jan nu, wat is dat ? Wel, ik heb gehoord, dat ze in het dorp een geitenvereniging willen oprichten. Hoe dat gaat weet ik niet, maar ik denk, zij zullen wel bij jou komen, omreden jij een geitenhouder bent en ik niet. Klaas bleek gelijk te hebben. Enkele dagen later kreeg Jan bezoek en niet lang behoefde men te praten, om Jan lid te krijgen van de vereniging, omreden hij de noodzakelijkheid hiervan direct inzag. Hij hielp leden werven en was, het zeker, dat ook Klaas werd bezocht en bewerkt, vooral nu de tijden zoo slecht waren. En Klaas werd lid, hij kreeg door bemiddeling van het bestuur zijn eerste geit. Tot zijn eere moet gezegt, dat hij naast Jan een van de beste leden van de vereniging werd. A. A. v. d. MEULEN

Holwerd, Friesland.

De Geitenhouder van 1937 – 1946

Zoals eerder aangegeven verschijnt het blad de Geitenhouder in oktober 1937 als nieuw geitenvakblad, terwijl ook het blad 'de Geit' nog verschijnt. Voor zover bekend zijn er ook in 1938 nog enkele nummers verschenen. Hier en daar valt wel te lezen dat er onvrede was over het blad 'De Geit' en dat de Nederlandse Commissie voor de Geitenfokkerij daarom besloten heeft om met een eigen officieel orgaan te komen. In de oorlogsperiode is het aantal leden enorm toegenomen. Het formaat is nog steeds duidelijk groter dan van de beginperiode.

Titelpagina zag er veelal zo uit, maar werd echter ook wel afgewisseld met opgemaakte tekst als beginpagina

Dit werd echter ook weer afgewisseld met opgemaakte tekst als beginpagina:

Redacteur : A. Blikman Azn., Velp, Schaapsdrift Overbeek 27.

Vaste Medewerkers : E. J. Dommerhold, Groningen ; Dr. J. Grashuis, Hoogland ; H. Roest, Brielle ; L. J. Polderman-Olthoff, Arnhem en de Secr. Verdere medewerkers : De Veeteeltconsulenten en hunne assistenten en andere deskundigen op dit gebied.

Stukken voor de redactie steeds inzenden voor de 1e van elke maand.

AUTEURSRECHT VAN ALLE ARTIKELEN VOORBEHOUDEN.

VERSCHIJNT MAANDELIJKS.

Voor abonnementen wende men zich tot : **W. SIETEMA**, Breeuweg D 209, 't ZAND post Middelburg - Girono. 226548.
Abonnementsprijs: voor leden van verenigingen en bonden aangesloten bij de Ned. Commissie voor Geitenfokkerij f 0.50 per half jaar; voor niet-leden f 0.75 per half jaar, beide met f 0.15 verhooging als het bedrag per post-kwitantie geïnd moet worden. Voor het buitenland met portverhoging.

Voor advertenties wende men zich tot : **Fa. F. VAN DER PEYL, Drukkerij, KRUIJNINGEN - Girono. 28425.**
In te zenden voor de 10e van de maand.
Advertentieprijsen : 1—10 regels (met bewijsnummer) f 1.—.
Elke regel meer 10 ct.
Bij contract korting.

DE GEITENHOUDER

ZEVENDE JAARGANG No. 2
FEBRUARI 1944

ORGAAN DER NEDERLANDSCHE COMMISSIE VOOR GEITENFOKKERIJ

Voor abonnementen wende men zich tot:
W. Sietema, Middelburg 't Zand, Breeweg 76 - Giro 226548
Abonnementsprijs voor leden van verenigingen en bonden aangesloten bij de Nederlandsche Commissie voor Geitenfokkerij f 0,50, voor niet-leden f 0,75 per half jaar, mits het bedrag per postgiro betaald wordt vóór het begin van het halfjaar, daarna f 0,20 meer.
Het abonnement begint: óf 1 Januari óf 1 Juli van elk jaar.

Redacteur: A. BLIKMAN Az., VELD (G.), Schaapsdriest Overbeek 27
Stukken voor de redactie steeds inzenden voor den eersten van elke maand.
Vaste medewerkers: E. J. Dommerhold, Groningen; Dr J. Grashuis, Hoogland; C. W. Comerell, Nunspeet en de Secretaris.
Verdere medewerkers: De veeteeltconsulenten en hunne assistenten en andere deskundigen op dit gebied.
Auteursrecht van alle artikelen voorbehouden - Verschijnt maandelijks

Voor advertenties wende men zich tot:
Fa F. VAN DER PEYL - DRUKKERIJ - KRUININGEN
In te zenden voor den 10 en van de maand
Advertentieprijs: 1 - 10 regels f 1,-. Elke regel meer 10 ct. Bij contract korting.

Een artikel uit deze periode:

De bereidwillige bok en de onwillige bokhouder. (uit de Geitenhouder, feb. 1941)

Een bokhouder schrijft ons het volgende. "Ik ben bokhouder en nu gebeurt het dikwijls dat, als een geit gedekt is, men mij verzoekt de bok nog een keer te laten springen, Ik weiger dit steeds, omdat ik het niet nodig acht en omdat dan van den bok te veel van zijn kracht gevergd wordt. Nu zou ik graag willen weten hoe U hierover denkt."

Deze bokhouder, zijn naam zullen we maar buiten beschouwing laten, blijkt heel goed niet zijn werk op de hoogte te zijn. Wij feliciteeren de vereeniging met zoo'n bokhouder. Het is ons bekend dat er meer geitenhouders zijn, die hetzelfde doen als die welke onze goede bokhouder bedoelt. Ze dringen er op aan hun geit twee keer achter elkaar te laten bespringen. Zij schijnen te meenen dat er daardoor een grootere kans bestaat dat de geit drachtig wordt, dat ze dus tijdig zal lammen en ook dat hij geen tweede reis naar den bok behoeft te maken. Het standpunt van deze geitenhouders is echter om drie reden foutief. Om een bevruchting tot stand te brengen, is het nodig dat voor elk lam dat geboren zal worden, één zaadcel van den bok zich vereenigt met één eicel van de geit. Bij een goede bevruchting zijn er dus hoogstens 4 à 5 zaadcellen, die hun eigenlijk doel - vereenigen met een eicel - bereiken. Het aantal zaadcellen dat een bok bij één sprong in de scheede van de geit stort, bedraagt in normale gevallen meer dan duizend. Van deze zaadcellen is er dus bij elke sprong een geweldig groot overschot. Hieruit blijkt wel duidelijk dat een tweede sprong wel niet nodig is. Van veel meer beteekenis is het, dat de geit op het moment van de dekking goed bokkig is en dat er dus eicellen beschikbaar zijn voor de bevruchting. We moeten er dus voor zorgen op tijd met de geit naar den bok te gaan. In de tweede plaats is zoo'n tweede sprong zooals de bokhouder zeer terecht opmerkt, krachtverspilling van den bok. Verspilling is op zich zelf reeds altijd een groote fout. Bij den bok is dit veel erger dan b.v. bij een stier. Vele bokken toch moeten in zeer korten tijd vaak een groot aantal geiten dekken. Immers, de meeste geiten uit een vereeniging komen in een kort tijdsverloop, vaak in 14 à 20 dagen, naar den bok. In groote vereenigingen moet de bok dus veel geiten op één dag bedienen. Wanneer we nu eens aannemen dat er op een drukke dag 6 geiten komen, dan zou, wanneer elke geitenhouder twee sprongen eischte, de bok dien dag 12 keer moeten dekken. Dat kan een bok niet volhouden. Bovendien is er dan juist gevaar dat sommige geiten op zoo'n daag niet bevrucht worden. Dit gevaar is vooral groot, wanneer er tusschen 2 dekkingen weinig tijd verloopt. Men bedenke dat een dekbok geen machine is. In de derde plaats is een geitenhouder, die twee dekkingen voor zijn geit vraagt, te veel egoïst. Hij gaat daarbij blijkbaar van het standpunt uit: "als ik maar geholpen ben, dan trek ik me verder van de zaak niets aan". Juist door dit egoïsme loopt een collega geitenhouder gevaar dat zijn geit niet bevrucht wordt, hij dus nog een keer naar den bok moet loopen en zijn geit 3 of 6 weken later lamt. Laten we dus in het vervolg verstandig zijn en vooral ook aan onze medeleden denken. Het komt de geheele vereeniging, den bokhouder in kluis, ten goede. W.S.

De Geitehouder van 1947 - 1953 juli uitgave

DECEMBER '47
10e JAARGANG
No. 12

DE Geitehouder

ORGaan VAN DE

NEDERLANDSE

COMMISSIE VOOR DE GEITENFOKKERIJ

SECRETARIAAT: W. SIETEMA — MIDDELBURG BREEWEG 76	REDACTIE: A. BLIKMAN Azv — VELP (G.) SCHAAPSDRIFT OVERBEEK 27 Auteursrecht van alle artikelen voorbehouden	VOOR ADVERTENTIES: F. v. d. PEYL — KRUININGEN MARKT 19
--	---	--

Het blad, is weer teruggegaan naar het oude formaat van 20 x 27.5 cm en heeft een nieuwe startpagina. Er zijn weer veel terugkerende rubrieken zoals officieel, provincie- en verenigingsnieuws, stemmen van de lezers, voor de vrouw, van de leestafel, en regelmatig productie(gegevens), advertenties.

Vaak kwam de terugval van het geitenbestand en het aantal geitenhouders aan bod in diverse artikelen en werd ook hoopvol geschreven, wellicht tegen beter weten in, dat de terugval gestopt was en dat er al voorzichtige vooruitgang werd geboekt. In het meinumner van 1953 stond onderstaand artikel:

Hoe houdt men een geitenfokvereniging in stand

Wanneer wij dit punt aansnijden, komt er zo veel naar voren dat wij ons afvragen, hoe en op welke wijze men de vaak verzwakkende ambitie voor het houden van geiten kan aanmoedigen en de belangstelling voor dit toch zo nuttige diërenras in stand kan houden. De samenstelling van het bestuur der plaatselijke afdelingen, hetwelk als eerste punt het belang der vereniging behartigt, en niet eigenbelang op de voorgrond brengt, zal ook voor een goede onderlinge verstandhouding, daar veel toe bijdragen. De soms slappe houding van een bestuur heeft tot gevolg, dat het ledental sterk terugloopt, of soms zelfs tot opheffing wordt overgegaan. Dit in de eerste plaats moet worden voorkomen, en de samenwerking moet zowel in het bestuur als tussen bestuur en leden goed zijn. Wanneer wij terugblikken naar de achter ons liggende oorlogsjaren en de groei van het ledental der verenigingen hetwelk een hoogtepunt zou kunnen betekenen, meemaakten, was dit voor hen welke met de plaatselijke toestanden bekend waren, toch te voorzien. dat een zeer sterke daling na deze jaren, zeker niet kon uitblijven. Doch nu dit weer enigszins is bezonken en wij de toestand bezien waarin wij ons thans bevinden, is toch ook nu weer de productie van de geit een welkome bijdrage. Dit heeft tot gevolg, dat er weer meer geiten worden gehouden, waarbij als voornaamste eis wordt gesteld, een goede opbrengst. Om nu met enige zekerheid iets op te kunnen bouwen zal het dan ook voor iedere geitehouder een eerste vereiste zijn om lid van een afdeling te worden, welke toch een onderdeel van de Provinciale Bond uitmaakt, zo kan door onderlinge samenwerking iets tot stand komen. Ook is het gewenst dat de afdelingen zich in een bepaalde omgeving met elkaar in verbinding stellen en een Kring vormen, om zodoende met elkaar de geitenfokkerij op te bouwen en te zorgen, dat het goede geitenmateriaal in de afdelingen wordt behouden. Ook zal indien deze Kringen éénmaal tot stand zijn gebracht de voordelen van wat een geit ons brengt ten volle kunnen worden benut. Ten sterkste moet er tegen gewaakt worden, dat een soms goede afstamming weer verloren gaat, doordat deze dieren weer door niet stamboekbokken worden gedekt. Deze z.g. wilde bokken, welke er nog steeds te veel worden gehouden, doen niet alleen heel veel afbreuk aan de afdelingen, maar bederven ook datgene, wat reeds tot stand is gebracht. Het is dus zaak, dat deze toestand tot het verleden gaat behoren, en dit kan bereikt worden doordat de afdelingen in nauw verband met elkaar samenwerken, zodat de soms zeer afgelegen gebieden toch ook in de gelegenheid worden gesteld, om lid van een afdeling te worden en dus ook de voordelen daarvan te trekken. Als dit is bereikt zijn wij op

de goede weg en zal ook het ledental op dat peil worden gebracht, waarop het behoort te zijn. Dit is in het belang van een ieder welke liefde heeft voor het geitenras en tevens zal het voor de houder van een geit zijn nut en voordeel afwerpen, en zal ook de belangstelling voor het geitenras de plaats innemen, welke deze toekomst. Sneek. G. TONKENS.

De Geitenhouder 1953 augustus uitgave .. 1978 augustus uitgave

januari 1972

35e jaargang, no. 1

de geitehouder

maandblad van de nederlandse organisatie voor de geitenfokkerij

Administratie:	Redactie:	Advertenties:
MEVR. M. J. LOOYEN-NAP Koningsstr. 10, Bodegraven, Giro 175529	Ir. C. A. S. ZWETSLOOT, Wageningen Churchillweg 77, Tel. (08370) 12695	F. v. d. PEYL - KRUININGEN N.V. Markt 19 - Tel. (01130) 1381 - Giro 28425
Kosten abonnement: f 5,— p. jaar; buitenland f 6,— p. jaar	en de secr. van de Nederl. Org. S. DE JONG Szn. — DEN HAAG Altingstraat 189 - Tel. (070) 835456	Kosten advertenties: 1-10 regels f 5—; elke regel meer 20 ct. Inzenden voor de 5e van elke maand
Auteursrecht van alle artikelen voorbehouden		

Het betreft hier een relatief lange stabiele periode m.b.t. weergave en inhoud. De inhoud bestaat ook weer uit een aantal vaste rubrieken, die eigenlijk al geruime tijd in gebruik waren:

Officieel, veel vereniging- en provincienieuws, voor de vrouw, uit de vreemde, advertenties, enz.

In het februarinumnummer van 1957 is men begonnen met een korte inhoudsopgave en een paginanummer dat doorloopt tot het eind van het jaar. Mevr. M.J. Looyen-Nap heeft gedurende bijna 40 jaar de administratie van ons geitenblad verzorgd en deze naam zal wellicht bij de 'wat' oudere geitenhouders nog wel bekend voorkomen. Hieronder enkele items uit die periode:

DE GEIT, vroeger en nu. (uit Geitehouder, dec. 1961)

Wanneer vroeger een dorpeling trouwplannen had, was zijn zorg een huis met stal en tuin, een geit en een vrouw. De geit was het dier waarop men steunde om door de tijd te komen. Men probeerde al dadelijk er een tweede bij te krijgen; 3 geiten was het ideaal. Dan kon men er één laten doorlopen, om in de winter toch nog koffiemelk te hebben. Het was niet alleen de melk waarom de geit onmisbaar was, ook de mest had grote waarde. Een ieder dacht aan de winter. Men plantte en zaaide aardappelen, rogge, kool, bonen, groen en rijp enz. en als men dan zo gelukkig was een varken te kunnen mesten, dan was men gesteld en kon men de winter tegemoet gaan. Spek, aardappelen, een ton zuurkool en een Keulse pot met ingemaakte bonen in de kelder. Op zolder: rogge, bruine en witte bonen. Dat alles vond zijn oorsprong in de geit, maar deze was bij de leidende mensen een vergeten dier. Eerst in het begin dezer eeuw namen enige goedmenende mensen het plan op om die verwaarloosde dieren uit hun ellendige toestand op te heffen en te verbeteren. Dit was niet gemakkelijk. Er werden fokverenigingen opgericht. Maar een eerste eis is de verbetering van de opvoeding van de lammeren. Maar hoe? Met melk? Er waren geiten genoeg, maar bitter weinig melk en deze was in het gezin hard nodig, zodat er na de biest maar weinig overschot was voor het lam. Er werden bokken ingevoerd uit Hessen. Maar deze bleken niet erg bestand te zijn tegen ons klimaat, zo dat men al spoedig overging op eigen teelt. Hierbij zijn wij goed geholpen door de boeren. Het was in die tijd dat de boeren begonnen met het vee dag en nacht in de wei te laten en hielden zij een geit om altijd koffiemelk bij de hand te hebben als er visite kwam. Dit was een paradijs voor de geit. Zij liep los op het erf, pikte overal het beste uit en wist de weg te vinden op de zolder waar de haver lag. Haar plaats was onder de krib van het paard. Merkwaardig was de vriendschap tussen paard en geit. Zo was het vroeger. En nu nog.

De geiten zijn productiever, mooier en sterker, maar zijn op weg om in de dierentuin hun tenten op te slaan. Wij hadden afdelingen waar zoveel geiten stonden als nu in de gehele provincie en dat moet ik, na een 49-jarige diensttijd, met lede ogen aanzien. F.CARTON

Foto en bijschrift uit Geitehouder, aug. 1967

Het wordt een feest in Den Bosch. Wie deze groep aandachtig bestudeert, zal zich afvragen of er ooit zo'n grote groep edele melkgeiten is getoond. Op de provinciale keuring in Friesland zette men de voor „Den Bosch” uitgekozen dieren eens naast elkaar om te kijken of het zo goed was. Proficiat, Friesland! Het wordt een feest voor de geitenvrienden in Den Bosch. (Cliché Fries Landbouwblad)

Duidelijk en vroeg onderkennen van kwenen (lezersvraag uit Geitehouder, aug. 1971)

Een lezer uit Zuid-Holland vraagt om een duidelijke onderkenning van kwenen, ook reeds op jonge leeftijd. Een vraag die zeer terecht is, doch heel wat moeilijker te beantwoorden. Een enkele maal kan men direkt bij de geboorte zien dat men met een tweeslachtig dier te maken heeft, doch meestal openbaart zich het kween zijn als het lam enige weken oud is. Wanneer zich voorin de schede een verdikking bevindt ter grootte van een erwt, dan kan men er zeker van zijn dat het dier een kween is. Soms is deze verdikking aan de buitenkant waarneembaar. Een schijnbaar vrouwelijk lam dat op jonge leeftijd een typische bokkenkop heeft o.a. baardvorming in het eerste halfjaar, is haast wel zeker een kween. Daar een bok bij urineren de achterbenen achteruit zet, maar verder gewoon blijft staan en een geit voor het urineren een gehurkte houding aanneemt, kunnen we er zeker van zijn dat we met een kween te maken hebben. Soms ook bokkengeluiden.

S. DE JONG Szn.

De Geitehouder 1978 september uitgave ..t/m oktober 1979.

42e JAARGANG
NO. 1, JANUARI 1979

De Geitehouder

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE ORGANISATIE VOOR DE GEITENFOKKERIJ

Het blad heeft een ander aanzien gekregen voor een relatief korte periode.

Hierna volgen nog de namen van een aantal artikelen, die in deze periode verschenen zijn:

- Geef de bok een eerlijke kans
- De verteringsorganen van onze geiten
- Hoogtematen en gewichten van geiten
- Zijn juryleden en arbiters "supermensen"
- Dagboek van een geit
- Rondom de geboorte
- Hormonen en voortplanting
- Aanbevelingen voor het toekomstige fokbeleid in de Nederlandse Melkgeitenhouderij
- Reuk en smaakafwijking van de melk
- Geitemelk in de huishouding

De Geitenhouder 1979 november uitgave t/m december 1990

43e JAARGANG
NO. 1, JANUARI 1980

In deze periode ook veel artikelen van uiteenlopende aard van o.a. onthoornen en andere operaties bij geiten, beoordelingsleer enz.

Artikel uit deze periode:

De Baas (Uit de Geitenhouder, okt. 1990)

„Is de baas thuis?“, vroeg de joviale, goed gevulde veertiger. In zijn grote handen hield hij een touw met daaraan een kwispelend geitelam dat duidelijk voor mijn bok kwam.

„Ja, dat ben ik“, zei ik. Ik zag de slag aankomen. Hij slikte een keer. In een andere situatie had hij mij misschien nog wel een „aardig vrouwtje“ gevonden, maar nu was de stemming er meteen uit. Was mijn echtgenoot de bokkehouder geweest dan hadden ze samen, mannen onder elkaar, waarschijnlijk gniffelend de gebeurtenis gade geslagen, de bekende grappen makend en zo hoorde het ook. Nu voelde hij zich duidelijk opgelaten, maar besloot het dan maar als een man te dragen.

„Kunt u hem wel aan mevrouwte?“, vroeg hij nog zorgelijk toen ik de bok uit zijn hok haalde. Hoorde ik een sprankje hoop in z'n stem? Wenste hij stiekem dat de bok met mij aan de haal zou gaan, zodat hij zou moeten ingrijpen en de zaken weer zo kwamen te liggen als ze eigen hoorden? Helaas, de bok, anders niet te beroerd om zijn meerdere kilo's tegen de mijne uit te buiten, gedroeg zich voorbeeldig. Hij wilde best dekken, maar het geitje hield angstvallig haar staartje voor haar maagdelijkheid. Misschien nog niet runs genoeg? Wat doet een bokkenhouder dan? Precies, even het staartje opzij houden. Terwijl haar baas met een rooie kop de lucht bestudeerde, deed de bok in een wip zijn plicht en stapte braaf zijn hok weer binnen, het geitje beduusd en de man gegeneerd achterlatend. Natuurlijk was het niet aardig van mij dat ik met een iets te brede grijns het dekgeld aannam, . . . arme man.

Is „pooister“ eigenlijk een erkend beroep? Pompette

De Geitenhouder 1991 januari uitgave t/m oktober 1995

de **geitehouder**

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE ORGANISATIE VOOR DE GEITENFOKKERIJ

SEKRETARIAAT: BLANKESPOORSELANDWEG 27, 6741 ZZ LUNTEREN, TEL. 8388-4530

56e JAARGANG NO. 10, NOVEMBER 1992

In deze periode ook steeds meer variatie in artikelen, zoals o.m. melkbaarheid van geiten, geiten in de mestwet, fokwaardeschatting van bokken, automatisering, naast het vertrouwde vereniging-, provincie- en keuringsnieuws. De artikelen die betrekking hebben op de commerciële geitenhouderij nemen ook steeds toe.

Artikel uit deze periode

De bok..... (Uit de Geitehouder, sept. 1991)

Op zaterdag 24 november 1934 vond er in Den Haag een vergadering plaats van de provinciale commissie ter bevordering van de geitenfokkerij in Zuid-Holland. Deze commissie hield zich in die tijd hoofdzakelijk bezig met de verdeling van de provinciale subsidie tussen de 2 bonden van geitenhouders die zich in deze provincie bevonden. Toen echter een van de toenmalige commissieleden vertelde, dat er bij hem in de buurt niemand bereid was een bok te houden vanwege de geur werd in de notulen het volgende verhaal door de secretaris weergegeven. "De Schepen van de Kon. Holl. Lloyd vertrokken in de bloeitijd uit Amsterdam steeds met een aantal Joodse emigranten uit Polen en namen daarna in Portugeese havens nog vele Portugeese landverhuizers aan boord. Beide soorten passagiers zijn berucht om hun voorliefde voor onzindelijkheid en om "de hals" van onwelriekendheid, die hen omgeeft. Eens ontspon zich tussen de Polen en de Portugezen een debat over de vraag, wiens geuren het meest onverdraaglijk waren. Elk beroemde zich er op, het best tegen de stank gehard te zijn. Nu was er aan boord ook een bok, die in een hok aan dek reisde, bestemd voor Buenos Aires. Men besloot de strijd te beslissen door om beurten de "Karpaat en de Portugees" bij de bok in het hok zouden gaan. Wie het 't langst bij dit onwelriekende dier uithield, zou gewonnen hebben. De Portugees ging het eerst. 't Duurde wel een half uur, doch eindelijk werd er tegen de deur geklopt en gebonsd en doodsbleek en half bezwijmd wankelde de Portugees naar buiten, regelrecht naar de verschansing. Daarop kwam de Pool aan de beurt. Een half uur verstreek, 't werd drie kwartier, 't werd een uur en reeds vreesde men, dat de Pool flauwgevallen zou zijn. Maar toen weerklonk driftig bonzen, haastig opende men de deur en snakkend naar verse lucht, trillend over het gehele lichaam, wankelde naar buiten "DE BOK".

De Geitenhouder + MELKGEIT uitgave december 1995 t/m augustus 1996

APRIL 1996

de **geitehouder** + **MELKGEIT**

Het samengaan van “De Geitehouder” van de NOG en “MELKGEIT” van de NeVeM.

In het eerste nummer verschenen o.a. de volgende artikelen:

- Een nieuwe opzet voor de fokkerij binnen de NOG
- Verslag van de bijeenkomst van fokgroep Bont
- Nederlandse Vereniging voor melkgeitenhouders NeVeM
- Hele dagen klauwbehandelen
- Overleg tussen coöperaties en melkverwerkers in de geitenhouderij.
- Jonge bokjes mesten
- Diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding op commerciële geitenbedrijven
- Werken met cijfers, een noodzaak!

Het mag duidelijk zijn, dat de accenten anders liggen, naast traditionele artikelen ook veel materiaal dat betrekking heeft op de commerciële tak.

Nog geen jaar later verschijnt de eerste versie van Geitenhouderij.

GEITENhouderij oktober 1996 .. december 2016

Het compleet nieuwe blad voor alle geitenhouders, dit schrijft men er zelf over:

Leuk, lief en produktief (Commentaar, oktober 1996)

Dit nieuwe blad voor alle geitenhouders gaat journalistiek zijn. Dat althans kunt u hierboven lezen in het enthousiaste stukje van de uitgevers, de mensen van de stichting Vakblad Geitenhouderij. Mooi gezegd, maar wat betekent dat? Om maar meteen een heet punt te noemen: dit geitenblad gaat heel nieuwsgierig alle feiten uitzoeken over al die organisaties van geitenhouders die in Nederland bestaan en van de grond willen komen. We kennen uiteraard allen De Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij, de NOG. En de NeVeM, de Nederlandse Vereniging voor Melkgeitenhouders. En de Angorageitenfokkersvereniging. En de club van dwerggeitenhouders. En een Federatie voor Landgeiten. Maar wist u, dat er ook een algemene Bond van Geitenhouders bestond? En uitgerekend in dit eerste nummer kondigt het Dongense bureau Elda aan een aanvraag te hebben gedaan voor officiële erkenning als melkcontrolevereniging en stamboekorganisatie. Wat doen geitenhouders als hun heilige huisjes in gevaar komen? Zij springen op de haverkist. Zij mekkeren. Zij vragen: lieve help, redactie, aan welke kant staan jullie in deze wirwar? Ons antwoord: wij staan aan de kant van de informatievoorziening. De redactie wil garanderen dat alle geitenhouders in Nederland de beschikking krijgen over de juiste feiten en waar nodig de mening van de betrokkenen. Gaat dit blad alleen moeilijke dingen beschrijven? Welnee. In Nederland zijn honderdduizend geiten. De helft van de dieren staat op bedrijven en dient om een inkomen te halen. De andere helft staat bij sportfokkers, bij dierenliefhebbers, op kinderboerderijen. Alle lezers van dit blad hebben één ding gemeen: zij houden van geiten. En geiten zijn naast produktief ook leuk en lief. Onze huisdieren brengen lammeren, hebben voer, verzorging en huisvesting nodig. Alle geiten vallen onder de mestwetgeving en herstellen na de juiste behandeling van enge ziektes. Geitenhouders hebben kortom veel gemeen. Daarover gaat dit nieuwsgierige en journalistieke blad.

Het aanbod van artikelen is inmiddels flink verruimd en om enkele nieuwe rubrieken te noemen:

- Melkprijzen
- Marktprijzen
- De fokker aan het woord
- Mijn geit

Daarnaast veel nieuws in verband met de commerciële tak, zoals over machinaal voeren, melken, uiergezondheid, enz., enz. Inmiddels zijn er ook vele advertenties van industriële partijen die hun producten aanbieden voor automatisch voeren en melken, heetwatersystemen, enz. Inmiddels is het decembernummer van 2016 verschenen, waarin eveneens een overzicht is opgenomen over de afgelopen 100 jaar NOG.

December 2016, Kees van Dongen. (met dank aan Corrie Hoorweg en Piet van Haperen)

Tabel versies vakblad voor de Geitenhouderij in Nederland (1912-2016)

In de afgelopen eeuw zijn er globaal gezien drie versies geweest van een officieel geitenblad.

Naam	Eerste uitgifte	Laatste uitgifte	Jaargang nr.	Opm
De Geit (en hare verzorging)	15-10-1912	feb. 1938 ?	25 nr. 10	* / **
De Geite(n)houder	okt. 1937	nov. 1995	59 nr 1	* / **
De Geitehouder + Melkgeit	dec. 1995	aug. 1996		***
Geitenhouderij	okt. 1996	dec. 2016	29 dec 2016	****

[*] De Geitenhouder is als officieel orgaan van de Nederlandse Commissie voor Geitenfokkerij gestart in oktober 1937, terwijl het blad De Geit ook nog uitgegeven werd tot in 1938.

[**] Het formaat van zowel de Geit als de Geite(n)houder is in de loop van de tijd veranderd.

De Geit van 1912 - 1919 was ong. 20 x 27 cm, in 1920 vergroot naar ong. 27.5 x 40 cm.

Het grotere formaat is in 1947 verlaten en werd toen ong. 20 x 27.5 cm. Dit is in september 1978 veranderd naar standaard A4 (21 x 29.7), totdat 'Geitenhouderij' verscheen met het huidige formaat van 23 x 29.5 cm. Kortom van 1920 tot vlak na de oorlog in formaat van kleine krant, in overige periode van iets kleiner dan A4 naar iets groter.

[***] De Geitehouder + Melkgeit is slechts 9 maanden als overgangsversie in de lucht geweest

[****] Geitenhouderij, status dec. 2016, 6 nummers per jaar.

